VAPAUS

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti — Perustettu v. 1917 — Ilmestyy tiistaisin, torstaisin ja lauantaisin

No. 124 — 1948 — Vol. XXXI vk. — Lauantaina, lokak. 23 p. — Saturday, Oct. 23

Israel saanut voittoja Palestinan sodassa

Luvannut jatkaa taistelua siihen asti kunnes saa vakuutuksen, että Egypti noudattaa välirauhamääräystä

Tel Aviv. — Juutalaiset joukot murtautuivat torstaina Beershebaan nykyajan arabialaisen maailman kehtoon, ja valtasivat sen seitsentuntisessa taistelussa. Israel odotti ilmoitusta siitä, että Egypti antaa takuun taistelun lopettamisesta. Samanaikaisesti näytti siltä, että viisi kuukautta sitten alkanut egyptiläisten hyökkäys Palestinassa on vaarassa luhistua juutalaisten päättävän hyökkäyksen edessä.

YK:n v.t. välitysmies tri Ralph J. Bunche määräsi torstai-iltana Egyptin ja Israelin lopettamaan sodan Negebin alueella perjantaina puolenpäivän aikaan Greenwichin aikaa.

Tri Bunche vaati Egyptin ja Israelin hallituksilta vakuutusta siitä, että niiden sotajoukoille on annettu määräykset taistelun lopettamiseksi.

Beersheban kukistuminen Negebin erämaan eteläosassa uhkaa saattaa egyptiläisten rintaman kestämättömäksi. Egyptiläisten rintaman päätukikohta Gaza on vaarassa joutua saartoon.

Egyptiläisten tukikohtien Jerusalemin eteläpuolella, Bethlemin ja Hebronin, ilmoitettiin olevan kukistumaisillaan. Egyptin ja Israelin ilmavoimat vaihtoivat iskuja Haifasta Egyptin rajaseuduille asti.

Israelin hallituksen sanottiin ilmoittaneen YK:lle Parisissa, että juutalaiset määräävät joukkonsa lopettamaan taistelun 12 tunnin kuluessa saatuaan vakuutuksen siitä, että Egypti on määrännyt säännölliset ja myöskin epäsäännölliset joukkonsa opettamaan taistelun Negebin alueella. Juutalaiset jatkavat taistelua siihen asti kunnes sellainen vakuutus saadaan.

YK:n eräs edustaja sanoi Parisissa: "Egyptiläiset ovat jo suostuneet opettamaan ampumisen, kuten turvallisuusneuvosto määräsi kaksi päivää sitten. Juutalaisia pyydettiin settamaan aikamäärä ja heidän on isetettava se pikaisesti."

Egyptin edustaja vältti Parisissa ehtimiehille, ettei juutalaisten volontiedoissa ole mitään perää. Hän väitti egyptiläisten torjuneen kaikki juutalaisten hyökkäykset.

Maidon hintaa aiotaan nostaa taas Ontariossa

Tuottajain ja jakelijain yhdistykset neuvotelleet siitä Torontossa

Toronto. — Maidon hinta nousee jälleen kaikkialla Ontariossa 1 sentillä quartia kohden siinä tapauksessa jos Ontarion maidontuottajayhdistys hyväksyy Ontarion maidonjakeluyhdistyksen esityksen maidon hinnan korottamisesta tuottajille.

Tällainen mielipide ilmaistiin jakeluyhdistyksen jäsenten taholta, eikä kuluttajaväestöllä ole nähtävästi nytkään mitään sanomista tässä asiassa.

Maidonjakeluyhdistys piti keskiviikkona kokouksen King Edward hotellissa. Maidontuottajayhdistys piti samanaikaisesti kokouksen. Nämä molemmat kokoukset pidettiin suljettujen ovien takana ja sanottiin, ettei neuvotteluista anneta mitään tietoja ennen kokousten päättymistä. Kuitenkin saatiin tietää maidonjakeluyhdistyksen hyväksyneen esityksen, että maidon hintaa nostetaan tuottajille.

Maidon hinta Toronton alueella on nykyään $4.05 sadalta paunalta siitä maidosta mikä jaetaan kuluttajille, ja $2.50 sadalta paunalta n.s. "ylijäämämaidosta", josta valmistetaan maitosäilyketarvikkeita.

Nykyään voimassa olevan maitolain mukaan maitokontrollilautakunta hyväksyy sellaisen hinnan, mistä tuottajat ja jakelijat sopivat keskenään. Tuottajat ja jakelijat voivat myöskin sopia maidon jälleenmyyntihinnasta. Maitolautakunnalla ei ole nykyään valtuuksia määrätä maidon jälleenmyyntihintaa.

Mikäli tiedetään, on kokouksessa kannatettu maidon hinnan korottamista sentillä quartia kohden kuluttajaväestölle. Muutamien tuottajien sanotaan vaatineen sellaista hinnanlisäystä, jonka mukaan hintaa olisi nostettu kuluttajille vähän yli sentin quartilta.

Usean tuottajan sanottiin varoittaneen yhdistystä, että maitokarjaa vähennetään, ei vain liian alhaisen maidon hinnan vuoksi, vaan myöskin sen takia, kun tarkastusalueita laajennetaan. Sikäli kuin tarkastus tulee tiukemmaksi, lähettävät farmarit kyseellisen karjan Yhdysvaltoihin, sanoivat nämä tuottajat.

Torstaina saatujen tietojen mukaan ei maidon hinnan korottamisesta päästy sopimukseen keskiviikkona vaan päätettiin jatkaa neuvotteluja perjantaina.

Liikenneasetuksia tiukennettu yhä Berlinissä

Berlin. — Venäläisten miehitysvyöhykkeen poliisi on antanut määräyksen, että kaiken Berliniin menevän maaliikenteen on kuljettava venäläisten miehityslohkon kautta.

Berlinin ympäristöstä venäläisten vyöhykkeeltä lounaasta päin tuleva liikenne on tavallisesti kulkenut yhdysvaltalaisten lohkon kautta. Mutta sen liikenteen täytyy nyt tulla kiertotietä kaupungin itäpuolelle.

Näihin uusiin toimenpiteisiin on ryhdytty ilmeisesti sen takia, että voitaisiin estää luvattoman tavaran kuljetus Berlinin länsilohkoille. Venäläiset sanoivat, että tavaroita on kuljetettu salaa kaupungin ympäristöstä Berlinin läntisille lohkoille.

Samalla on tehostettu Berlinin ympäristöstä tulevan rautatieliikenteen tarkistusta. Itäisen vyöhykkeen poliisit ovat sulkeneet 40 rautatieasemaa Berlinin läntisillä laidoilla ja panneet täytäntöön määräyksen, että matkustajat saavat kuljettaa mukanaan enintään 11 paunaa ruokaa.

Vesiliikennepoliisi Berlinin ympäristössä on myöskin tarkastanut matkustajia sisävesialuksilla, jotka kulkevat venäläisten vyöhykkeeltä yhdysvaltalaisten lohkolle.

Berlinin sisällä ovat itäisen lohkon poliisit soveltaneet tiukkaa kontrollia läntisille lohkoille pyrkivään liikenteeseen. Itäisen lohkon poliisin eräs edustaja sanoi, että jos näillä toimenpiteillä voidaan estää tavaran salakuljetus Berlinin ympäristöstä, eivät Berlinin läntiset lohkot voi tulla toimeen lentoliikenteen avulla.

Kirjailija Shaw ruoskii Yhdysvaltain noitajahtia

Washington ja Jefferson tekivät juuri sen mistä nyt syytetään kommunisteja, sanoo Shaw vastatessaan kyselyyn

New York. — Daily Workerin kirjeenvaihtaja Lontoossa Derek Cartun on käynyt kirjailija George Bernard Shawn luona ja tiedustellut mitä Shaw ajattelee siitä, kun Yhdysvaltain kommunistisen puolueen 12 johtava jäsentä vangittiin.

Kirjailija Shaw antoi tiedusteluun kirjallisen vastauksen, jossa sanottiin mm.:

"Mikään siinä sumutuksessa mitä nyt esitetään demokratiana ei ole niin lapsellinen typerää kuin on Yhdysvaltain lainsäädäntö, eikä mikään ole ilmeisempää kuin se, että sen koulut ovat epäonnistuneet historian opetukse ssa.

"Niiden kansalaisten lukumäärää, jotka ovat Amerikassa lukeneet kommunistisen manifestin, Marxin ja Engelsin tai Hammondsin ja Upton Sinclairin kirjoja, sekä siten kääntyneet kommunismiin, ei ole laskettu, mutta se tuskin voi olla muuta kuin yksi prosentti 130,000,000 henkeä käsittävästä väestöstä.

"Niin lukutaidoton kuin maailma vielä onkin, me arvioimme marxilaisten lukumäärän miljoonaksi ja neljäsosaksi. Kommunismin tukahduttamiseksi Amerikan hallitus on vanginnut 12 henkilöä ja syyttää heitä, että he ovat esittäneet hallituksen kukistamista väkivaltaisin keinoin, joka on juuri sitä mitä Washington ja Jefferson esittivät, sekä perustivat siten Amerikan Yhdysvallat.

"Kristiunuskon perustaja oli kommunisti, jolla oli 11 uskollista apostolia, joiden päämies iski kuoliaaksi erään miehen ja naisen sen vuoksi, kun he pitivät rahansa eivät antaneet sitä yhteiseen käyttöön. Mutta amerikan lainlaatijat, jotka ovat nähtävästi kristittyjä, eivät lue raamattua, vielä vhemmn Karl Marxia. He syyttäisivät pyhää Pietaria kiihoituksesta ja murhasta jos hän olisi heidän saavutettavissaan.

"Minä pidätyn sanomasta enempää. Tilanne puhuu itse puolestaan."

Uusia esityksiä Berlinin kriisin ratkaisua varten

Esitykset tyydyttävät länsivaltoja, venäläiset luvanneet harkita niitä

Paris. — YK:n turvallisuusneuvoston n.s. puolueettomien maiden taholta jätettiin keskiviikkoiltana neljälle suurvallalla uusi esitys Berlinin kriisin ratkaisemista varten.

Auktoriteettiset piirit sanoivat tämän uuden esityksen ilmeisesti tyydyttävän länsivaltoja. Neuvostoliiton edustaja Vishinsky lupasi lähettää esityksen Moskovaan harkitsemista varten.

Puolueettomien taholta sanottiin Vishinskyn hyväksyneen puolueettomien esityksen erinäisin ehdoin, mutta sitä tietoa ei vahvistettu Neuvostoliiton valtuuskunnan taholta.

Länsivaltain piirit sanoivat tämän uuden suunnitelman "tarjoavan ulospääsytien", mutta he eivät olleet mitään varmoja sen onnistumisesta.

Turvallisuusneuvoston puolueettomien jäsenten sanottiin esittäneen, että Neuvostoliitto lopettaa Berlinin saarron 48 t. kuluttua siitä, kun turvallisuusneuvosto on hyväksynyt esityksen. Länsivaltain puolestaan olisi suostuttava siihen, että pidetään ulkoministerineuvoston kokous Berlinin ja koko Saksan kysymysten käsittelyä varten heti Berlinin saarron lopettamisen jälkeen.

Puolueettomat tahot sanoivat toivovansa, että Neuvostoliitto saadaan tukemaan esitystä, koska sitä ei tehty vaatimusten muodossa.

Tämä uusi esitys eroaa aikaisemmista esityksistä vain siinä suhteessa, että Venäjää kehoitetaan lopettamaan Berlinin saarto ennen ulkoministerineuvoston kokouksen alkamista. Aikaisemmin tehtyjen esitysten mukaan olisi saarron lopettaminen ja ulkoministerineuvoston kokouksen alkaminen tapahtunut samanaikaisesti.

Asiantuntijat sanovat puolueettomien esittäneen muun ohella suurvalloille, etteivät ne tekisi mitään sellaisia päätöksiä, eivätkä ryhtyisi sellaisiin toimenpiteisiin, jotka voisivat johtaa sotaan.

Ranskan hallitus lähettänyt lisää sotaväkeä lakkolaisia vastaan

Työväenliitto sanoo hallituksen toteuttavan ulkomaiden kapitalistien suunnitelmaa työväenluokan alistamiseksi avuttomuuden tilaan

Paris. — Ranskan yleinen työväenliitto sanoo hallituksen vastustavan hiilikaivostyöläisten palkkavaatimuksia toteuttaessaan ulkomaalaisten kapitalistien suunnitelmaa, jonka avulla työväenluokat yritetään alistaa avuttomuuden asemaan. Yleinen työväenliitto on kehoittanut kaikkia työläisiä ja unioita tukemaan entistä vo makkaammin lakossa olevia hiilikaivostyöläisiä.

Torstaina saatujen tietojen mukaan Pohjois-Afrikasta on tuotu lisää sotaväkeä keski-Ranskan hiilikaivosalueille.

St. Etiennessa oli keskiviikkona sotaväen ja työläisten välillä kahakka, missä 52 henkilöä sai vammoja ja 32 henkilöä vangittiin.

Hallitus lähetti keskiviikkona jälleen 70 kuorma-autonlastia valtion turvallisuuspoliiseja Lyonin ympäristön teollisuusalueelle, missä lakkoliike on levinnyt.

Sotaväki ja turvallisuuspoliisi valtasivat keskiviikkona kahdeksan lakonalaista hiilikaivosta entisten lisäksi keski-Ranskassa. Turvallisuuspoliisin joukot karkoittivat väkivaltaisin toimenpitein lakkolaiset De Cazevillen sähkövoima-asemalta, mistä lähiseudun kaivokset ja tehtaat saavat sähkövoimaa.

Kabinetin ministerit neuvottelivat uusista toimenpiteistä lakkojen murtamiseksi ja ehkäisemiseksi. 10,000 miestä sotaväkeä on keskitetty St. Etiennen lähelle keski-Ranskan hiilikaivosalueelle. Sotaväki odotti määräystä, että sen on vallattava Couriotkaivos, jonka 2,000 lakkolaista on muodostanut pieneksi linnoitukseksi.

Lensin kauppalassa pohjoisella hiilialueella keskeytettiin sairaalassa leikkausten suorittaminen ja valmistuttiin lähettämään joitakin potilaita pois.

Leipomoliikkeet myivät asiakkailleen jauhoja ja käskivät heidän valmistaa leipänsä itse, kun polttokaasusta on puutetta.

Täällä pelättiin, että tulee kiivas taistelu, jos sotaväki määrätään valtamaan Couriotin kaivos rynnäköllä.

24-tuntinen rautatielakko halvaannutti rautatieliikenteen Rivieran alueella keskiviikkona. Tuo lakko toimeenpantiin hiilikaivostyöläisten lakon tukemiseksi.

Kommunistivastaiset sanomalehdet ennustivat, että Parisin maanalaisella rautatiellä tulee lakko maanantaina.

Konservatiivien lehti Lemonde julisti lakkojen johdosta: "Lakot ovat menettäneet professionaalisen luonteensa ja uhkaavat tulla episoodiksi melkoiseen suuressa sisällissodassa."

Paris. — Ranskan kabinetin ministerien ilmoitetaan kehoittaneen pääministeriä julistamaan sotalain voimaan hiilikaivosalueilla, missä yli 170 poliisia ja sotilasta sai vammoja torstaina taistellessaan lakkolaisia vastaan.

Ministerien sanottiin olevan sitä mieltä, että pääministerin on julistettava kivihiilialueet piiritystilaan ja lähetettävä sinne lisää sotaväkeä sekä kutsuttava reservijoukkoja palvelukseen.

Poliiseja lähetettiin lentokoneilla Grand-Combeen etelä-Ranskaan, missä 6,000 kaivosmiestä vaimoineen ja ystävineen taisteli sotaväenosastoa ja sotilaspoliisijoukkoja vastaan. 150 sotilasta ja poliisia sai vammoja siellä.

Bethunessa pohjois-Ranskassa 5,000 lakkolaista piiritti vankilan ja pakotti viranomaiset vapauttamaan seitsemän vangittua lakkolaista. 20 poliisia ja 15 lakkolaista sai vammoja siellä tapahtuneessa kahakassa.

Grand-Comben taistelussa poliisijoukko karkoitettiin pois kaivoksesta, jota se oli vartioimassa. Poliisit pakenivat lopulta pois kaupungista, jättäen sinne suuret määrät varusteitaan, mm. kiväärcillä ja teräskypärcillä lastatun kuorma-auton.

Vasemmistolainen lehti Ce Soir sanoi, että St. Etienneen lähetettiin 500 poliisia 20 lentokoneella, ja Lyonsiin lähetettiin sotaväkeä 60 lentokoneella.

St. Etiennen alueella on 10,000 miestä poliiseja ja sotaväkeä, sekä 25,000 lakkolaista. Poliisit ja sotaväki ovat vallanneet 14 kaivosta, mutta lakkolaiset pitävät hallussaan kahdeksaa kaivosta.

Erään selkkauksen yhteydessä St. Etiennessa kaksi poliisia oli moottoripyörällä patrullissa erään hiilikaivoksen luona. Lakkolaiset sieppasivat kiinni moottoripyörän ja heittivät sen poliiseineen 15 jalkaa korkean barrikaadin yli. Poliisit vietiin sairaalaan vaikeassa tilassa.

Virkakunnan "puhdistus" kommunisteista

Ottawa. — Täällä saatujen tietojen mukaan on kaksi valtion virkamieskuntaan kuuluvaa henkilöä erotettu vakoilujutun jälkeen, jolloin hallitus ryhtyi kampanjaan hallituksen virkamieskunnan puhdistamiseksi kommunisteille myötämielisistä henkilöistä. Erottamisen syyksi mainittiin "puoluepoliittinen toiminta".

Toinen erotetuista henkilöistä oli kansallisen filmilautakunnan virkailija ja toinen oli työdepartmentin alaisen työttömyysvakuutuskomission virkailija.

Filmilautakunnan komissioneri Ross McLean sanoi lautakunnan noudattavan tiukasti niitä asetuksia, jotka kieltävät virkailijat harjoittamasta poliittista toimintaa. Mikäli McLean tietää on vain yksi filmilautakunnan virkailija erotettu "kommunistisen toiminnan" takia.

Vaikkei filmilautakunta olekaan "rajoitettu departmentti" turvallisuuden mielessä, tutkitaan sen virkailijain uskollisuutta kuitenkin tarkasti, sanoi McLean.

Filmilautakunnan henkilökuntaa on vähennetty pääasias a taloudellisista syistä viime aikoina 790 henkilöstä 550 henkilöön, mutta kommunistinen toiminta ei ole ollut erottamisen syynä, paitsi yhdessä tapauksessa.

Virkamieskuntaa on seulottu sen takia, etteivät kommunistit pääsisi hallituksen töihin. Sellaisissa tapauksissa missä henkilöt hakevat toimipaikkoja niissä departmenteissa, missä "turvallisuus" on erittäin tärkeä, toimitetaan mitä perinpohjaisimmat tutkimukset. Kuninkaallinen ratsupoliisi on kuluttanut viikkokausia tutkiessaan sellaisten henkilöiden mennesyyttä aina koulupäivistä saakka.

Terästuotannon laajentamista suunnitellaan

Ottawa. — Hallitus odottaa saavansa kahden viikon kuluessa Canadan isoilta teräsyhtiöiltä suunnitelmat teräksen valmistuslaitosten "huomattavaa laajennusta" varten.

Teräsyhtiöiden miehet neuvottelivat kaksi viikkoa sitten kauppaministeri Howen ja hallituksen muiden viranomaisten kanssa tästä asiasta, ja he ovat sen jälkeen laatineet suunnitelmia tuotantolaitosten laajentamista varten.

Yhtiöitä pyydettiin ilmoittamaan hallitukselle miten ne voisivat parhaiten laajentaa laitoksiaan. Tässä asiassa käytetään samaa tekniikkaa kuin mitä Howe apulaisineen käytti sodan aikana, "ilmoitti vain teollisuudelle probleemin ja pyysi sitä ratkaisemaan sen". Tämän "tekniikan" seurauksena on ollut, kuten tiedetään, kroonillinen kulutustarvikkeiden puute.

Pidetään myöskin melkein varmana sitä, että liittohallitus avustaa teräsbisneksen laajentamista veronmaksajien rahoilla.

Ottawa. — Kauppaministeri Howe ilmoitti torstaina, että lokakuun 25 päivästä alkaen on hankittava tuontilupa Yhdysvalloista rakennustarkoituksiin tuotavaa rautaa ja terästä varten. Tämä johtuu siitä, kun Canadan hallitus suostui äskettäin supistamaan raudan ja teräksen tuontia Yhdysvalloista 200,000 tonnilla kuluvan vuoden viimeisen neljänneksen aikana.

Vuokrakontrollin laillisuus koetukselle oikeudessa

Hallitukselle annettu haaste kiinteistön omistajien liiton taholta

Ottawa. — Hallituksen ylläpitämän vuokrakontrollin laillisuus tulee koetukselle Ontarion oikeudessa tänä syksynä ja hallituksen viranomaiset sanovat, että tämä asia saattaa mennä lopulta salaneuvoston ratkaistavaksi.

Hallitukselle on annettu haaste, missä sanotaan, että vuokrakontrollin ylläpitäminen nykyään on laitonta. R. M. Willes Chitty ja Harold Manning, Torontosta, edustavat Canadan kiinteistöomistajien liittoa ja John R. Cartwright, Torontosta edustaa liittohallitusta jutun tullessa esille oikeudessa.

Erään toisen, vuokrakontrollin laillisuutta koskevan jutun käsittely alkaa Miltonissa marraskuun 16 p:nä, mutta sitä ei pidetä koejuttuna. Tämä asia koskee erästä Joseph Adamsia, joka tuomittiin viime heinäkuussa syylliseksi siihen, että hän oli ottanut korkeampaa vuokraa kuin mitä hintalautakunta oli valtuuttanut ottamaan.

Adamsin tapauksessa voitaneen esittää samanlaisia argumentteja kuin ylemmässä oikeudessa esitetään hallitusta vastaan, mutta tuomari luultavasti lykkää siinä jutussa päätöksen antamisen siihen asti kunnes ylempi oikeus on antanut päätöksen jutussa.

Eräs maistraatti Torontossa antoi jo toista vuotta sitten sellaisen päätöksen, että liittohallituksen antamat vuokra-asetukset ovat dominionin perustuslain vastaiset. Mutta siitä päätöksestä vedottiin ja hallitus voitti jutussa.

Liittohallituksen valtuudet asetetaan nyt uudelleen kyseenalaisiksi sen väitteen perusteella, että liittohallituksen viranomaiset voivat käyttää sellaista ylimääräistä valtaa vain hätätilanteen vallitessa. Lisäksi väitetään, että oikeuslaitoksen on päätettävä siitä oliko liittovaltion parlamentti oikeassa päättäessään, että hätätilanne vallitsee.

39 henkeä menetti henkensä lento-onnettomuudessa

Prestwick, Skotlanti. — Hollantilaisen lentolinjan iso matkustajalentokone putosi alas täällä lähellä torstaina ja 39 henkilöä sai surmansa. Vain yksi pelastui. Koneessa kuoli myöskin yksi canadalainen, Kevin J. O'Brien, joka toimi koneen toisena ohjaana.

Kone oli matkalla Amsterdamista New Yorkiin ja se yritti sumussa laskea Prestwickin lentokentälle. Se lensi kuitenkin sähkölankoja päin, jolloin se syttyi palamaan ja syöksyi maahan.

Britannian ostot Marshallin avun rahojen turvin

Lontoo. — Ensi kesäkuussa päättyvän fiskaalivuoden loppuun mennessä Britannia käyttää enemmän kuin $400,000 Marshallin suunnitelmaa varojaan vehnän, lihan, pekonin, juuston, mineraalien ja puutavaran ostamiseksi Canadasta. Britannian aikomuksena on lisätä vientiään läntiselle pallonpuoliskolle kaksi ja puolikertaisesti sodan edelliseen tasoon verrattuna.

Tuonti läntiseltä pallonpuoliskolta nousee mainitun fiskaalivuoden loppuun mennessä $1,642,000,000, verrattuna $2,289,000,000 viime vuonna.

Ranskan ehdotusta joukkotuhokäsitteestä ei hyväksytty

Paris. — Ranskan tekemä ehdotus YK:n lakikomitean kokouksessa, että ihmisten joukkotuho julistettaisiin rikokseksi kansainvälisen lain mukaan vain siinä tapauksessa, jos jokin valtio tekee sen lain kautta mahdolliseksi, hyljättiin 40 äänellä 2 vastaan.

Komitean enemmistön mielestä Ranskan ehdotus rohkaisisi vain hallitusten ulkopuolella olevia ryhmiä suorittamaan ihmisten joukkotuhoa niin sodan kuin rauhankin aikana.

Hallituksen töissä olevat esittävät elinkustannusboonusta

Ottawa. — Canadan siviilipalvelijain liitto on ilmoittanut aikovansa lähettää edustajiston hallituksen puheille ja ehdottaa elinkustannusboonusta hallituksen palveluksessa oleville.

Pääministerin viransijaiselle Howelle on lähetetty liiton taholta kirje, jossa tiedustellaan, koska mr. Howe voisi ottaa edustajiston vastaan. Mr. Howe on ilmoittanut antavansa kysymyksen virkaatekevälle pääministerille St. Laurentille, kun tämä saapuu Euroopasta.

Poliisit ja työttömät kahakoineet Sisiliassa

Palermo, Sisilia. — Seitsemän poliisia haavoittui poliisien kahakoidessa 200 työttömän maatyöläisen kanssa. Poliisit yrittivät karkoittaa työttömät maatyöläiset eräältä maatilalta, jonka he olivat ottaneet haltuunsa Lentinin lähellä Syracusen maakunnassa. Toinen työttömien joukko meni Lentinin kaupungintaloon ja piteli kovakouraisesti pormestaria.

Farmityöläinen tuomittu hirtettäväksi

Edmonton. — Farmityöläinen Mike Zacharuik, jota syytettiin isäntänsä murhasta, on tuomittu hirtettäväksi.

Poliisit kertoivat Zacharuikin sanoneen heille, että hän ampui työnantajansa sen vuoksi, "kun luuli tämän yrittävän myrkyttää hänet".

VIIME TIEDOT

Tel Aviv. — Taistelujen ilmoitettiin päättyneen Palestinan Negebin alueella eilen. YK:n v.t. välitysmies tri Bunche määräsi Egyptin ja Israelin lopettamaan sotatoimet perjantaina puolenpäivän aikaan Greenwichin aikaa, ja välirauhan ilmoitettiin alkaneen jo vähän ennen määräaikaa.

Ottawa. — Rahaministeri Abbott ilmoitti hallituksen jatkavan vuokrakontrollin voimassaoloa tulevan maaliskuun 31 p:n jälkeen vielä vuodella, paitsi siinä tapauksessa jos maakunnat ottavat vastuun vuokrakontrollin ylläpitämisestä. Vuokria sallitaan korottaa 10 pros. ja talonomistajat voivat erinäisissä tapauksissa häätää vuokralaiset 6 kk. irtisanomisen jälkeen jos he voivat osoittaa, että he tarvitsevat huoneiston omaksi asunnokseen. Sellaisia taloja, mistä vuokralaiset on näin häädetty, ei saa myydä ennen v. 1950 huhtikuun 1 päivää. Talonomistaja voi häätää vuokralaisen vain siinä tapauksessa jos hän on ostanut k.o. talon v. 1947 marraskuun 1 p:n jälkeen. Vuokraa saavat korottaa vain sellaiset talonomistajat, jotka eivät käyttäneet hyväkseen v. 1947 toukokuussa sallittua 10 pros. korotusta, ja vuokrien korotus sallitaan vasta nykyisten vuokrasopimusten päätyttyä. Tämän vuoden marraskuun 1 p:n jälkeen laillisesti tyhjiksi tulevat huoneistot jäävät automaattisesti pois kontrollista, mutta tämä asetus ei koske yksinäisiä huoneita eikä ns. "yhteisasuntoja". Sellaisten huoneistojen, joihin toimitetaan lämpö, vuokraa voidaan lisäksi korottaa 5 pros. huolimatta siitä korotetaanko vuokraa muuten.

Paris. — Berlinin kysymyksen käsittely turvallisuusneuvostossa on lykätty maanantaihin, jolloin voitaneen äänestää n.s. puolueettomien jäsenten esittämän kompromissipäätöslauselman johdosta.

Paris. — Ranskan hallitus on päättänyt kutsua palvelukseen v. 1948 ikäluokan asevelvolliset, jotka vapautettiin jokin aika sitten palveluksesta. Hallitus lähettää heidät avustamaan santarmeja ja poliiseja taistelussa lakkolaisia vastaan. Hallitus on uhannut myöskin karkoittaa kaikki lakkotaisteluun osallistuvat ulkomaalaiset työläiset.

Port Colborne, Ont. — Mine, Mill and Smelter Workers Union osasto No. 637 päätti eilen toimitetussa äänestyksessä 624 äänellä 457 vastaan erota pääjärjestöstä ja liittyä johonkin CCL:n unioon, nähtävästi Millardin terästyöläisten unioon.

Intia päättänyt julistautua tasavallaksi

Lontoo. — Virallisten piirien tietojen mukaan Intia on ehdottomasti päättänyt julistautua tasavallaksi, mutta haluaa silti jäädä Britannian Commonwealthiin.

Pääministeri Nehrun sanottiin ilmoittaneen tästä päätöksestä Commonwealthin pääministerien konferenssin edustajille. Intian peru tuslakikokouksen odotetaan laativan sitä varten lain ensi kuussa.

Mutta Intia ei halua katkaista siteitä Britanniaan sillä perusteella, että maailmankriisin vallitessa on Commonwealthin läheinen yht näisyys välttämätöntä taloudellisen ja strategisen turvallisuuden vuoksi.

CP:n tietojen mukaan osallistuivat asevoimien esikuntapäälliköt jälleen torstaina pääministerien konferenssin istuntoon, jonka piti olla konferenssin viimeinen yleisistunto.

Pääministeri Attlee tarjosi torstai-iltana päivälliset konferenssin edustajille ja muille Britannian "arvovaltaisille" poliittisille johtajille. Kutsuvieraiden joukossa mainittiin mm Winston Churchill.

Ranskalainen sotilaslentokone ja 17 miestä on kateissa

Algiers. — Täkäläiset sotilasviranomaiset ovat arvelleet olevan hyvin vähän toivoa 17 ranskalaisen turvallisuudesta, kun heitä kuljettanut lentokone on ollut torstaihin mennessä kadoksissa jo 36 tuntia.

Kone oli matkalla Rabatista Marokosta Marseilleen ja siinä oli 5 koneen henkilökuntaan kuuluvaa miestä sekä 12 lento-opettajaa.

Kansanpoliisi muodostettu Saksan itävyöhykkeellä

Suojelemaan uutta demokratiaa, jota taantumus uhkaa länsi-Saksan taholta

Berlin. — Vasemmistolaisten lehdet ovat vahvistaneet ne tiedot, että itäisellä miehitysvyöhykkeellä on muodostettu kansanpoliisi suojelemaan uutta demokratiaa, jota taantumus uhkaa nyt länsi-Saksan taholta.

Vahvistamattomien arvioiden mukaan saattaa kansanpoliisivoimissa olla 400,000 miestä. Läntisille lohkoille aenneet saksalaisten poliittiset johtajat sanoivat äskettäin, että itäisen vyöhykkeen kansanpoliisivoimissa on 100,000 miestä, jotka on värvätty 'kommunismiin käännytettyjen saksalaisten sotavankien keskuudesta".

Brittiläisten luvalla ilmestyvät lehdet väittävät, että 3,000 poliisia tuodaan Berliniin "lujittamaan venäläisten käsiä".

Kommunistivastaiset piirit pitävät kovaa ääntä tällaisen poliisivoiman muodostamisen johdosta. Sosdemien lehden päätoimittaja Franz Tausch sanoi "Korean tapauksen osoittavan mitä tapahtuisi Saksassa siinä tapauksessa jos länsivallat hyväksyisivät Neuvostoliiton esityksen, että kaikki miehitysjoukot poistettaisiin Saksasta. Samanlaisia "varoituksia" ovat antaneet kristillisdemokraattisen liiton, t. s. konservatiivipuolueen johtaja Jacob Kaiser ja liberaalidemokraattisen puolueen johtaja Karl Schwennicke.

Mielenosoituksia jänkkivyöhykkeellä

Frankfurt, Saksa. — Noin 80,000 saksalaista työläistä osallistui mielenosoituskokouksiin, joita oli kahdessa kaupungissa yhdysvaltalaisten miehitysvyöhykkeellä keskiviikkona. Näissä kokouksissa protestoitiin korkeita elinkustannuksia vastaan.

Mannheimissa pidettyyn protestikokoukseen osallistui noin 70,000 työläistä, ja Heidelbergissa pidetyssä kokouksessa oli 10,000 työläistä.

Franco järjestää kunnallisvaalit

Madrid. — Espanjan tilastotoimiston ilmoituksen mukaan on Espanjassa 6,037,287 äänestyskelpoista perheen päämiestä, ensi marraskuun 21 p:nä pidettävissä kunnallisvaaleissa.

Näissä vaaleissa, jotka ovat ensimmäiset Francon hallintakautena valittevat perheiden päämiehet kolmanneksen kaupunkien ja kauppalain valtuustoista. Kaksi kolmatta osaa valtuuston jäsenistä asetetaan muulla tavalla.

Vakoilun johtaja tuomittu kuolemaan

Belgrad. — Andreja Ronsaric, jota syytettiin vakoilutoiminnan järjestämisestä entisen kuningas Peterin hyväksi, tuomittiin Belgradin oikeudessa ammuttavaksi.

Ronsaricin sanottiin tunnustaneen, että hän oli yrittänyt lähestyä entisiä chetnik-upseereja järjestääkseen vakoilurenkaan maapaossa olevan kuningasta varten.

VAPAUS
(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6th 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Business Office 4-4264. Editorial Office 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address Box 69, Sudbury, Ontario.
Advertising rates upon application.
Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 6.00	6 kk. 3.25	3 kk. 2.00
Yhdysvalloissa:	1 vk. 7.00	6 kk. 3.60	
Suomessa:	1 vk. 7.50	6 kk. 4.25	

"Yhtyneitten Kansojen päivä"

Huomenna, lokakuun 24 päivänä vietetään YK:n kolmatta vuosipäivää, jonka alunperäisenä tarkoituksena on se, että tehdään maailman kansoille tunnetuksi YK:n ylevät tarkoitusperät rauhan hyväksi.

Yleisesti tunnustetaan, että YK on se kansainvälinen orgaani ja yleismaailmallisesti tunnustettu auktoriteetti, joka yksinään voi rauhan vakiinnuttaa. Samalla kuitenkin tiedetään, että voimakkaat ja vaikutusvaltaiset piirit Wall Streetin johdolla yrittävät murskata YK:n ja pakottaa vertavuotava ihmiskunta uuteen ja entistä tuhoisampaan maailmansotaan.

Tässä tilanteessa ylimalkaiset iskulauseet ja ylistyspuheet YK:n puolesta ovat miltei yhtä tehottomia kuin ovat yksipuoliset ja tykkänään aiheettomat palopuheetkin "punaisia" vastaan. Mitä tarvitaan on se, että tutkiskelemme omaa minäämme ja katsomme, mitä on omassa povessamme. Vasta silloin olemme tilaisuudessa näkemään, olemmeko me kansakuntana tehneet oman osamme YK:n edustaman rauhan ohjelman hyväksi, vai ilmeneekö kansallisissa edesottamisissamme sellaisia piirteitä, joilla on taipumus ja tarkoitus vaikeuttaa YK:n toimintaa kansainvälisen rauhan hyväksi.

Ollaksemme rehellisiä itsellemme ja muille me emme voi kansakuntana kieltää sitä, etteivätkö jotkut johtavilla paikoilla olevat politiikkomme ja aivan liian monet sanomalehtemme ole omaksuneet "pessimistista" kantaa, YK:n mahdollisuuksista ja suosittelee sekä YK:n sivuuttamista että alueellisia puolustusliittoja ja jopa suoranaista sotaakin Neuvostoliittoa vastaan.

Sotaisten puheiden lisäksi on nähtävissä vissejä käytännöllisiä toimenpiteitä joita ei voida vilkaimmankaan mielikuvituksen avulla sanoa asiaa edistäviksi. Yleisesti tiedetään, että aseistautumiskilpailu ei auta rauhan vakiinnuttamista, vaan sodan valmistamista. Kaikesta huolimatta Lontoosta tiedoitettiin viime keskiviikkona, että Britannian imperiumin dominioiden pääministerien salaisessa istunnossa oli tehty päätös p.o. maiden sotavoimien lisäämisestä. Tiedoittaessaan tästä päätöksestä New York Timesin kirjeenvaihtaja Herbert L. Matthews sanoi: "Kirjaimellisesti se tarkoittaa maailmanlaajuista 'uudelleen aseistautumiskampanjaa, sillä aurinko ei milloinkaan laske Britannian imperiumissa."

Jos yllämainittuun uutiseen voidaan luottaa, silloin on ilman muuta selvää, että Canada osallistuu kansainvälisen aseistautumiskilpailun järjestämiseen mikä ei voi muuta kuin horjuttaa rauhan perusteita ja aiheuttaa uuden sodan, ellei aseistautumisen asemesta ryhdytä toimimaan aseistariisumisen hyväksi.

Lisäksi tiedetään, että sotaisimmat torypolitiikot vaativat liittohallitusta kaksin kerroin lisäämään puolustuslaitoksen menoja, vaikka Canada kuluttaakin jo asevoimiensa hyväksi noin 12 kertaa enemmän kuin sodan edellä, tasaluvuissa $250 milj. vuodessa.

Tämä tarkoittaa, että sotatarkoituksiin menee jo tasaluvuissa puhuen $1 milj. jokaisena arkipäivänä!

Puolustuslaitoksen hyväksi käytetään paljon enemmän varoja mitä nyt myönnetään liittohallituksen toimesta terveystarkoituksiin. Uuden sodan valmisteluun käytetään jo monta kertaa enemmän mitä liittohallitus myöntää asuntojen rakentamista varten veteraaneille ja kolme kertaa niin paljon mitä käytetään sotaveteraanien eläkkeiden maksamiseen!

Jos me kansakuntana aiomme rehellisesti ja todella rauhan edun mukaisesti huomenna viettää Yhtyneiden Kansojen päivää — kuten suuret kansanjoukot menettelevätkin — silloin meidän velvollisuutemme on päättävästi sanoa, että Wall Streetin rahapohattojen johdolla kehitetyssä kansainvälisessä sotapolitiikassa on tehtävä loppu. On päättävästi käännettävä suunta YK:n viitoittamalle rauhan tielle, mikä vaatii ystävyyden ja yhteisymmärryksen kehittämistä maailman kaikkien demokraattisten kansojen välillä, sekä sotalaitosten pienentämistä ja kansanjoukkojen elintason kohottamista kaikkialla maailmassa.

Tätä rauhan politiikkaa ja Wall Streetin sotapolitiikasta luopumista vaatii ensisijassa kansamme oma maamme, Canadan etu, sillä sotapolitiikka ei voi aiheuttaa muuta kuin suurta verokuormaa ja elintason alhaalla pitämistä jo aseellisen rauhan aikana, sekä sanoin kuvaamattomia kärsimyksiä sodan hävityksen keskellä, mihin aseistautumiskilpailu auttamattomasti rauhan johtaa.

Nuotti on muuttumassa

Aina näihin päiviin asti ja varsinkin muutama kuukausi sitten meille vakuutettiin jatkuvasti, että n.s. Marshallin avun suunnitelma on kaiken poliittisen toiminnan yläpuolella olevaa pelkkää inhimillistä avustustoimintaa. Kaikki jotka uskalsivat silloin esittää eriäviä mielipiteitä siitä tuomittiin "punaisiksi" jotka haluavat muka "sabotoeraa" Euroopan nälkää näkevien ihmispaloisten avustamista.

Mutta tämä tekopyhyys ja sen ulkokultaiset puheet ihmisrakkaudesta ovat nopeasti jäämässä muistojen joukkoon. Marshallin avun johtomiehet joko käsittävät, että heidän pelinsä on jo paljastunut tai katsovat päässeensä siihen asemaan, ettei enää tarvitse "pelätä jumalaa eikä hävetä ihmisiä". Siksi he puhuvat nyt asioista paljon totuudenmukaisemmin ja antavat melko avoimesti ymmärtää, että tarkoitus on tehdä koko Euroopasta sotatukikohta ja Aasiasta Kiina, missä aseistautuminen ja sotatoimien tukeminen on kaiken "avustustoiminnan" alku ja loppu. Ajankohtainen ja valaiseva oli lehtemme uutisosastolla viime torstaina julkaistu tieto missä kerrottiin erään amerikkalaisen uutistoimiston levittämän artikkelin perusteella Parisista, että "Marshall työskentelee nyt kovasti luodakseen perustan 'geopoliittis-sotilaalliselle suunnitelmalle diplomaattisen ratkaisun aikaansaamiseksi Venäjää vastaan ensi kevääseen mennessä'."

Merkillepantava on tämän suunnitelman ensimmäinen kohta missä sanotaan:

Yritetään voittaa aikaa Berliinissä lisäämällä lentoliikennettä ja kieltäytymällä neuvottelemasta Venäjän kanssa liikennesulun jatkuessa . . .

Täten Berlinin kriisi aiotaan pitää käynnissä loppumattomasti ja sen varjossa harjoittaa Neuvostoliittovastaista kiihoitustyötä kautta maailman. Mutta tässä ei ole läheskään kaikki. Marshallin suunnitelmaan kuuluu nyt kuten alussa pitäen saattoi arvata Euroopan taantumuksen aseistaminen yhdysvaltalaisen laina-vuokralain avulla, mikä täytäntöön pantuna maksaa suunnattomia summia rahaa Yhdysvaltain ja Canadan veronmaksajille.

Oma mielenkiintonsa on myös sillä miten ja kuinka laajasti "Skandinavia" pyritään vetämään tähän avoimesti aseistettavaan "Marshallin avun" sotaliittoon! Merkittäköön kuitenkin, että Norja on tässä suunnitelmassa eristetty Skandinaviasta, sillä suunnitelman neljäs kohta määrittelee: Muodostetaan Pohjois-Atlantin liitto Yhdysvaltain, Canadan, Brysselin blokin maiden ja Norjan kanssa. Sotavaroja eli viidennessä kohdassa sanotaan: Taivutetaan muut Euroopan tärkeät alueet Brysselin blokin piiriin, kuten Skandinavia pohjoisessa . . . läheiseen yhteistoimintaan . . .

Täten nuotti on muuttumassa, mutta päämäärä on sama: Muuttuneissa olosuhteissa valmistellaan yleistä mielipidettä sotaan [illegible] suunnassa.

Mitä muut sanovat

OSOITTEIDEN OIKAISU

". . . Mainio englantilainen biokemisti Haldane pilkkasi ns. läntisen kulttuurin apologeetteja seuraavin sanoin: "'läntisellä' ymmärretään tavallisesti kristinuskoa, 'itäisellä' marxilaisuutta. Mutta kuten tunnetaan, syntyi Kristus idässä ja Marx lännessä . . ." Ilja Ehrenburg. selostaessaan Wroclawin rauhankongressin asioita.

LEIKKINÄKIN SOTA ON VAARALLISTA . . .

Abingston, Pa. lokak. 19 p. — Kuusitoista vuotias poika menetti näkönsä haulikon vahingonlaukauksessa leikkiessään sotaa . . — AP:n uutistieto.

. . . MUTTA KAIKENLAINEN VOITTOILU KANNATTAA

Sydneyssä, Australiassa on yksi sellainen liikelaitos, joka on vakuuttunut siitä, että sota on jo nurkan takana. Se ilmoitti äskettäin haluavansa naistyöläisiä sotaveen kunniamitallien valmistajiksi. Työ on vakituinen, sanottiin ilmoituksessa. — Winnipeg Free Press.

MIKÄLI HEILLÄ ON PAKOMIA

Mitchell (liittohallituksen työministeri) pitää koodittomia siirtolaisia Canadan etuvartiona kommunismia vastaan. — Uutistiedon otsikko.

TOTEUTUMATTA KÄYNYT UNELMA

Trades and Labor Congress hajaantuu kommunismisyytöksiin.—CP:n uutistiedon otsikko lokak. 8 pnä.

KYLMÄ SOTA KIIHTYY TYÖVÄKEÄ VASTAAN

Washington. — Advertising Council Inc. ilmoitti eilen, että ensi kuussa järjestetään dramaattinen kampanja kansallisessa mittakaavassa kommunismia vastaan.

Mainittu Council . . . käyttää taistelua ilmoitusten avulla julkaisuissa, sanomalehdissä, mainostustauluissa ja radio-ohjelmissa. Tämän mainostuksen rahoittaa yleisen palveluksen merkeissä toimeenpanevat (sponsoring) yhtiöt . . Tätä kampanjaa on valmisteltu kaksi vuotta, selittää mr. Mortimer . . . — Montreal Daily Starin erikoistieto, lokak. 4 p:nä 1948

"KRISTINUSKON PUOLESTA" RUKOILTU KAIKISSA MAISSA

". . . Yksin Kristuksen nimi näyttää saattavan meidät häpeään ajatellessamme pitkää sotien sarjaa joka on käyty kristittyjen maiden välillä Konstantinuksen päivien jälkeen. Näyttää melkein siltä, että sivistysmaamme ovat kuin juoppoja jotka vannovat jokaisen mässäilynsä jälkeen kieltäytymistä uusiakseen sen heti kun pöhnä on mennyt . . ." — Rt. Rev. R. J. Renison, Globe and Mail lehdessä.

Canterburyn dekaanus puhuu Massey-haalilla marraskuun 7 p:nä

Toronto. — Canterburyn dekaanus, tunnettu taistelija rauhan puolesta, puhuu Massey-haalissa Toronton suurella näyttämössä joukkokokouksessa sunnuntaina marraskuun 7 p:nä klo 8 ip.

Tämä rohkea tavallisen kansan puhemies on huomattava ystävyyden edistäjä Neuvostoliiton ja uusien demokratiamaiden sekä maailman muiden demokraattisten kansojen välillä. Hän on äskettäin palannut laajalta itä-Euroopan tekemältään matkalta ja huolimatta Yhdysvaltain viranomaisten aikaisemmasta kieltäytymisestä [illegible] hänen maihinpääsynsä [illegible], yleinen painostus on tehnyt mahdolliseksi hänen tulonsa tälle mantereelle.

Canterburyn dekaanus puhuu Toronton Rauhanneuvoston väliaikaisen komitean järjestämänä. Tämä kokous on järjestetty Toronton asukkaiden mielenosoitukseksi sodanlietsojia vastaan rauhan puolesta käytävän taistelun puolesta.

"Maansa poika" Henry Wallace

Yhdysvaltain presidentin vaalien lähestyessä tulee yhä selvemmäksi, että uuden Progressive-puolueen presidenttiehdokas Henry Wallace on rauhaa ja edistystä rakastavilla Yhdysvaltain kansalaisilta paljon suuremman kannatuksen, mitä taantumusvoimat nyt myöntävät. Tosiasiassa on jo ilmeistä, että Henry Wallacen johtamasta "kolmannesta puolueesta" tulee tai on jo tullut huomattava tekijä Yhdysvaltain poliittiselle areenalle.

"Tässä tilanteessa on itsestään selvää, että suuren yleisön huomio kiintyy Progressive-puolueen keskipisteeseen, Henry Wallaceen. Ja kuten odottaa sopii, veljeslehtemme, Työmiehen palstoilla on juuri ilmestynyt liites 100 sivua käsittävä kirjanen, missä selostetaan mr. Wallacen elämää, ohjelmaa ja pyrkimyksiä. Se on ensimmäinen ja ajankohtainen kirja, minkä suomenkieliset suomalaisten Wallacen komitea ja Työmies ovat tehneet tämän arvokkaan palveluksen maanmiehillemme. Kirjasen hinta on 85 senttiä ja sitä voidaan tilata Canadaankin osoitteella: Työmies, Box 553, Superior, Wis.

"Vapautta ei saada, se on voitettava" sanoo Markos

Kirj. Olive Sutton

Syyskuun 28 p:n yönä, Kansallisen vapausrintaman seitsemäntenä vuosipäivänä, loistivat kirjaimet EAM Atenassa Perustuslain aukion korkeimman rakennuksen päällä. Näiden kirjainten rakennuksen katolle asettaminen oli voitto, aivan samoin kuin v. 1944 marraskuussa, jolloin Hitlerin miehittäjät lopullisesti hävitettiin. Mutta nämä kirjaimet eivät vielä tällä kertaa olleet lopullisen voiton tunnusmerkkeinä.

Nyt juhlittiin vuoden aikana tapahtuneita huomattavia saavutuksia, täydellisen demokraattisen armeijan muodostamista, armeijan, joka hävitti 50 kertaa isomman aseistetun joukon, vapaan demokraattisen hallituksen muodostamista, joka hallitus ulottaa toimintansa jo kahteen kolmannekseen Kreikan mannermaata, sekä sellaisen kansallisen yhtenäisyyden saavuttamista, mikä ylittää vielä natsien miehityksen pimeimmänkin ajan yhtenäisyyden.

Samaan aikaan kuin eräs kreikkalainen patriootti asetti oman ja omaistensa hengen suureen vaaraan, kiinnittäessään yllämainitut kirjaimet paikoilleen, kaikui hänen kansansa ääni YK:n yleiskokouksen kuuluviin Parisissa.

Kenraali Markoksen lähettämä kirje, mitä seurasi pitkä selostus vuosien varrella Kreikassa käydystä verenvuodatuksesta, pyysi YK:n kokousta ryhtymään toimenpiteisiin kansalaissodan ja terrorin lopettamiseksi. Se oli pureva kirje niin sisällöltään kuin tyyliltäänkin.

"Me tunnemme hyvin Schillerin vanhan moton: 'Vapautta ei saada, se on voitettava'," sanotaan siinä ja jatketaan: "Kokemus YK:n aikaisemmista keskusteluista Kreikan kysymyksen suhteen ei aiheuta meissä optimismia, mutta me olemme täten suorittaneet velvollisuutemme Yhtyneitä Kansoja ja rauhaa kohtaan. Nyt siis jää kunnioitettaville edustajille tilaisuus suorittaa oma osuutensa.

"Mikäli meistä on kysymys, me jatkamme taisteluamme terroristia, herjauksista ja provokatioista huolimatta kunnes olemme saavuttaneet lopullisen voiton."

Kreikan kysymys on neljäntenä YK:n kokouksen työjärjestyksessä, eikä se ehkä tule esille kuin vasta marraskuussa. Atenan hallitus on pyytänyt Yhdysvaltain valtiovirastolta lisää rahaa tunnustetusti hyödyttömän demokraattista armeijaa vastaan käymänsä sodan rahoittamiseksi. Washingtonissa ja Atenassa tehdään valmisteluja päätöksen läpiajamiseksi edustajahuoneessa, että lähetettäisiin "kansainvälinen poliisijoukko" vartioimaan Kreikan pohjoisia rajoja.

Tuollainen joukko ei luonnollisesti lopettaisi sotaa Kreikassa, eikä sellainen ole tarkoituskaan. Mutta se antaisi suojaa ja tukea sille kaikkikäsittävälle Kreikan kansaa vastaan käytävälle sodalle, mitä on käyty jo yli vuoden amerikkalaisilla aseilla, amerikkalaisella strategialla ja amerikkalaisten upseerien johtamana.

Tapahtumat ovat osoittaneet, että syytteet, joiden mukaan kreikkalaiset sissit saisivat apua rajojen takaa, ovat kokonaan aiheettomia. Yksinpä konservatiiviset puolueetkin, jotka ovat kiinnostuneet Yhdysvaltain yrityksiin tukahduttaa Kreikan kansan demokraattinen liike, ovat joutuneet tämän toteamaan.

Viitaten tähän sanotaan kenraali Markoksen kirjeessä seuraavasti:

"Jos me olisimme saaneet apua ulkomailta, olisimme me jo aikoja sitten saaneet lopullisen voiton. Jos veri virtaa edelleen Kreikassa, jos monarko-fasistit jatkavat edelleen veristä työtään, on se siksi, että brittiläiset ensin ja sitten amerikkalaiset ovat antaneet heille riittävästi välineitä kurjan työnsä tekemiseksi."

Huolimatta kaikista väitteistä Trumanin ohjelman onnistumisesta Kreikassa, herättävät Kreikan kansan suunnattomat voitot epäilyä Marshallin suunnitelman apua anovien mielissä. Lontoon Times-lehti sanoikin tk. 4 p:n numerossaan, että varojen sodan jatkamiseksi Kreikassa "täytyy tulla vain siitä rahastosta, jonka Yhdysvallat on asettanut koko länsi-Eurooppaa varten ja ellei ole olemassa muuta mahdollista ratkaisua kuin toinen kansalaissodan jakso, niin lisävaroja täytyy sitä varten saada".

• • •

Viime tammikuun 1 p:stä syyskuun 29 päivään saakka amerikkalaisten johtamat Kreikan hallituksen joukot kärsivät 77,174 miehen menetykset Vapaan Kreikan armeijan tilastojen mukaan. Suurimmat menetykset vihollinen kärsi rojalistien kauan kestäneessä hyökkäyksessä Grammos-vuoristossa. Parhaillaan on Kreikassa paljon "Grammoksia", kuten harmistuneet fasistit sanovat. Näinollen fasistit haluavat lisää dollareita, tukahduttaakseen yhä kasvavan Kreikan kansan vaatimuksen itsenäisyydestä ja vapaudesta.

Kansan liikkeet ajavat kaikkialla taantumuksellisia ryhtymään yhä epätoivoisempiin toimenpiteisiin. Puhutaan liitosta Francon kanssa, yrityksistä saattaa de Gaulle Ranskan diktaattoriksi jne. Mutta kaikkein rohkaisevinta Kreikan fasisteille on se huonosti pidetty salaisuus, että Marshallin avusta muolostuu pian Euroopan pääasiallisin sotilaallinen apu.

"Maassa voi olla pettureita", sanoo kenraali Markos kirjeessään YK:n kokoukselle, "mutta koko kansa ei voi olla petturi. Pettureita eivät voi olla kymmenet- ja sadattuhannet."

Kreikan kansa odottaa suurta äänimäärää rauhan hyväksi Yhdysvaltain vaaleissa marraskuun 2 p:nä. Se ei ole saanut nauttia rauhasta lähes kahdeksaan vuoteen ja tänä päivänä aivan samoin kuin Kiinan ja Israelin kansat, se on eturintamassa sitä politiikkaa vastaan, jonka se tuntee sodan ja terrorin politiikkana.

Kenraali Markoksen kirjeessä puhutaan tästä terrorista karvain sanoin. Hän sanoo mm. seuraavasti:

"Me emme otaksu tietävämme, mitä joku muu rauhaa rakastava kansa olisi tehnyt samanlaisten olosuhteiden vallitessa, mutta olisi naivia kenenkään uskoa, että Kreikan kansa, joka koko historiansa aikana on osoittanut niin monta esimerkkiä kansallisen itsenäisyytensä ja vapautensa rakkaudesta, voisi antautua ulkomaalaisten järjestämän ja rahoittaman raa'an väkivallan edessä."

Romantiikkaa rahalla

AMERIKKALAINEN KEINOTTELU NUORTEN TYTTÖJEN KAIPUULLA

Amerikassa saa ostaa kaikkea rahalla. Romantiikkaakin. New Yorkissa toimii yhtiö, joka ansaitsee huomattavia summia myymällä romantiikkaa, viikko ja 50 dollaria. Sen voi maksaa vähittäismaksullakin dollari viikossa.

Pikku konekirjoittajattarelle, tehdastytölle, tavaratalon myyjättärelle, jotka kaupungin kivierämaassa haaveilevat metsistä, niityistä ja romantiikasta ja jotka ansaitsevat 8—10 dollaria viikossa, merkitsee vuoden säästämistä, ennenkuin he ovat kuponkivihon onnellisia omistajia. Kuponkivihko takaa heille viikon illusionin maalla, menon ja paluun, täysihoidon, kaiken. Romantiikan kauppiaiden värikkäät mainokset näyttävät sinisen taivaan ihanan maiseman yllä, pienen viehättävän talon kukkivan puutarhan keskellä, hopeavälkkeinen joki virtaa kukkivien niittyjen halki ja taustalla näkyy tumma vuoristo.

Mutta romantiikkaan tarvitaan USA:ssa paljon rahaa, että pieninkään toive toteutuisi. Romantiikka-mainoslehtisessä tiedustellaan! Haluatteko, että Clark Gable tulee teitä asemalle vastaan vai pidättekö enemmän Gary Cooperista? Haluatteko syödä päivällistä Myrna Loyn kanssa tai pelata tennistä Jeanette McDonaldin kanssa? Viitisenkymmentä tuontapaista kysymystä, ja jokaisen kysymyksen jälkeen: Tulkaa siis romantiikka-leirille! Ja Maryt ja Janet ja Mabelit ja Joant maksavat viikottain säästämänsä ja hankitun kuvitelman.

Ja vihdoin kauniina kesäpäivänä tulee Mary — yksi monista — ensi kertaa elämässään Pullman-vaunussa. Sylissään hänellä on se kukkakimppu, jonka eräs herra on painanut hänen käteensä New Yorkin asemalla. Se merkitsi vain yhden kupongin hänen kuponkivihostaan. Santa Monican [illegible] Mary [illegible]. Se on Maryn ensimmäinen pettymys. Miten hauskaa olisi ollut saada viettää viikko tuon Gary Cooperin kanssa. Mutta hänen piti rientää takaisin asemalle ottamaan sydämellisesti vastaan toisia asiakkaita. Mutta toinen nuori mies johtaa Maryn huoneeseen, josta on ihana näköala. Ja pian hän istuu prameassa ruokasalissa, jossa näyttää olevan koolla koko Hollywood. Hänen vastapäätään hymyilee Robert Taylor viereisessä pöydässä kuiskailee Nelson Eddy vaalealle tytölle.

Illallisen jälkeen seuraa tanssia ja Robert Taylor kuiskaa hänelle puiden alla: 'Te olette maailman ihmeellisin tyttö. Jos vain voisin, kantaisin teidät pois täältä, jonnekin, missä voisimme olla kahden!" Eikä pieni flirtti maksa kuin yhden kupongin.

Kuutamossa seuraa sitten leikkejä. Jokainen poika ottaa tytöltään kengän ja piilottaa sen jonnekin metsään, ja tyttöjen on itsensä löydettävä kenkänsä. Missä kenkä on, siellä on myös poika. Mary löytää Robert Taylorinsa ja hänen onnensa on täydellinen.

Ei yksikään päivä, ei yksikään tunti saa kulua ilman romantiikkaa. Romantiikka-leiri on mainiosti järjestetty. Yhtäkään tyttöä ei saa laiminlyödä, ei rumintakaan. Heti kun musiikki alkaa, on tanssittaja käsillä. Nuoret pojat ovat ankaran kontrollin alla, valvoja tarkastaa, että joku on aina Maryn lähellä, mielistelee häntä, pilailee hänen kanssaan. Mutta siitä hän ei tiedä mitään. Hän ei tiedä, että leirin konttorihuoneessa istuvat herrat ja tekevät tarkkoja suunnitelmia, jotta tytöt viikon aikana saavat elää kaiken mahdollisen ihmeellisen. Mary on unohtanut kaikki arkipäivähuolensa ja on eittämättä onnellinen kuin miljonäärin tytär. Pienessä leiriteatterissa hän saa laulaa pienen laulun, ja kuten kaikki muutkin asiakkaat saa valtavat suosionosoitukset otetaanpa hänestä koefilmauskin. Hänelle luvataan loistava ura.

Dolly hänen ystävättärensä, johon hän täällä on tutustunut, meni neljäntenä päivänä kihloihin melkein pesunkestävän George Murphyn kanssa ja koko leiri, 600 poikaa ja tyttöä, otti osaa iloisiin juhliin. Mary päätti heti kotiin tultuaan aloittaa uudelleen dollarin vähittäismaksun viikottain voidakseen tulla seuraavanakin kesänä tänne jatkamaan idylliä Robert Taylorinsa kanssa. Ehkä tämäkin päättyisi kihlaukseen!

Naiviudessaan hän ei aavistanut, että hänen nuori kavaljeerinsa jo kauan on ollut perheenisä ja että mainittu Dolly on palkattuun henkilökuntaan kuuluva ja että hänen kihlautumisensa kuuluu mainontaan. Kihlautuminen leirillä julkaistaan lehdissä huomattavalla paikalla ja se tuo paljon uusia asiakkaita yhtymälle, joka hyötyy köyhien suurkaupunkilaistyttöjen kaipuusta. Tyttöparat raatavat ja säästävät voidakseen ostaa muutaman päivän kuvittelun rikkaana olemisesta.

Eräs työväenlehti kiinnitti huomiota tähän romantiikkatehtailuun ja selitti sen prostitution kasvattajaksi. Nuoret tytöt häikäistyvät viikon loistosta eivätkä halua enää sopeutua yksinkertaiseen arkipäivään. Mahtava yhdistys nosti syytteen lehteä vastaan ja lehti joutui maksamaan sakkoja "liikkeelle tuottamansa vahingon vuoksi". — Folkviljan.

Blumin fasistimielinen osa näkyy natsien asiakirjoissa

Kirj. Boris Izakov

Ensimmäinen painos "Asiakirjoja ja ainehistoa koskien toisen maailmansodan aattoa" on ilmestynyt useammalla kielellä mm. englannin kielellä ja se on saatavana Yhdysvalloiss. Toinen painos, jota alla selostetaan, on saatavana pian. Se sisältää korkeitten Saksan viranomaisten asiakirjoja, muistiinpanoja ja päiväkirjoja, jotka neuvostojoukot saivat käsiinsä valloittaessaan Berlinin ja ne valaisevat toista maailmansotaa.

Tässä toisessa osassa "Asiakirjoja ja ainehistoa koskien toisen maailmansodan aattoa", jonka Neuvostoliiton ulkoasiain ministeriö on julkaissut, on kaunopuheisia viittauksia sen klikin aktiivisuudesta, joka oli Ranskassa vallassa tärkeän 30-luvun aikana. Useat viittaukset koskevat entistä Ranskan pääministeriä Leon Blumia.

Tässä kirjassa on jäljennetty hyvin tunnetun saksalaisen diplomaatin, Herbert von Dirksenin, salaisia asiakirjoja. Nämä asiakirjat ovat maaliskuun v. 1938 ja syysk. v. 1939 väliseltä ajalta, jolloin von Dirksen oli Lontoon -Saksan lähettiläänä ja koskee pääasiassa Britannian ulkopolitiikkaa. Julkaisun liitteessä löydämme kiinnostavia raportteja, joita on kirjoittanut Saksan Parisin lähettiläs Welczek, ja joissa kosketellaan Ranskan asennetta. Yksi on päivätty syyskuun 26 pnä 1936 ja toinen helmikuun 16 pnä 1939.

Kaikille aikalaisillemme on tuoreessa muistissa 1936 vallinnut tilanne. Fasistiset hyökkääjät, jotka silloin olivat vallassa Saksassa, Italiassa ja Japanissa, valmistuivat toiseen maailmansotaan. Saksan ja Italian joukkojen suurella avulla ja Berlinin sekä Rooman ohjauksilla ja määräyksillä fasistikenraali Franco järjesti kapinan laillista Espanjan tasavaltaa vastaan. Edistysmieliset voimat maailmassa riensivät puolustamaan Espanjan kansaa.

Ranskan hallitusta, joka oli päässyt valtaan kansanrintaman kannatuksella, johti sosialistijohtaja Leon Blum. Ulkoministerinä oli Delbos. Noina sodan edellisinä päivinä oli Berlinin ja Rooman fasistiset lehdet täynnä retoorisia hyökkäyksiä Ranskan kansanhallitusta vastaan.

Mutta kreivi von Welczekin, joka oli silloin natsien lähettiläänä Parisissa, salaisista raporteista me löydämme kokonaan toisenlaisen kannan Blum-Delbosin hallitusta kohtaan. Natsien lähettiläs ilmoittaa hallitukselleen, että hän on saanut Ranskan hallitukselta tarjouksen alkaa neuvottelu yleisen sopimuksen saamiseksi Saksan ja Ranskan välille. Welczek korostaa sitä seikkaa, että tarjouksen esitti Ranska ja että se teki sen huolimatta siitä kipeästä iskusta, jonka Hitler antoi Ranskalle. On muistettava, että natsidiktaattori juuri vähän ennen militarisoi Reinin alueen rikkomalla röyhkeästi Versaillesin sopimuksen. Natsidiplomaatti riemuissaan huomauttaa, että "huolimatta kaikista niistä iskuista kasvoihin mitä Ranska on saanut viimeisen vuoden aikana, niin se on vielä nytkin valmis neuvottelemaan yhteisymmärryksen mielessä . . . Ei fyhrer tarjoa kättään yhteisymmärrykseen, vaan Ranska tarjoaa kätensä meille; isketty tarjoaa kätensä iskijälle".

Mitkä olivat ne perusehdot, jotka Blum-Delbosin hallitus tarjosi Ranskan-Saksan salaisissa neuvotteluissa? Ensimmäinen askel, jotka Parisissa pidettiin välttämättömänä ja ratkaisevan tärkeänä, sanotaan Welczekin Berliniin lähettämässä raportissa, oli "Espanjan kapinapesän asteittainen hävittäminen". Blum ja Delbos ryhtyivät neuvotteluyrityksiin hyökkääjän kanssa Espanjan kansan kustannuksella. Ja sitä seuraavat tapaukset osoittavat, että häpeällinen sopimus todellakin tehtiin. Se maksoi Es- jän tasavallan elämän ja se oli niissä rapuissa, jota pitkin ma- syöstiin toisen maailman sodan juun.

Vuolen 1936 joulukuun 26 päivän portissa me löydämme tärkeitä suntoja koskien Blumia ja Delb- Viitaten niihin hyökkäyksiin, kohdistettiin Ranskan pääminis- ja ulkoministeriä vastaan sen desta, että he yrittivät yhteisym- rystä Saksan kanssa. Welczek kir- taa: "Meille on edullista pitää nä- kaksi järkevää ja rehellistä m- valtion johdossa."

"Järkevää ja rehellistä miestä" täilainen kohteliaisuus paatun- natsilta on häpeä niiden kunni- jotka sen ansaitsivat. Vieläkin h- mattavampi on se kun natsien lähe- läs ehdotti ylemmilleen Berlinin, heidän tulee lujittaa Blumin halli- sen asemaa — ja tämä tapahtui maan aikaan kun Berlinin leh- syöksivät mielikuvituksellisia salam- ta Blumia vastaan.

Welczekin toiset tiedoitukset ko- vat vuoden 1939 ensimmäisen nel- neksen tapauksia. Ranskan halli- silloin johti Edouard Daladier ja kaikkein vaikutusvaltaisin hallituksessa oli Paul Reyna- jolle sodan alkupuolella siirret- Daladierilta pääministerin pai- Welczekin raportista käy selville, tämä hallitus täydellisesti tunn- "kolmannen valtakunnan hallitse- aseman itä- ja kaakkois-Euroop- sekä Espanjaan nähden".

Kuten me tiedämme, yritykset pä- tä sopimukseen fasististen hyökk- jien kanssa toisten kansojen kus- nuksella saattoi Ranskan hallitse- piireille häpeää ja sotilaallisen t- pion.

Minä tiedän, että osalla Yhdysv- tain kansasta on taipumusta suht- tui lempeästi niihin henkilöihin, jo- ovat vastuullisia Ranskan häpeään onnettomuuteen. Mutta kuinka voimme unohtaa sitä onnetonta pe- joka johti yleismaailmalliseen konf- tiin? Nyt julkaistut natsijohtaj- salaiset kirjeet muistuttavat me- jälleen siitä osasta, joka esitti Le- Blum ja hänen kanssatoverinsa.

Aku Korhonen puhuu catharinesilaisille ensi perjantaina

St. Catharines. — CSJ:n kierti- puhuja toveri Aku Korhonen saap- paikkakunnalle tk. 29 p:nä, kuten V- paudessa oleva matkaohjelma osoi- taa. Eri paikkakuntakirjeiden yhte- dessä tehtyjen selostusten muka- ovat Korhosen puhetilaisuudet ol- hyvin onnistuneita ja samaa toivot- täälläkin. Tilaisuuden onnistumis- ehtona onkin, että kaikki ympäris- suomalaiset saapuvat kuulemaa- Suomen terveisiä yllämainittuna pä- vänä.

Toveri Korhonen on palannut h- jattain Suomesta, jossa hän osallis- niin läheisesti entisen kotimaan- tapahtumiin kuin hänellä oli mahdo- lisuuksia ja siksi hänellä on selvä k- va Suomen nykyisistä oloista. Joka- selle kai on mielenkiintoista kuul- tosiasioita entisestä kotimaastamme nyt siihen on tilaisuus tk. 29 p:nä kel- 8 ip. Port Wellerissa. Kaikki ympäri- tön suomalaiset ovat tervetulleita.

Seuran kokous on Port Welleris- tk. 31 p:nä. Kaikkia seuran jäse- kehoitetaan saapumaan näihin yll- mainittuihin tilaisuuksiin. — U. H.

Puhetilaisuus Hamiltonissa

Hamilton. — Tunnettu puh- Aku Korhonen saapuu puhuma- paikkakunnallemme tk. 25 p:nä hänelle on varattu puhetilaisuus Hurmeen asunnolla 295 Britann- Ave., alkaen klo 7.30.

Kaikki ovat tervetulleet!

— "Lah".

PÄIVÄN PAKINA

Rauhan puolesta on taisteltava

Canadansuomalaiset, erittäinkin naiset, saivat kuluvalla viikolla ikävän tiedon, että valuuttavaikeuksien takia Naisten Demokraattisen Maailmanliiton kongressia ei pidetäkään Helsingissä, vaan Unkarissa Budapestissa. Kun ensiksi tuli tieto, että kongressi pidetään Helsingissä, niin suomalaissyntyisinä herätti se keskuudessamme toimivissa rauhanvoimissa huomattavaa innostusta. Kysymys muuttui ikäänkuin lähemmäksi sydäntämme kun saimme kuulla, että entisen kotimaamme pääkaupunki saa vieraakseen maailman suurimman järjestön edustajat. Naistemme keskuudessa virinnyt poikkeuksellinen aktiivisuus ja uhrautuvaisuus on jo tähän mennessä tuottanut hyviä tuloksia. Olisi kuitenkin väärin rauhanasialle jos kongressin pitäminen Budapestissa, eikä Helsingissä, aiheuttaisi lamaannusta naistemme keskuudessa. Toivottavasti rauhan asialle annetaan niin paljon vakavaa huomiota, että työskentelyssä rauhan puolesta ei tapahdu veltostumista.

Kiinnittäessämme huomiomme rauhantyöhön on todettava, että sodan valmistajat, joitten käytettävänä on suurimpien tiedonantovälineiden kontrolli, tukahduttavat kaikin mahdollisin keinoin rauhanäänet. Aivan äskettäin pitivät lutherilaiset seurakunnat kongressin Yhdysvalloissa ja siellä hyväksyttiin päätöslauselma, jossa tuomittiin sota. Tästä mainittiin eräässä radiouutisessa ikäänkuin sivumennen. Olemme yrittäneet tutkia kaikki käsiimme saadut huomattavimmat suurlehdet, mutta tästä asiasta ei niissä ole sanallakaan hiiskahdettu.

Mutta onhan meillä demokraattinen vapaus. Vapaus julkaista joku uutinen taikka olla julkaisematta. Sotaa valmistavat Wall Streetin monopolikapitalistit pitävät huolen siitä, että USA:n suurlehdistö, johon heillä on määräämisvalta, ei julkaise mitään joka haittaa heidän sotasuunnitelmiaan.

Sota on kannattavaa suurkapitalisteille. Esimerkiksi Canadian Vickersin (Montrealissa sijaitseva sotatarveyhtiö, joka kuuluu kansainväliseen asetrustiin) osake maksoi v. 1933 $3 ja nyt maksaa osake $185. Siis jos teillä olisi sattunut v. 1933 olemaan $1,000 edestä Vickersin osakkeita olisi niiden arvo nykyään $60,000. Tämän lisäksi noin $70 kutakin osaketta kohti voittoa vielä jakamatta. Onko ihme jos sotatarvetehtailijat valmistavat uutta sotaa ja pelkäävät rauhaa.

Wall Street monopolikapitalistit, jotka nykyään valmistavat kiivaasti sotaa Neuvostoliittoa, uusdemokratian maita sekä vapauteen pyrkiviä siirtomaa- ja puolisiirtomaakansoja vastaan, kahmivat viime sodan aikana suunnattomia voittoja. Virallisesti siltä taholta ilmoitetaan voittojen nousseen 50 biljoonaan. Monopolikapitalisteille siis sota on kulta-aikaa, kun taas niille, jotka veroillaan ja elämällään maksavat sotien kustannukset, se on maanpäällinen helvetti.

Ei se ole ihme jos suurkapitalistit, jotka hyötyvät sodasta suunnattomasti toivovat sotaa ja valmistavat sitä. Suuri ihme on se kun tavallisten köyhien ihmisten keskuudessa ilmenee vielä sotaista mielialaa. Siis sen kansankerroksen joukossa joka kärsii hyökkäyssodassa tappioita voittipa sodan sitten mikä imperialistinen valta hyvänsä. Tosin tällainen ei ole yleistä. Suurin osa työtätekevästä ihmisistä, olipa heidän poliittinen mie- piteensä mikä hyvänsä toivoo rauh- säilymistä. Niin tehokasta ja taitav- kuin monopolikapitalistien sotaprop- ganda onkin, niin siihen eivät kaik- ihmiset usko ja juokse sen perästä.

Rauhantyö voimistuu Canadassa e- teistä huolimatta. Äskettäin perust- tiin Torontossa Rauhanneuvosto, jo- ka johdossa on tunnettuja kirkonmi- hiä ja muita kansalaisia. Monis- muissakin huomattavimmissa keskuk- sissa on ryhdytty tarmokkaasti te- mään työtä rauhan hyväksi.

Rauhantyön voimistuttamiseksi jä- jestetään Canadassa eri puolilla ra- hankokouksia, joista lehdissä on mainittu.

Canadaan saapuu myöskin tunnet- rauhanmies Canterburyn dekaa- Hewlett Johnson puhumaan rauha- kokouksissa. Tällainen toiminta epä- lemättä osaltaan herättää ihmiset ni- kemään kuinka tärkeää sodan estä- seksi on rauhanaatteen levittämi- On selvääkin, että jos ei tehdä mitä- rauhan hyväksi, niin sota tulee e- nemmin taikka myöhemmin. Mu- jos suurin osa kansasta tahtoo rauh- ja päättävästi taistelee sen puoles- niin silloin ei maailmasta löydy v- mia, jotka voisivat vetää ihmisku- uudelleen järjettömään veriseen s- taan. — Uoti.

Vapa-
haastekam-
hasteita a-

Torstaina ja perjantai- lahjoitusta ja $358 käte- haasteita.

Täten haastekampanja- sta ja paperivaunulas- messä tuottanut $8,655 sillä vauhdilla, sillä tark- Vapauden talousasema- Järjestöjen lahjoitusli- arion aluetoimikunta. I- to.

Yksityisiä lahjoituksia

SELMA JA EINAR - ri Kantsin haasteen $1- maan haasteisiinsa.
EINAR TIITINEN Ka- teesen $1.
HILJA HEINO Kirkla- nin haasteeseen $2 ja h- k Antilan Kirkland Lak-
EVA JA JACK WILK- Uuno Vuorisen haaste- ja Hannes Sjöblomin I-
SOFIA LAMPI Kirkla- ja T. Lindholmin haast- Ida Wallin ja mrs. A- innät! Pankaa dollarin-
CSJ:n KESKI-ONTAR- astaa saamiinsa haastei-
EINO POIKKIMÄKI - omon Poikkimäen haas- ontosta ja Hanna Tulla-
HILDA JA ISAK KIV- ö Palomäen haasteesee- n haasteensa.
KULUTTAJAT REST- haastaa Workers Resta- taurantin So. Porcupin-
AARO W. KIVINEN S- gin haasteeseen $5.
SENJA YORK Sudbur- a haastaa mrs. Alli San- Jacobsonin, mrs. Selma- ä mrs. Gunilla Metsälän-
JOHN HAKALA Sudb- hämaan haasteet $2.
E. LAPPI Sudburysta
BILL SANTALA Wah- $5.
KUSTI VARJONEN - n $ 2ja haastaa kaikki I-
HILJA JA JAAKKO - Toivo Vähämaan sekä A- len ja Frank Rannan W-
AKSEL HAKULA War- ja haastaa puolestaan Ja- n Kiikosen jossain lan-
ANNI JA NIILO KAU- miinsa haasteisiin $3, - rkland Lakelta.
LISI KAUTIAINEN - haasteeseen $2, haasta- s. Kinoksen ja mrs. Mar-
VÄINÖ ANTTILA Esta- ja haastaa Veikko Antti-
LAURI JYLHÄ Dugw- $1.
SAIMI KORPI So. Po- n $2 ja haastaa Aili Pa- llakin Hearstin perukan-
MATTI LUHTA South- stin haasteen $3 ja toivo- at haasteensa.
HEIKKI HEINONEN - rkkäisen, Vili Kontolan- astaen Väinö Anttilan, O- hon. kaikki kunnianssa -
JENNY JA OTTO LE- haasteisiinsa ja haastava- lle Lahtisen Torontosta, - ansalaiset, huomattakaa- artti Piispasen Beaver L-
ELMER PASANEN So- sasen haasteen $5 ja toiv- asteensa.
HEIKKI VÄYRYNEN - än haasteen $5 ja haasta- no Lindroosin Hoylesta - llä.
VÄINÖ MÄKI Camp- rkkäisen haasteen $10, h- Pekka Jylhän jossain k-
HENNA KERIMAN D- isiin kiittäen $1.
IVAR STENFORS Ca- ontalan haasteeseen $5,

WAHNAPITA-
Erik-
Kirjalli-
CSJ:n Wahnapitaen- lokakuu-
ARVOKKAIT-
Niilo

Vapauden talousasema lujittuu yhä edelleen

Haastekampanja jatkuu voimakkaana ja uusia haasteita annetaan; tulos on nyt $8,655.50

Torstaina ja perjantaina saapui Vapauden haasterahastoon lahjoitusta ja $358 käteistä rahaa, sekä huomattava määrä uusia haasteita.

Täten haastekampanja Vapauden talon kiinnitysvelan maksamista ja paperivaunulastin ostamista varten on tähän päivään mennessä tuottanut $8,655.50 — ja kampanja jatkuu entisellä vauhdilla, sillä tarkoitus on lujittaa mahdollisimman paljon Vapauden talousasemaa.

Järjestöjen lahjoituslistalle nousivat tänään CSJ:n Keski-Ontarion aluetoimikunta, Kuluttajat ruokala ja CSJ:n Elspethin osasto.

Yksityisiä lahjoituksia ja haasteita saapui nyt seuraavasti:

SELMA JA EINAR TIITINEN Kapuskasingista vastaavat ...ri Kantsin haasteen $1, ja kehoittavat kaikkia toisiakin vastaamaan haasteisiinsa.

EINAR TIITINEN Kapuskasingista vastaa Kassu Nurmen haasteesen $1.

HILJA HEINO Kirkland Lakelta vastaa Eva ja Jack Wilkmanin haasteeseen $2 ja haastaa Elsi ja Eino Roikon, Helmi ja ...k Antilan Kirkland Lakelta sekä E. Ritan Ebysta.

EVA JA JACK WILKMAN Kirkland Lakelta vastaavat Mai... Uuno Vuorisen haasteen $2 ja haastavat Hilja Heinon, sekä ...ja Hannes Sjöblomin Kirkland Lakelta.

SOFIA LAMPI Kirkland Lakelta vastaa mrs. Mandi Haka... ja T. Lindholmin haasteisiin $3 ja haastaa mrs. Mandi Joen, ... Ida Wallin ja mrs. Anni Lahden Kirkland Lakelta. Hei ...nnät! Pankaa dollarinne likoon!

CSJ:n KESKI-ONTARION ALUETOIMIKUNTA Sudburys... vastaa saamiinsa haasteisiin $25.

EINO POIKKIMÄKI Sudburysta vastaa Olavi Laineen ja ...omon Poikkimäen haasteen $3 ja haastaa Vikki Lekanderin ...ontosta ja Hanna Tullan Sudburysta.

HILDA JA ISAK KIVISTÖ Sudburysta vastaavat Helmi ja ...ö Palomäen haasteeseen $3 ja kehoittavat kaikkia maksa...n haasteensa.

KULUTTAJAT RESTAURANT Sudburysta lahjoittaa $10 ...haastaa Workers Restaurantin Kirkland Lakelta ja Co-op ...taurantin So. Porcupinesta (entinen Star Club).

AARO W. KIVINEN Sudburysta vastaa Irene ja Tauno Hill...gin haasteeseen $5.

SENJA YORK Sudburysta vastaa Senja Rautiaisen haasteen ...a haastaa mrs. Alli Santalan, mrs. Jenny Santalan, mrs. Nan... Jacobsonin, mrs. Selma Ritarin, kaikki Waters Townshipista ...ä mrs. Gunilla Metsälän Port Arthurista.

JOHN HAKALA Sudburysta vastaa Iivari Kankaan ja Toivo ...hämaan haasteet $2.

E. LAPPI Sudburysta vastaa $2 A. Backin haasteen.

BILL SANTALA Wahnapitaesta vastaa saamiinsa haastei...n $5.

KUSTI VARJONEN Wanupista vastaa Arvi Salosen haas...n $ 2ja haastaa kaikki Kusti Myöhäset.

HILJA JA JAAKKO LAITILA Wanupista vastaavat Signe ...Toivo Vähämaan sekä Arvi Salosen haasteisiin $2, haastaen ...len ja Frank Rannan Wanupista.

AKSEL HAKULA Wanupista vastaa Matti Kosolan haasteen ...ja haastaa puolestaan Jack Mäen (vanhempi) Wanupista sekä ...n Kiikosen jossain lankakängissä.

ANNI JA NIILO KAUTIAINEN Beaver Lakelta vastaavat ...miinsa haasteisiin $3, haastaen Pansy ja Paul Isännäisen ...rkland Lakelta.

LISI KAUTIAINEN Beaver Lakelta vastaa Irma Reinikai...n haasteeseen $2, haastaen Martha Helinin, mrs. Piispasen, ...s. Kinoksen ja mrs. Manda Salon, kaikki Beaver Lakelta.

VÄINÖ ANTTILA Estairesta vastaa Mike Kuisman haasteen ...ja haastaa Veikko Anttilan (jossakin kämpällä).

LAURI JYLHÄ Dugwalista Ont. vastaa saamiinsa haastei...n $1.

SAIMI KORPI So. Porcupinesta vastaa Senja Saaren haas...n $2 ja haastaa Aili Pakan ja Bertha Pelamsin, molemmat ...llakin Hearstin perukan kämpillä.

MATTI LUHTA South Porcupinesta vastaa D. Laineen ja M. ...stin haasteen $3 ja toivoo, että kaikki haasteen saajat maksai...vat haasteensa.

HEIKKI HEINONEN Camp 6-6 So. Porcupinesta vastaa P. ...rkkäisen, Vili Kontolan ja Paul Männistön haasteisiin $10, ...astaen Väinö Anttilan, Oscar Saaren, Oscar Fimbergin ja Antti ...hon, kaikki kunniansa ja omantuntonsa mukaan.

JENNY JA OTTO LEINONEN So. Porcupinesta vastaavat ...haasteisiinsa ja haastavat kaikki Canadassa olevat serkkunsa ...lle Lahtisen Torontosta, Lahja Grecriuksen Kirkland Lakelta ...nsalaiset, huomauttakaa hänelle), Martha Helinin, John ja ...rtti Piispasen Beaver Lakelta.

ELMER PASANEN So. Porcupinesta vastaa veljensä Alden ...sasen haasteen $5 ja toivoo, että kaikki haastetut maksaisivat ...asteensa.

HEIKKI VÄYRYNEN So. Porcupinesta vastaa Wm. Haan...län haasteen $5 ja haastaa Lauri Häkkilän jossakin työmaalla, ...no Lindroosin Hoylesta Ont. ja Hilda Laitisen jossakin käm...llä.

VÄINÖ MÄKI Camp 6-6 So. Porcupinesta vastaa Antti ...rkkäisen haasteen $10, haastaen Eino Puiston So. Porcupinesta ... Pekka Jylhän jossain kämpillä Heartsin perukalla.

HENNA KERIMAN Dugwalista Ont. vastaa saamiinsa haas...isiin kiittäen $1.

IVAR STENFORS Camp 6-6 So. Porcupinesta vastaa Vili ...ontalan haasteeseen $5, haastaen Dagmar ja Jussi Luhtalan sekä Kerttu ja Vikki Ahon Dugwalista Ont.

ANNA JA YRJÖ MUTTA Vancouverista lahjoittavat $5 ja haastavat Aulis Gronlundin, Emil Sirenin ja Lauri Ahvenuksen Burquitlamista B. C. sekä Ahti Laaksn Vancouverista.

MATT HAAPALA Chase Riverilta B.C. vastaa John Hiedan haasteen $2 ja haastaa mr. ja mrs. N. Silanderin Chase Riverilta ja mr. ja mrs. O. Poramaan Nanaimosta B. C.

SIIRI JA KAINO TYPPÖ Nanaimosta B. C. vastaavat saamaansa haasteeseen $2 ja haastavat U. ja J. Saaren Nanaimosta.

MRS. S. BALO Nanaimosta vastaa mrs. H. Leafin haasteen $1 ja haastaa mrs. Erkkilän ja mrs. Tuomen R. R. 1, Ladysmithista B. C.

MATTI HUHTALA Vancouverista vastaa $5 Fanny Lindin ja Otto Tyyskän haasteisiin, haastaen Väinö Noposen ja Iiska Jokisen Vancouverista, Liisa ja Geo. Ericksonin Timminsistä Ont. sekä Anni ja Eino Väisäsen So. Porcupinesta Ont.

SEURAAVAT vastaavat Kari-Lahden haasteisiin: **VICTOR PELTO** Solsquasta $2, **EINO JATTEENMAKI** $5, **ELIAS SAUNAMAKI** $2, **MIKE HENRIKSON** $2, **VILHO HEINONEN** $2, viimeksimainitut Sicamousista B. C. Heinonen haastaa puolestaan Vili Saaren Chasesta B. C. sekä Alex Lindenin Goldenista B. C.

HUGO MATTSON Marathonista vastaa $5 Lempi ja Väinö Klemetin haasteeseen, haastaen Matti Mäen Burrisisista Ont., Walter Hansenin Torontosta, Theo. Otavan ja mrs. I. Pasasen South Porcupinesta tekemään samoin.

WM. KAVEN Helen Minelta vastaa Toivo Peltomäen haasteeseen $5 ja haastaa veljekset Yrjö, Olavi ja Taisto Pellisen Wahnapitaesta viemään haastetta eteenpäin.

HARRY KAVEN Helen Minelta lahjoittaa $3 Vapauden talon velan poistamiseksi ja haastaa Jukka Mäntylän Wanupista.

LILY THOMPSON Stevensista vastaa $3 Frank Herrasen haasteeseen haastaen Aura ja Nestor Tienhaaran Geraldtonista, sekä Selma ja Väinö Jaakkolan Kirkland Lakelta.

OTTO VEIDE Youbousta B.C. vastaa Kalle Lundin haasteen $2 ja haastaa Emil Ylän kahdella dollarilla.

ABEL RAJALA vastaa Ed. Rajalan haasteeseen $2 ja haastaa mrs. John Niemisen ja Mary Korhosen Rouynista Que.

HANNES POUTIAINEN Windsorista vastaa haasteensa $1.

JAAKKO NEVALA Windsorista vastaa haasteensa $2.

YRJÖ POHJOLA Windsorista vastaa haasteensa $2.

KASSU JÄRVIS Windsorista vastaa O. ja P. Hintikan haasteen $3 ja haastaa Vilho Vihurin ja Matti Poutasen Long Lakelta Ont.

OSCAR BAY Windsorista maksaa $3 ja haastaa Emil Fribergin Sudburysa.

AKSELI SIIMES Windsorista vastaa Emil Tuhkusen haasteen $5 ja haastaa Seidi ja Urho Mäen ja Otto Flingan Windsorista.

L. LUOMA Smithvillestä vastaa Kosken haasteeseen$2, kehoittaen toisiakin myöhästyneitä tekemään samoin tai paremmin ja haastaa B. Vaahteran Beamsvillestä ja Paavo Lindströmin Sprucedalesta.

EINO HAMALAINEN Peterbellista Ont. vastaa Kalle Penttilän haasteen $5 ja haastaa Werner Ahon Peterbellista tekemään samoin.

JALMER HALME Peterbellista vastaa Kalle Penttilän haasteen $1 ja haastaa Edwin Tellikan Peterbellista tekemään samoin.

FRED MOILANEN Nakinasta Ont. vastaa Huugo Sirenin haasteeseen $2 ja haastaa kaikki Vapauden lukijat Nakinasta.

MATTI PITKANEN Nakinasta maksaa $2.

ILMARI MAKELA Montrealista vastaa U. Ojalammin haasteen $5 ja haastaa Eino Niemen Montrealista.

SAVANTE SUKANEN Websters Cornersista vastaa A. Andersonin haasteeseen $1.

URHO SYRJÄLA Whitefishista vastaa $1 E. Latvalan haasteeseen ja haastaa kaikki Jurvalaiset vanhatpojat.

ANNI JA OSCAR SETALA Whitefishista vastaavat $2 Hilma ja Matti Annalan ja Fanni ja Otto Kratsin haasteisiin ja haastavat Taimi ja Toivo Lindalan Whitefishista.

EINO SALO vastaa $5 Eino Junnilan haasteeseen ja haastaa Jalo Ahon Timminsista, Lauri Karan Malarticista, Paavo Mäen Val d'Orista ja Wm. Koposen Wanupista, jokaisen vointinsa mukaan.

HANS JA HENRY HUHTANEN Lockerbysta vastaavat $5 saamiinsa haasteisiin ja haastavat Earl Mäen Mattawasta, Oiva Mäen, Leo Nordmanin, Martin Kivarin ja Jorma Palomäen Sudburysta sekä Wilber Bohmin Torontosta ja muistuttavat Eric Männistöä ja Uuno Penttistä maksamaan haasteensa.

R. HILTUSET Porcupinesta vastaavat $2 saamiinsa haasteisiin ja haastavat Lauri Häkkilän Hearstin perukan metsäkämpältä.

MRS. A. JÄNTTI Nairn Centresta vastaa $1 Hanna ja Vili Linnan haasteeseen.

VIENO JA LAURI KOIVUMAA Quebellista vastaavat $2 saamaansa haasteeseen ja haastavat kaikki Vienot ja Laurit tekemään parhaansa asin eteenpäin viemiseksi.

CSJ:n ELSPETHIN OSASTO lahjoittaa $5.

JACK HAKALA Benaltosta vastaa $1 Geo. Salosen haasteeseen ja haastaa Henry Lundin (nuorempi) ja M. J. Harjun Sylvan Lakelta, toivoen, että maksatte haasteenne ja paremmin kuin minä.

WALTER JARVIE Sylvan Lakelta vastaa $2 Wm. Lundin haasteeseen ja haastaa Tauno Mikkilän Bingleysta Alta., tekemään samoin vointinsa mukaan.

GUST HUHTALA Rocky Mountain Housesta vastaa $2 Sam Alasen haasteeseen ja haastaa naapurinsa Gust Kojolan, Kustaa Apposen, Jani Kohtalan, Nikolai Kohtalan, Rikhart Kohtalan ja Aleks Schroderuksen Bingleystä sekä Heikki Pakan ja Frisko ja Israel Humalamäen Rocky Mountain Housesta.

JACK SAARI Ralphtonista vastaa $5 Onni Lapion haasteeseen ja haastaa Hugo Mattsonin Burrisista Ont., sekä August Wauhkosen ja A. Salon Wapellasta Sask.

WILLIE SAARI Chasesta B. C. lahjoittaa $2 ja haastaa J. K. Luoman ja A. Weliinin Chasesta B. C., M. Keisalan Shuswapista B. C. ja J. Viljamaan Kamloopsista B. C.

NIILO NURMI Rouynista vastaa $5 Ida ja Vikki Nordlundin haasteeseen ja haastaa O. Sikalan Rouynista ja V. Koivun Norandasta.

ONNI JOKELA Websters Cornerista lahjoittaa $5 ja haastaa Antti Leppäsen Websters Cornerista.

GUST GUSTASON Websters Cornerista lahjoittaa $1 ja haastaa Lisi Latvalan Hammondista B. C., August Niemen ja Gust Latvalan Canmoresta Alta., Ida Aution ja Hanna Andersonin Trochusta Alta. ja Hilma Louhelan Canmoresta Alta.

ARVI HOLM Hawk Junctionilta vastaa $5 Eino Muhosen haasteeseen ja haastaa Augusti Tiensuun jatkamaan haastetta.

EINAR DAHLSTROM Fort Francesta vastaa $2 Matti Kiurun haasteeseen ja haastaa mrs. A. Ruissalon ja Kalle Peltosen Fort Francesta, jatkamaan haastetta.

EUFEMIA KOIVISTO Mattawasta vastaa $1 Siiri Rinnen haasteeseen ja haastaa Henry Toivosen, mr. ja mrs. A. Aaltosen, mr. ja mrs. Emil Saaren, Anni Saaren ja mr. ja mrs. A. Hyhdan, kaikki Mattawasta, Ont.

UUNO SULONEN Mattawasta vastaa $2 E. Kankaan haasteeseen ja haastaa John Mattawan, Johnsonin kirvesmiehet, Mertsi Koiviston, Tapio Saaren ja Fred Hendricksonin, kaikki Mattawasta, Ont.

HUOVISET Webbwoodista lahjoittavat $5 ja haastavat toisetkin Webbwoodin suomalaiset lahjoittamaan vointinsa mukaan.

EDWIN HANSON Dinsmoresta vastaa $2 haasteisiin ja haastaa Sam Kälviän Dinorwicista Ont., Wm. Jääskelän ja Väinö Lahden, molemmat Dinsmoresta Sask.

J. NIEMI Hearstista vastaa $5 A. Backan haasteeseen.

PAAVO SAVO Peterbellista Ont., vastaa $5 Eila ja Eino Kokkisen haasteeseen ja haastaa mr. ja mrs. Lauri Niemen Searchmontista (mahdollisesti jossakin kämpällä tällä kertaa), ja mr. ja mrs. John Heliinin Peterbellista kämppä No. 17.

JUSSI WIRTA Stevensista vastaa $10 Eila ja Eino Kokkisen haasteeseen ja haastaa Matti Jansonin, Aku Suonpään ja suoverin Jalmar Panulan, kaikki Hearstista.

OSCAR PAANANEN Night Hawk Centresta vastaa $2 V. Kuuselan haasteeseen ja haastaa seuraavat henkilöt tekemään samoin: Ida ja Eino Lindroos, Hoyle, Ont., Fanny ja Reino Sten Geraldton, Ont., Henry Tirkkanen, Sam Säntti ja Evert Kallio kaikki Night Hawk Centresta, Ont.

ILMARI PUURONEN Kirkland Lakelta vastaa $1 M. ja U. Wuorisen haasteeseen.

OSKARI KEMPPAINEN Port Arthurista vastaa $10 E. Karikan haasteeseen ja haastaa Antti Perälän ja A. Himangan, jossakin kämpällä.

EINO SAARI Port Arthurista vastaa $10 A. Ruohosen haasteeseen ja haastaa Eero Heikkilän ja Sakari Kosken, jossakin kämpällä.

YRJÖ KORPI Port Arthurista vastaa $5 saamiinsa haasteisiin ja haastaa kaikki toiset kulkumiehet, jotka eivät vielä ole maksaneet.

NIILO MAKELA Port Arthurista vastaa $10 P. Tuomisen haasteeseen.

LAURI RISTONEN Port Arthurista vastaa $2 mr. ja mrs. W. Metsälän haasteeseen.

KAISA JA JUSSI SALO Port Arthurista vastaavat $2 saamiinsa haasteisiin ja haastavat Jussi Kaartisen, jossakin kämpällä.

HEIKKI HANNULA Port Arthurista lahjoittaa $5.

KALLE SIPPOLA Port Arthurista vastaa $2 Matti Kujanpään haasteeseen ja haastaa Manti ja Frank Leinon Port Arthurista.

ANNI JA LAURI HIETALA Port Arthurista vastaavat $2 Hilma Siilmanin haasteeseen ja haastavat Selma ja Ernest Laakson Port Arthurista ja Aino Heisholtin Port Arthurista.

N. SARANPAA Stepstonesta lahjoittaa $3 ja haastaa Niilo Hietapakan Stepstonesta sekä Obo Lindeenin ja Yrjö Nummelan P. T. Co. kämpältä, tuntonsa mukaan.

URHO HOVI Silver Mountainista vastaa $2 A. Pykärin haasteeseen.

HENRY MAA Nolalusta vastaa $2 H. Niemen haasteeseen ja haastaa Kalle Vuotilaisen, Felix Seppälän ja A. Raatikaisen, kaikki Nolalusta.

K. KOPSALA Azildasta vastaa $3 K. Anttilan haasteeseen.

ERKKI JA EMMI PENTTINEN Beaver Lakelta vastaavat $2 haasteeseen ja haastavat Jack Mäen Beaver Lakelta jatkamaan haastetta.

ELISABETH TILLMAN Beaver Lakelta vastaa $1 Sofia Rannan haasteeseen ja haastaa Edla Möttösen ja Hilda Ketolan Sudburysta, Hilja Hietikon Worthingtonista ja Olga Johnsonin Beaver Lakelta, jatkamaan haastetta.

Tässä katsauksessa	$ 358.00
Ennen julkaistuja	8,297.50
Yhteensä	$8,655.50

WAHNAPITAELAISET HUOM!

Erikoista tulossa

Kirjallisuustanssit

CSJ:n Wahnapitaen osaston haalilla lauantaina, lokakuun 30 p:nä alkaen klo 9 illalla.

ARVOKKAITA KIRJAPALKINTOJA.

Niilo Basto soittaa.

Tervetuloa!

Taide ja kirjallisuus

UPTON SINCLAIR 70-VUOTIAS

MAIJA SAVUTIE

Viime syyskuun 21 pnä julkaistiin Suomen Vapaassa Sanassa tunnetun kirjallisuuskriitikon seuraava kirjoitus kuuluisan amerikkalaisen 70-vuotispäivän johdosta:

Eilen täytti 70 vuotta amerikkalainen sosialistinen kirjailija Upton Sinclair, jonka nimi lienee Jack Londonin rinnalla tunnetuin kaikista kirjailijoista Suomenkin työväestölle. Upton Sinclairin suomennetut teokset, jotka useimmat ilmestyivät pieninä halpahintaisina vihkoina työväenjärjestöjen kustantamana, liittyivät erottamattomasti vuosisadan ensimmäisten kymmenluvujen aatteelliseen herätystyöhön.

Upton Sinclair, Baltimoressa syntynyt köyhtyneen keskiluokkaisen perheen jälkeläinen, sai yhteiskunnallisen herätyksen Amerikan nopeasti ja häikäilemättömästi kehittyvästä industrialismista, aito amerikkalaisesta rahansaalistuksesta, joka synnytti "jumalan omassa maassa" määrättömän riiston, yhteiskunnallisen eriarvoisuuden ja räikeät luokkavastakohdat. Nuori Sinclair opiskeli suurkaupungiksi kehittyvässä New Yorkissa, missä kapitalismin kehitys levittäytyi hänen silmiensä eteen kaikessa räikeydessään juuri siksi, että hän itse vain vaivoin elätti itseään sanomalehtikirjoituksillaan. Upton Sinclair ei ollut "synnynnäinen sosialisti", hänestä tuli sosialisti oman ympäristöntä pakosta. Hän aloitti vuosisadan alussa kirjailijauransa ja herätti historiallisella kertomuksellaan Manassas v. 1904 melkoista huomiota. Mutta varsinainen läpimurto yhteiskunnallisena kirjailijana tapahtui v. 1906. Sinclair osallistui silloin maansa hallituksen toimeenpanemaan tutkimukseen Chicagon kuuluisissa teurastamoissa ja voimakkaat vaikutelmansa näistä tutkimuksista hän tiivisti hyökkäävässä yhteiskuntakriittisessä teoksessaan The Jungle (suom. nimellä "Chicago"). Sinclair tarkoitti jungelilla, teoksensa nimellä, hirvittäviä teurastushalleja, joissa tukahtuvat niin työläiset kuin eläimetkin tehtailijain riistäessä häikäilemättä kurjia siirtolaisia.

"Chicago" aloitti Upton Sinclairin nyt sosialistiseen vakaumukseen perustuvan ristiretken amerikkalaista kapitalismia vastaan, ja siihen sisältyy pitkä sarja romaaneja, teoreettisia teoksia, journalistisia, lentolehtisiä lähes neljän vuosikymmenen aikana. Tunnetuimmat niistä, Maailmankaupunki, Kuningas Kivihiili, Oikeus ja kohtalo, Urkkija, Tuhatvuotinen valtakunta ovat ilmestyneet suomeksi ja jatkaneet vaikutustaan Suomen työväenluokan piirissä.

20-luvun loppuun sijoittuvat romaanit Boston ja Mountain City sekä oma elämäkerrallinen Candid Reminiscences (Vilpittömiä muistelmia). 30-luvulla Sinclairin kirjailijanvoima näyttää jo ehtyneen merkkejä, mutta hänen viimeiset teoksensa, nykyaikaa kuvaavat Maailman loppu ja Kahden maailman välillä, jotka muodostavat kaksi ensimmäistä osaa suunnitellusta trilogiasta osoittavat, että kirjailijan yhteiskunnallinen näkemys yhäkin on terävä ja hänen aatteellisuutensa säilynyt lujana.

Upton Sinclair on kaunokirjailijana terävän, paljaan sanan käyttäjä, yhteiskuntakriitikko ja samalla taistelija. Se antaa hänen sosialistiselle romaanilleen usein yksipuolisen ja taiteellisesti viimeistelemättömän luonteen, ja usein hän pysähtyy puhtaaseen journalistiikkaan, kuten esim. Taistelu Madridista (suom. 1935) osoittaa. Mutta Upton Sinclairin tarkoituksena onkin ennenkaikkea paljastaa ja herättää, ja hän käyttää yhtä paljon teoreettista erittelyä kuin kaunokirjallistakin muotoa aatteensa läpiviemiseen. Niinpä hänen suuri sarjansa, jossa hän tarkastelee kapitalismin vaikutusta eri kulttuurimuotojen perusarvoihin, kuten Uskonnon saavutukset, Hanhenmarssi, Raha kirjoittaa ja Taide ja mammona ovat lähempänä kansantajuista sosialistista tieteen sovellutusta kuin kaunokirjallisuutta. Upton Sinclair vetoaa vuoroon tunteeseen, vuoroon ajatukseen selvittäessään kapitalismin perusluonnetta ja propagoidessaan sosialistista maailmankatsomustaan.

Taistelevan sosialistin henkinen vitaalisuus ja iskuvoima on amerikkalaisella maaperällä jotakin täysin omalaatuista, vaikka hänen sosialistinen romaaninsa historiallisesti myös aatteellisesti on nähtävä Theodore Dreiserin, Sinclair Lewisin, Hemingwayn, Dos Passosin sosialistisen romaanin rinnalla. Hänen myöhäistuotantonsa suomentamista olisi syytä muistaa hänen merkkipäivänsä yhteydessä.

VENÄJÄN HIENOIN OOPPERATALO SIJAITSEE KAUKANA SIPERIASSA

Merkittävää, on että Neuvostoliiton uusin ja suurin oopperatalo sijaitsee Siperiassa, Novosibirskin kaupungissa. Tuon kaupungin asukkaat nimittävät taloa Venäjän kauneimmaksi oopperataloksi, ja sitä se todella onkin. Sen ulkopuolinen arkitehtuuri on tavattoman ehyt, ja sisäpuoli on suunniteltu mitä uudenaikaisemmaksi. Oopperatalo avattiin virallisesti toukok. 12 p. 1945, siis sodan vielä ollessa korkeimmillaan. Se on kahta kertaa suurempi kuin Moskovan kuuluisa Bolshoi oopperatalo.

Rakennuksen pinta-ala peittää 11,500 neliömetrin alan, ja sen näyttämön pinta-ala on kaikkiaan tuhannen neliömetriä. Avajaisnäytäntönä esitettiin Mikhail Glinkan kaunis ooppera "Ivan Susanin" ja katsomontäyteinen juhlayleisö nautti sekä esityksestä että uuden talon uljaasta näystä ja sisustuksesta. Kuulimoon on sijoitettu joukko antiikkisia kuvapatsaita ja ihanat valaistuslaitteet antavat koko katsomolle satumaisen näyn.

Mutta tässä N.-Venäjän nuorimmassa (ja suurimmassa) oopperassa tehdään myös tavattoman huolellista työtä ja moni Venäjän parhaista säveltäjistä on siellä saanut musiikkiteoksensa esitetyksi mallikelpoisella tavalla.

Nuori säveltäjä Igor Morosov tekee erikoisesti työtä tälle oopperalle ja loi sille erinomaisen baletin nimeltään "Tohtori Aibo". Morosov sai teoksestaan Stalinin palkinnon, mutta sen saivat myös teatterin orkesterinjohtaja Isidore Zak, balettimestari Mikhail Moiseyev, tanssija Boris Knoblock ja primaballerina Ariadne Belova.

Oopperan ohjelmistoon kuuluvat parhaat venäläiset sekä ulkolaiset teokset. Erittäin kiitetään tsekkiläisen säveltäjän Smetanan oopperan "Libushan" esitystä.

Novosibirskissä on myös muita teattereita, kuten muissakin Venäjän kaupungeissa. Neuvosto-Venäjän varhaisimpina vuosina perustettu "Punaisen Soihdun Teatteri" esittää suurenmoista draama-ohjelmaa ja Nuorten Teatteri on erittäin suosittu Novosibirskin nuorison keskuudessa. Kaupungilla on myöskin kiertävä teatteri, joka antaa näytäntöjä koko alueella.

Kaupungissa on niitä paitsi suuri konserttitalo, useita elokuvateattereita, jopa sirkustalokin, ja lisäksi mainioita kulttuuritaloja ja klubeja tehdasalueella.

Vaikkakin Novosibirsk sijaitsee niin kaukana Venäjän kulttuurielämän keskuksesta, Moskovasta, voidaan todeta, että siellä tehdään erittäin ansiokasta työtä Venäjän kulttuurin hyväksi. — USSR Information Bulletin.

Canadan lahjoittama streptomysiini saapunut Suomeen

Canadan Punaisen Ristin lahjoittamilla varoilla hankittiin Mr. Kingsley Grahamin, Suomen konsulin Torontossa, toimesta streptomysiiniä lähetettäväksi Suomeen niin suuri määrä, että se riittää kahdeksi kuukaudeksi maamme tarpeisiin. Lääkeaine saapui Suomen Huollolle ja jaettiin lääkintöhallituksen määräämällä tavalla. Lahjoituksen arvon kaksinkertaisti se, ettei Suomessa sillä hetkellä ollut ennestään lainkaan streptomysiiniä.

Suomen Huollon terveydenhoitotoimikunnan sihteeri, tri Paavo Kuusisto kertoo, että streptomysiini on lääke, jonka vaikutustapa on periaatteessa samantapainen kuin penisilliinin. Viimeksi mainittuhan on homesienen, streptomysiini taas sädesienen tuote. Se on tähän mennessä ainoa aine, jonka on monessa tapauksessa todettu tehoavan elimistössä oleviin tuberkelibasilleihin heikentäen niiden voimaa sekä kohottaen kehon vastustuskykyä ja parantaen tuberkuloosipotilaan yleistilaa siinä määrin, että mm. operatiiviset hoitotoimenpiteet, joihin muuten ei voitaisi ryhtyä, käyvät mahdollisiksi. Oppa todettu tuberkuloosin streptomysiinin avulla täysin parantuneen. Sen sijaan tuberkuloottisissa aivokalvontulehduksissa sen käyttö ei ainakaan meikäläisissä oloissa ole tuottanut sanottavaa hyötyä. Yleistuberkuloosia eli miljarituberkuloosia streptomysiinillä ajoissa hoitamalla on saavutettu ilahduttavia tuloksia.

Streptomysiini on Amerikassa saanut erittäin laajan käytön nimenomaan tuberkuloosin hoidossa. Huomattava osa siellä saaduista kokemuksista on osoittautunut paikkansapitäväksi myös Suomen oloissa. Koska streptomysiiniä yleensä on hyvin rajoitetusti saatavissa, on sitä annettu vain lääkintöhallituksen määräyksestä tuberkuloosipotilaille ja poikkeustapauksissa kysymyksen ollessa muista infektiosairauksista, milloin tavallisesti käytettävä penisilliini ei ole tehonnut. Streptomysiini ei kuitenkaan auta kaikkia bakteereja, esim. lavantautia vastaan.

On luultavaa, tri Kuusisto lausui, että lääkeaineen hinnan halventuessa sen käyttö laajenee. Canadasta lahjoitettu streptomysiinierä on otettu suurella kiitollisuudella vastaan ja sen siunauksellinen vaikutus on ollut jo todettavissa. — Mainittakoon, että Canadan Punaisen Ristin Suomenapua varten lahjoittamat varat olivat kaikkiaan 10,000 dollaria. — Suomen Huolto.

— Englannin kuninkaalla ei ole lupa käydä parlamentin alahuoneessa.

— Pehmenneet suolakurkut saadaan kiinteiksi jälleen, jos liemeen lisätään hyvin pieni määrä bikarbonaattia.

Katkeralla surulla ilmoitamme, että rakas pikku poikamme

Kenneth Norman

vaipui kuolon uneen kotonaan Vancouverissa lokakuun 15 p:nä 1948, oltuaan ilonamme ainoastaan kaksi kuukautta.

Olit luonamme vain hetken
ja sitten menit pois.
Jälkeen lyhyen elosi retken
on kuin kotimme tyhjä ois'.

Äiti, isä ja Barbara.

Jeannette ja Eelis Aaltonen
2553 E. 11th Ave. Vancouver, B. C.

Täten surulla ja kaipauksella ilmoitamme, että rakas mieheni ja lasten isä

JOHN SALMELA

kuoli Toronton General sairaalassa lokakuun 5 p. 1948 ja haudattiin lokakuun 9 p:nä Fort Williamin Mountain View hautausmaahan.

Hän oli syntynyt Suomessa Karijoella kesäkuun 10 p. 1895 ja oli asunut täällä Fort Williamissa 24 vuotta.

Vainajaa lähinnä kaipaamaan jäi hänen vaimonsa, Hilja, Fort Williamissa, 2 tytärtä, 3 poikaa, 6 lastenlasta ja äiti Suomessa ja sisar Vancouverissa sekä laaja tuttavapiiri täällä ja Suomessa.

Kun tieni kulkee kuolon
laaksohon,
sen valon tieltä varjot häviää.
Eläissä, kuollessa, sä luoksein
jää,
sä kaiken hellien ohjasit,
minun parhaakseni asetit.
Vain hyvää mulle halusit ain',
ja vaikka teidän ettet luokseni
saavukkaa,
niin turvallisna luotan,
ett' aina hoivaat mua.
Ikäänkuin öin' odotan sua
loppuun elämän.
On tuskat laannut, olet rauhan
saanut
ja rauhallisna onnen unta
uinallet.
Nyt kyynelin kastelen kumpusi
kukat.
Lepää rauhassa rakas puolisoni.
Vaimosi Hilja.
Mrs. Hilja Salmela,
311 Huron St. Fort William, Ont.

Ei auta tuska, ei kyyneleet,
tää tie on kaikille sama.
Jäi meille muisto ihana
ja lohdutus ett' isä on
tuskista vapaa.
Sulle lepo ja rauha pyhä,
meille kaipaus ja kaiho syvä.
Lapsesi perheineen.

Kaukaa halki ilman kellot
soivat,
syystuuli säveleitä soinnuttaa.
Kuolo kutsui poikani ainoan,
kodin hoivan ja kaitsian.
Lepää rauhassa siellä vieraan
maan mullassa.
Viimeisin jäähyväisterveisin,
Vanha äitisi.

BELL FUNERAL HOME

HAUTAANTOIMITTAJAT

Hyvämaineinen palvelus

2746 East Hastings Street
PUHELIN HA. 0015
Vancouver Br. Columbia

TIMMINS, ONT.
SIMMS, HOOKER & PICKERING
vakuutuksia ja kiinteimistöjä. Dominion Bank Building, Timmins, Ont. Morketteja, lainoja, bondeja ja vakuutuksia.

SUOMALAINEN LAKIMIES
J. Erick Lamminen
BARRISTER, SOLICITOR, NOTARY PUBLIC
Suite 4, Marshall-Ecclestone Bldg., Timmins Puhelin 1585 Ontario

HUOM.! HUOM.!
WORKERS' CO-OP
RESTAURANT
of South Porcupine Limited
47 Crawford Street
SOUTH PORCUPINE, ONTARIO
● Suosittelee suomalaisille hyväksitunnettua roukaansa ruokailualkoina. Ravintola auki klo 9 illalla.
● Siistejä kalustettuja huoneita asunnoiksi. Kuluttajain koti. Pistäytykää sisälle.

Barnes Drug Co.
— 3 KAUPPAA —
Sault Ste. Marie Ontario
RCA Victor Radioita
Nyal-lääkkeitä
Täydellinen varasto lääkkeitä.
Postitilaukset täytetään huolellisesti.

OSCAR BAY
Miesten ja Naisten Räätäli
Kaikenlaista korjaustyötä
Puhelin 2-1891
76 London St. E. Windsor, Ont.

VAPAASTI KOKEILUA VARTEN
Reumatismin ja Nivel-Reumatismin pakotuksille
Jos ette ole koskaan käyttäneet ROSSE TABS-lääkettä kiusallisen nivelreumatismin, hermotulehduksen ja reumatismin pakotuksiin — niin kokeilkaa sitä jo TÄNÄÄN meidän kustannuksella? Sitä ovat käyttäneet jo tuhannet ihmiset yli 25 vuoden ajan Canadassa ja Yhdysvalloissa.
VAPAASTI TÄMÄN LEHDEN LUKIJOILLE.
Me lähetämme mielihyvällä teille täysikokoisen paketin suoraan kotiosoitteellanne. Käyttäkää 25 tablettia vapaasti. Jos ette ole tyytyväinen tuloksiin, niin pyydämme lähettämään käyttämättömän osan paketista meille takaisin — se ei maksa teille mitään. Älkää lähettäkö rahaa, ainoastaan nimenne ja osoitteenne:
ROSSE PRODUCTS CO.
Dept. R-5. 2708 Farwell Ave.,
Chicago 45, Ill U.S.A.
Lähetetään meidän Canadan konttorista tullivapaasti.

Peter A. Vesa, B.A.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN LAKIMIES
★ ★ ★
GE. 3392 592 Danforth Ave.
(Near Pape Ave.) Toronto

S.C.A. Urheiluliiton virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
317 Donlands Ave. Toronto, Ont.
Puhelin GL. 6215

Sihteeri: Paavo Vaurio
89 St. Patrick St. Toronto, Ont.

Rahastonhoitaja: Vilho Heikkilä
84 Day Ave. Toronto, Ont.
Puhelin KE. 3603

Kirjeenvaihto sihteerille. Huomioikaa sihteerin uusi osoite.

MATKAT EUROOPPAAN
KEVÄÄLLÄ 1949 KESÄLLÄ
● Nyt on aika varata paikkanne, jos aijotte matkustaa ensi keväänä tai kesänä ja haluatte välttyä pettymyksistä. Ainoastaan rajoitettu määrä paikkoja on saatavissa.
Me järjestämme matkanne laivalla tai lentoteitse; edustamme kaikkia laivalinjoja. Käsirahan maksaminen on välttämätön paikan saantia varten. Paluumatkanne järjestämme samoin. Avustamme myös passinne ja viisuminne hankkimisessa.
Halutessanne tuottaa jonkun henkilön Canadaan, annamme Teille mielihyvin lähempiä tietoja määräyksistä ja myymme ennakolta maksettuja lippuja.
TEHKÄÄ PAIKKATILAUKSENNE NYT
Tiedot Täydelliset **O. K. Johnson & Co.** Soittakaa Tai Kirjoittakaa
724 Bay Street, Toronto 2, Ont. Puhelin WA 1403
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO

Miljoonan dollarin vuotuiset myynnit ovat tavoitteena

International osuusliikkeellä tänä vuonna

Port Arthur, Ont. — International Co-op. Stores Limitedin täällä lokak. 15 p. pidetyssä puolivuosikokouksessa esitetyistä liikkeenhoitajan ja johtokunnan selostuksista ilmeni, että 18-män vuoden ensimmäisen puoliskon myynnit olivat yhteensä $539,076, jolla ten tavoitteemme miljoonan dollarin myynneistä näkyy toteutuvan tänä vuonna. Vaikka myynnit olivat lisääntyneetkin edelliseen tilikauteen verrattuna, osoitti puhdas voitto vähentymistä, johtuen etupäässä siitä, että kolme haaraliikettä ja leipomo olivat tuottaneet tappiota. Lähtemättä kosketteleman haaraliikkeiden tappioiden syitä, voidaan tässä yhteydessä todeta, että leipomon nähden se johtui alituisesta raaka-aineitten hintain noususta sillä leipomotuotteiden hintoja ei sitä huolimatta korotettu.

Johtokunta ehdotti, että kuluneelta puolelta vuodelta ei maksettaisi ostopalautuksia koska liikkeellä on huomattavasti velkoja, jotka ovat aiheutuneet viime aikoina suoritetuista liikkeenlaitosten rakennustöistä ja ostoista, joiden maksamisesta on huolehdittava etutilalla. Samoin johtokunta ehdotti, että mitään liikkeen laajennuksia ei toteutettaisi ennenkuin osuuskunnan taloudellinen asema on lujittunut siinä määrin, etteivät ne muodostuisi ylivoimaisiksi liikkeellemme. Tässä suhteessa on edelleen otettava huomioon, että taloudellinen tilanne voi muuttua epäedullisemmaksi kuin se on tänään. Järkevää käsittää tilanteen täydellisesti ja hyväksyt ykisimielisesti johtokunnan ehdotukset.

Valistuskomitean toimintakertomuksen johdosta keskusteltiin valistustyöstä ja todettiin, että sitä olisi kuin aikaisemmissa kokouksissa. Monissa puheenvuoroissa annettiin tunnustus valistuskomitean työlle ja annettiin komitealle hyviä neuvoja sen tulevaa toimintaa varten.

Kokouksemme hyväksyttiin myös päätöslauselma rauhan puolesta ja päätettiin lahjoittaa sata dollaria canadalaisen edustajiston lähettämiseksi Budapestissa joulukuussa pidettävään rauhankokoukseen. — Naisten Kansainvälinen Demokraattinen Liiton tulee seen kongressiin.

Asioista keskusteltiin rakentavassa ja liikkeemme parasta tarkoittavassa mielessä. Kokouksen puheenjohtajana toimi osuuskunnan presidentti J. Koski ja sihteerinä Alfred Widegren. Sanomalehtiraportterikesi valittiin allekirjoittanut. — Wm. Laine.

Osuusliikkeen kokous Tarmolassa

Tarmola, Ont. — International Co-op. Tarmolan haaraliikkeen puolivuosikokous pidettiin Tarmolan haalilla kuluvan kuukauden 10 p:nä. Osanotto kokoukseen oli heikko alussa. Johtokunnan jäsen A. Kari edusti päälliketta ja myöhemmällä saapui A. Pudas, myös johtokunnan jäsen. Paikallisia osakkeenomistajia ja kuluttajia oli läsnä alle 20.

Kokouksessa esitettiin päälliikkeen kaikkien eri osastojen, leipomon ja eri haaraliikkeiden tilikertomukset sekä johtokunnan liikkeenhoitajan ja valistuskomitean raportit. Sen jälkeen keskusteltiin kaikista erikseen hyvin seikkaperäisesti. Tilikertomuksissa ilmeni, että jotkut haaraliikkeet olivat tuottaneet tappiota, esim. leipomo ja Tarmolan haaraliike ja varsinkin Schreiber, Intola ja päälliikkeen vaateosasto. Tappiota tuottavassa luettelossa oli myös Intolan haaraliike. Leipomon nimeä ei ole mainitut tässä luettelossa eikä myös Intolan haaraliikettä. Tässä sukeutui aika vilkas keskustelu ja kaikkien eri haarojen selitykset tappiota aiheuttavista syistä antoivat läsnä olleet johtokunnan jäsenet ja paikallisen liikkeemme hoitaja ja myymäläkomitea, joka oli meille läheisin. Kuitenkaan emme voi tä huolimatta olleet oikein tyytyväisiä, ja siksi kokous päätti, että liikkeen hoitajan myymäläkomitean ja valistuskomitean yhdessä estettävä tuon ilmiön uusiintumisen.

Useita johtokunnan yleisen liikkeenhoitajan ja valistuskomitean esityksiä hyväksyttiin, mutta tärkeimpänä mainittakoon, että ostopalautuksia ei makseta kuluneelta tilikaudelta ja että uusia rakennuksia ei toistaiseksi saa aloittaa tai tehdä sijoituksia rakennuksiin.

Valistuskomitean raportissa oli tärkeän kehoitus, että kaikkien osuusliikkeen jäsenten olisi turvallista ja sopimalla yhtyä jäseneksi Thunder Bayn osuustoiminnallisen sairasvakuutukseen, joka on perustettu tälle alueelle ja sitä lämpimästi tervehdittiin.

Tämä kokous oli ensimmäinen, jossa liittyä ja jokaisella paikallisella jäsenellä on varmistaa paikallisen liikkeemme jäseniksi. Samoin kehoitettiin ja toivottiin liikkeiden kaupoissa kääntymään osuustoiminnallisen puolueen puoleen, joka on tehnyt jonkin määrän.

Kokouksen loputtua juotiin kokouksen puolesta hyvät pullakahvit ja sitten erottiin hyvin ystävällisessä mielessä. Kokouksen puolesta: Antti Pitkänen.

Port Arthurin osuustoimintaväki on lahjoittanut $100 rauhantyötä varten

Port Arthur. — "Koska Wall-kadun suurrahamiesten johdolla on käynnissä kiihkeä sotavarustelu ja Ottawan hallitus käyttää 300 miljoonaa dollaria vuodessa tulevaan sotaan valmistautumiseen, ja koska Wall-kadun miljonäärit ja Yhdysvaltain sotilaallinen johto haluavat pakottaa maailman kansat komentonsa alaisiksi, määräten mihinkä sotilaallisten piirien mitä nämä maat saavat tuottaa; ja koska Canadan miljonäärit ja heidän hallituksensa olevat edustajansa ovat myyneet Canadan itsenäisyyden Wall-kadulle, tuottaen pommeja ja tykkejä heidän sotavehkeilyjään varten, pakottaen Canadan kansan maksamaan kaiken tämän kustannukset korkeiden hintojen ja verojen kautta", päätettiin lokakuun 15 pnä täällä pidetyssä International Co-op. Storesin osuusliikkeen puolivuosikokouksessa tuomita sotahysteria ja vaatia, että liittohallitus lopettaa heti yhteiset sotavarustelut Yhdysvaltain kanssa.

Asiaa koskevassa päätöslauselmassa vaadittaan edelleen, että Yhdysvaltain sotavoimat on poistettava Canadan maaperältä koska niiden täällä oleminen uhkaa sotaan ja Canadan tuhoon.

Edelleen päätti kokous kehottaa liittohallitusta käyttämään aseistautumiseen ja muiden sotavalmistelujen vähentämisellä säästetyt varat tuotantolaitosten uudistamiseen, työ- ja tuottajille maidon, lihan, voin y.m. hintojen alentamiseksi.

Lopuksi päätti kokous lahjoittaa sata dollaria avustaakseen canadalaisen edustajiston lähettämistä maailman rauhankonferenssiin, jonka on kutsunut koolle Naisten Kansainvälinen Demokraattinen Liitto.

Osuustoimintaliike ja sodanvaara

Viettäessämme osuustoimintakuukautta on syytä erikoisesti kajota eräissä esitettyyn kysymykseen, koska sitä aliarvioidaan ja suurelta osalta laiminlyödään tehtävät, jotka nykyhetkellä muodostuvat osuustoimintaliikkeelle tärkeäksi elinkysymykseksi.

Heti aluksi on sanottava että uhkaava sodan ja fasismin vaara on niin vakava, ettei sinä ole kysymys mistään puolueettomuudesta. Siihen suhtautuminen ja ja toiminta on ratkaistava kansan ja osuustoimintaliikkeen etujen pohjalta.

Tämä länsi-Ontarion on pääasiassa alkutuotannollinen alue. Tämä erikoisuus velvoittaa ensin tarkastamaan miten taantumuksen hyökkäys tapahtuu ja miten täällä edistyy työväenliikkeen ja yleensä kansan edistyksen voimien taistelu rauhan puolesta.

Paperi- ja tukkiyhtiöt ovat enemmistöltään yhdysvaltalaisen suurpääoman kontrollissa. Ne ajavat kiertelemättä Wall-kadun rahapösöjen politiikkaa, joka pyrkii sitomaan siihen kaikki muut kansat taloudellisesti ja poliittisesti, kiihkeästi varustautuen sotaan Neuvostoliittoa ja muita maailman demokratian voimia vastaan.

Kun kapitalistisen maailman yleinen kriisi kärjistyy ja siitä johtuva sotavimma kärjistää myös Canadan sisäisiä suhteita, vaikuttavat nuo rahapääoman siteet Canadan hallituksen ohjelmaan, joka on nyt jo kytkettynä Wall-kadun imperialistiseen sotapolitiikkaan, mikä johtaa Canadan tuhoon, elleivät kaikki voimat yhdisty rauhan puolustamiseen.

Osuustoiminnallisten olemassaolon turvaaminen sodan tuhoilta ja jäsenjoukkojen etu vaativat tässä tilanteessa, että valitaan edistyksen ja rauhan tie ja osuustoiminnallisen demokratian tie. Se vaatii toimintaa sotavarustelua vastaan ja rauhan voimien lujittamiseksi ja auttamiseksi.

Miten taantumukselliset ovat täällä länsi-Ontariossa vastassamme ja millä tavoin se ilmenee rauhan ja demokratian tiellä?

Kun täällä on Ontarion suurimpien paperitukkiyhtiöiden, paperimassa- ja paperitehdasyhtiöiden kolme keskusjärjestöä, ovat niiden johtajat (samoinkuin suurimpien tukkiyhtiöiden johtajat erikseen) Port Arthurin, Fort Williamin, Fort Francesin, Kenoran, y.m. kauppakamarien johdossa. Niiden kiihkeä hyökkäys työväenliikettä vastaan aikoi punakaunkeluun kautta kansallisessa mitassa kauppakamarin kautta. Punakauhukiihotus alkoi erikoisen kiihotuskirjasen julkaisemisen ja levittämisen sekä radiopuheiden kautta; hyökkäys työläisten palkkojen korotusvaatimuksia ja taistelua vastaan tapahtui samoin; hyökkäys korkeita hintoja vastustavaa kansanliikettä vastaan tapahtui samoin kautta ja kauppakamarin edustajat esiintyivät jyrkästi sitä vastaan; hyökkäys kansan ja muut joukkoliikehtimiset "kommunistiseksi liikkeeksi". Nyt meidän on myöskin kuulla kertoja leimattu eri kansallisuuksien liikkeenä "kommunistinaksi".

Kaikkia näitä hyökkäysliikkeitä tehdessä paljastivat Port Arthurin ja Fort Williamin työväen unioiden keskusneuvostot (Trades & Labor Councils) Järvienpään työväenliikkeen, joka kaikkea tätä hyökkäystä on hyvin vastustanut, ja sen tarkoitukset ja toiminta on paljastettu kansan keskuudessa, mutta sen tarkoitukset ja toiminta on vielä jatkanut lausunnoilla, radiopuheilla, ym. mistä on todella kysymys. Toisin sanoen työväenliike käsitti kauppakamarin asenteen oikein ja vastasi sen hyökkäyksiin päättävästi työläisjoukkojen yhteydessä. Maakuntavaaleissa viime syksynä Järvienpäässä valittiin edustajaksi kansan ehdokas, mikä oli kansan puolesta ja johti vaaleissa voittoon kauppakamarin ohjelman ja muidenkin kantaa kansan keskuudessa.

Kun tulee ratkaistavaksi "puolueettomuus" osuustoimintaliikkeen kannalta, merkitsee se kannanottoa ja sen mukaista toimintaa rauhan ja edistyksen puolesta, sekä yleensä työväenluokan etujen puolesta. Edelleen se merkitsee vastaavaa toimintaa työväenliikkeen kanssa ja siten puolueellisuutta kapitalistiluokan taantumusvoimia ja niiden hyökkäystoimintaa vastaan. Vain täten, käytännöllisen toiminnan kautta, voidaan lujittaa taistelua rauhan puolesta.

Länsi-Ontarion osuusliikkeet ovat tässä suhteessa toimineet heikosti. Muutamat osuusliikkeet ovat nyt jo heränneet sen verran että ovat hyväksyneet päätöslausuntoja lukuisista tärkeistä asioista, mutta ovat käytännöllisesti tehneet vähän. Suurin heikkous on yhteistoiminnan puute. Kaupallisesti voitaisiin yhteistoiminnasta hyötyä niin osto- kuin myyntitoiminnassakin. Yhteistoiminta länsi-Ontarion osuusliikkeiden kesken ja manitobalaisten osuusliikkeiden kanssa varmaan edullista kaikissa yllämainituissa yhteisissä kysymyksissä. Valistustyöhönkin oltava kaivattaisiin myös kipeästi yhteistoimintaa, jotta se voitaisiin saada tarkoitustaan vastaavaksi ja tehokkaaksi. Yhteistoiminnan kautta voitaisiin keskittää voimat taisteluun sotavalmistelua vastaan, jne.

Ennen toista maailmansotaa ja vielä sodan aikanakin oli täällä järjestäminen yhteistoimintaa länsi-Ontarion osuusliikkeiden keskuudessa, North West Ontario Co-operative Federation. Sodan loppuaikoina se kuitenkin lakkautettiin ja sen jälkeen ei sitä ole uudistettu. Kun nyt on saatu sotatoimien jälkeen uudelleen toiminnan aloittamisen paikka, olisi nyt aika järjestää uudelleen tämä yhteistyö alueelliseen yhteistoimintaan ja ottaa huomioon siitä saadut kokemukset.

Kukaan ei voi kieltää sitä, että taistelu työläisten etujen puolesta on tänään ennen kaikkea taistelua rauhan puolesta. Siihen taisteluun on osuustoimintaliikkeenkin liityttävä kaikilla voimillaan ja vielä heikon kuulevaksi.

Kun paljon on tullut välinpitämättömyyden seurauksena ihmisyyden kadottamista, koska sitä on vakavaa ja todellista. Viittaan siitä yhteen hyvin kouraantuntuvaan ja ajan tuoreesen tapaukseen. Asiassa on Ontarion maakuntavaaleissa ei Fort Frances-Rainy River vaalipiirissä olla tuttu ja tunnetut ollut toimittajamme, joka on hyvin suuri, ja ehdokkaaksi nimittänyt henkilö oli, ei ollut kaikki ryhtyä ehdokkaaksi, vaikka hän oli johtaneet ja osuustoimintaliikkeen edustajana lainlaatijakunnassa. Että näin voi tapahtua, johtuu ilmeisesti kin siitä, että osuustoiminnallinen valistustyö on ollut heikkoa ja ettei siihen toiset osuusliikkeet olleet vaikuttamassa.

Hiljattain nyt otettu askeleet yhteistoiminnan kehittämiseksi ovat hyvin tervetulleet. Mutta sittenkin on havaittavissa vielä liian paljon epäröintiä, eikä eri osuusliikkeiden jäsenistö ole vielä päässyt päättämään sitä tai painostamaan sitä osuustoiminnan välttämättömyyttä. Tämän kirjoittaja toivoo että osuustoiminnan ja rohkeamman mentälisiin eteenpäin yhteistoiminnan toteuttamiseksi. Se antaa syysyksen osuustoimintakuukausi rauhantyölle ja yleensä osuustoimintaliikkeen voimien lujittamiseksi työkansan liikkeenä. Tähän velvoittaa kansainvälisen osuustoimintakuukauden vietto. Mutta ennenkaikkea velvoittaa yhteistoimintaan taistelu rauhan puolesta, uuden sodan uhkaavia tuhonvoimia vastaan. — A. T. H.

★ ★ ★
THREE STAR HOUSE
13 Maple St. North Timmins, Ontario
Uudet omistajat
M. VIITASAARI JA P. BROMLEY
Kaikki hotellioikeudet.
SULKEUDUMME SUOSIOONNE.

Naisten kongressi siirretty pidettäväksi Budapestissa

Toronto. — Täkäläinen Women's Committee for Peace Action on ilmoittanut, että Naisten Kansainvälisen Demokraattisen Liiton toinen kongressin pitopaikkaa on jouduttu muuttamaan ja että sitä ei pidetäkään Helsingissä, kuten aikaisemmin on ilmoitettu. Samalla on päätetty lykätä kongressin alkamisaikaa viikolla, joten kongressi kokoontuu joulukuun 1 päivänä Budapestissa, Unkarin pääkaupungissa.

Komitean sihteeri Edna Ryerson on todennut, että Budapestin pitopaikan muuttaminen on johtunut niistä vaikeuksista, jotka luottasännöstelyvaikeuksista, jotka ovat voimassa Suomessa.

NKDL perustettiin Pariisissa 1945 marraskuun 25 ja jouluk. 1 p. välisenä aikana, jolloin sinne oli kokoontunut yhteiseen konferenssiin kaikkiaan 850 naisvaltuutettua 42 eri maasta, edustaen kaikkiaan 81 miljoonia naisia. Liiton keskuspaikkana on ollut Pariisi ja sen välitetään olevan nyt maailman suurimman järjestön, käsittäen kaikkiaan noin 83 miljoonaa jäsentä 51 eri maassa.

Liitto on kirkastanut miljoonille jäsenilleen tietoisuuden yhteenkuuluvaisuudesta ja yhteistoiminnan välttämättömyydestä kaikkien kansojen ja kaikkien rauhaa rakastavien ihmisten kesken.

Nykyisestä kansainvälisestä tilanteesta johtuu, että Budapestin kongressi muodostuu etukädessä rauhankongressiksi, vaikka Budapestissa keskustellaan ja päätetään tietenkin muistakin naisia koskevista tärkeistä kysymyksistä.

Kaikkia suomalaisia kehoitetaan lähettämään lahjotuksensa canadalaisen edustajiston matkakustannusten rahastoon CSJ:n Naisten Keskuskomitealle osoitteella: Mrs. Helen Tarvainen, 957 Broadview Avenue, Toronto 6, Ont.

Aku Korhonen

Canadan Suomalaisen Järjestön kiertävä puhuja ja järjestäjä vierailee eri suomalaisasutuksilla Ontarion ja Quebecin maakunnissa seuraavassa järjestyksessä:

	lokakuu
Hamilton	25 p.
Toronto	26 p.
Sarnia	27 p.
Windsor	28 p.
St. Catharines	29 p.
Sudbury	31 p.
	Marraskuu
Long Lake	1 p.
Wahnapitae	3 p.
Wanup	4 p.
Whitefish	5 p.
Beaver Lake	6 p.
Sault Ste. Marie	7 p.

Korhonen saapui hiljan lähes vuoden kestäneeltä vierailulta Suomessa, joten hänellä on mielenkiintoista kerrottavaa sieltä. Samalla hän selostaa yleistä tilannetta ja Järjestömme tehtäviä yleensä.

Meriliikennekomissio pitää kokouksen

Ottawa. — Canadan kauppalaivaston ja laivanrakennusalan kaikki jaos'ot ovat edustettuina tällä viikolla pidettävässä kolmeksi päiväksi suunnitellussa konferenssissa, missä käsitellään laivaliikennettä ja -rakennusta koskevia probleemeja sekä Canadan kauppalaivaston nykyaikaistamista. Tämä on ensimmäinen Canadan meriliikennekomission kansallisen neuvonantokomitean koolle kutsuma kokous.

Tähän komissioon kuuluu Canadan laivanomistajien, laivanrakentajien (yhtiöiden), merimiesten, telakkatyöläisten, perustarvikkeiden tuottajien, vienti- ja tuontiliikkeiden harjoittajien edustajia. Mm. A. R. Mosher, CCL:n presidentti on tämän komission jäsen.

Mainittakoon, että John W. Buckley, TLC:n sihteerirahastonhoitaja oli myöskin järjestönsä edustajana tässä komissiossa, mutta hän erosi siitä äskettäin, sanoen sen olevan vain työväestön petkutuslaitoksen.

Uusi radio-ohjelma rauhan hyväksi

Toronto. — Täällä alkaa radioaseman CKEY:n (dial 580) väli tyksellä uusi ajankohtainen ja iskevä radio-ohjelma rauhan puolesta, tiedottii entinen kontrolleri Stewart Smith torstaina.

Tämä rauhan hyväksi järjestetty radio-ohjelma esitetään mainitun radioaseman välityksellä seuraavan neljän viikon aikana maanantaisin kello 9.10 illalla.

Kuunnelkaa tätä radio-ohjelmaa ja kehoittakaa ystäviännekin kuuntelemaan sitä! — Rauhan ystävä.

Miksi seerumi ei yksin paranna tuberkelia?

Kirj. TRI DANIEL LONGPRE

Noin 25 vuotta sitten kahden ranskalaisen tiedemiehen, professorit Calmetten ja Guerin, Pasteur Instituutissa, Pariisissa, onnistui tuottaa tuberkelivastainen rokotusaine. Tämä elävän tuberkelibasillin välläkkainen pysyttäjä, basillin, jonka myrkyllisyys tietysti suuresti heikentyy. Ainetta kutsutaan nimellä BCG. — B basilli, C Calmette ja G. Guerin.

BCG otettiin ensin käytäntöön maailmassa vastaan suurella innostuksella kuten kaikki aikaisemmat tuberkelivastaiset seerumit. Sitä käytettiin laajasti Yhdysvaltain joissakin osissa sekä Skandinavian maissa, Balkanilla, Neuvostoliitossa, Canadassa — erikoisesti Quebecissa — Etelä-Amerikassa ja muualla.

BCG:n keksimisen jälkeen on sitä sovellettu lähes seitsemään miljoonaan henkilöön. Mutta, kuten Chicagon kunnallisen tuberkeliparantolan lääkäri Henry C. Sweany sanoo "America Review of Tuberculosis" julkaisussa, "vaikka sitä on käytetty miljoonissa tapauksissa viimeisten kahdenkymmenen vuoden ajalla, on Calmette-Guerin tuberkuliseerumin arvo yhä väittelyn alainen".

New Yorkin valtion terveysdepartmentin komissioneri tohtori Herman E. Hilliebee huomautti, että "rajoitetut tarkkailut Canadassa ja muissa maissa osoittavat, että seerumi suojelee lyhyeksi ajaksi, mutta pitkäaikainen teho on todistamaton".

Amerikalaisten, kiinalaisten ja tanskalaisten eksperttien komissioni jota Yhdysvaltain yleisön palvelun tuberkelikontrollijaosto tukee, suosittelee enempiä kokeita ja tutkimuksia BCG "seerumilla, ennenkuin sille annetaan kaupallinen lupakirja. Se on, ennenkuin sitä neuvotaan ehkäisynä tuberkelia vastaan.

Tohtori J. Arthur Myers Minnesotan yliopistosta, Minneapolista, ei suosittele BCG seerumia mainiten muiden syiden joukossa, että a) se ei anna luotettavaa immuunisuutta lievässä, keskinkertaisessa eikä vakavassa tuberkuloosin hyökkäyksessä; eikä BCG ole onnistunut immunisoimaan eläimiä tehokkaasti. b) BCG ei ehkäise vahingollista basillia pääsemästä ihmisruumiiseen eikä tuhoa myöskään ihmisruumiissa.

Neuvostoliitossa annettiin BCG seerumia kahdelle miljoonalle lapselle. Koko maailma kaipaa tietää tulokset tästä jättiläiskokeilusta. American Review of Soviet Medicinen tämän vuoden heinäkuun numerossa julkaistaan otteita Neuvostoliiton lääkeakademian pitkästä viisivuotissuunnitelman raportista vuosiksi 1946-52. Siinä sanotaan: "On tullut todistetuksi, että Calmette seerumin tuottama immuunisuus on suhteellisesti paljastamaton. Nämä seikat yllyttävät syvempiin tutkimuksiin seerumin hankkimiseksi, joka omaa tehokkaamman immuunisen vaikutuksen."

Se siitä. Kahdenkymmenen viiden vuoden kokeilun jälkeen BCG seerumin teho ei ole tullut todistetuksi.

On erikoisen tärkeätä, että me tiedämme sen, me kaikki, lääkärit, äidit, huoltotyöläiset, sairaanhoitajat... sillä petollinen turvallisuuden tunne voi johtaa tehokkaiden yleisten terveydellisten toimenpiteitten hylkäämiseen, kuten tohtori Henry C. Sweany huomauttaa.

Pienet tulot, huonot elinehdot, ahtaat kodit ja normaalisia vaatimuksia vastaamaton ruokavalio ovat vallitsevia tuberkuloosin kehittymisen syitä. On vallan hyvä, että tiedemiehemme etsivät tehokkaita tuberkelivastaisia seerumeja ja että BCG olisi yksi niistä. Mutta meidän hallituksemme ajatukset ja silmät tulisi kohdistaa ei niinkään paljon tuberkelibasilliin, vaan vallitseviin elinehtoihin "alakaupungeilla" ja "itäpäissä" meidän suurissa teollisuuskaupungeissamme.

Tuhoisat newyorkilaiset

New York. — Viime vuodelta tehtyjen tilastojen mukaan ovat newyorkilaiset tuhonneet kaupungin julkisissa puistoissa tuhat puuta, rikkoneet 11,000 neliöjalkaa ikkunalaseja, ruhjoneet 500 rautalangasta valmistettua jätepaperikoria, kiskoneet kahdeksan kilometriä säleitä penkeistä pirstoneet 45,000 sähkölamppua ja harjoittaneet kaikkea muuta ilkeyttä monella tavalla, Mutta sitä pohjasakkaa, jonka ensimmäisiä elämännautintoja on ilkeyksien tekeminen, New Yorkissa onkin valtavat määrät, joissa luultavasti on edustettuna maapallon jokainen kansallisuus.

TILATKAA VAPAUS!

CSJ:n VANCOUVERIN OSASTON NÄYTTÄMÖ
esittää valtavan suuren näytelmän
"KULLERVO"
Kirj. Aleksis Kivi
CLINTON HAALILLA
2605 East Pender St. Vancouver, B. C.
Lokakuun 31 p:nä, alkaen kello 4 i. p.
Ohjaus: V. Nyberg

HENKILÖT:	ESITTÄJÄT
Väinämöinen	J. S[illegible]
Ilmarinen	V. A[illegible]
Ilmarin emäntä	Ivey K[illegible]
Lemminkäinen	M. V[illegible]
Kalervo	Y. M[illegible]
Kalervon emäntä	Manda R[illegible]
Kullervo } heidän lapsiaan	A. E[illegible]
Ainikki	Lisi K[illegible]
Kelma	Ensi R[illegible]
Untamoinen	J. Gr[illegible]
Untamoisen emäntä	Julia [illegible]
Tiera	M. V[illegible]
Käpsä } Tieran metsäkumppaneita	A. S[illegible]
Viksari	M. Lehti[illegible]
Tiimanen	J. S[illegible]
Kimmo	A. B[illegible]
Kiili	?
Nyyrikki	H. K[illegible]
Ilmarin naispalvelija	Esteri Hu[illegible]
1:nen mies } Ilmarin miehiä	E. K[illegible]
2:nen mies	J. H[illegible]
1:nen mies } Unnon miehiä	S. N[illegible]
2.nen mies	J. L[illegible]
Eräs Sinipiika	Ester Hu[illegible]
Ajatar	Fanny [illegible]

RAVINTOLALIPUT $1.00. ★ LAPSET vapaa[sti]
TERVETULOA!

Työläiset voivat ehkäistä sodan -- julistaa Kuusinen

Moskova. — Novoje Vremjan julkaisemassa 9 sivun pituisessa kirjoituksessa kehottaa Suomalais-karjalaisen neuvostotasavallan presidentti O. V. Kuusinen Euroopan työläisiä armottomaan taisteluun sotakiihoittajia vastaan.

Neuvostoliitto on maailman mahtavin valtio, hän kirjoittaa. Kuitenkin se haluaa rauhaa, eikä sota sen mielestä ole välttämätön. Rauhan säilyminen vaatii kuitenkin sotaan kiihoittavien imperialistisen poliitikkojen syrjäyttämistä. Näihin poliitikkoihin Kuusinen lukee mm. Iso-Britannian ja Ranskan työväenpuolueiden johtajat.

Terävämmin kuin koskaan aikaisemmin neuvostolehdissä Kuusinen toteaa maailman jakautuneen kahteen leiriin, imperialistiseen ja demokraattiseen, joiden kesken sovinto on mahdoton. Loppujen lopuksi sosialismi kuitenkin voittaa kaikissa maissa.

"Työläiset voivat toiminnallaan ehkäistä sodan. Mitä päättävämmin kaikkien maiden työtätekevät taistelevat sotakiihoittajia ja heidän apulaisiaan vastaan, sitä suuremmat ovat sosialistisen kehityksen mahdollisuudet ilman uutta sotaa.

Mr. Bevin on väkivaltap[olitiikan] kannattaja ja Englannin [hallitus] noudattaa itse asiassa sa[maa po]litiikkaa kuin kaikkein taa[ntumuk]sellisimmat konservatiivit.

Iso-Britannian ja Ranskan muiden Euroopan maiden työ[läiset] Neuvostoliiton puolella. Uusi so[ta] nisi imperialistien polvet tutis[emaan] sillä kapitalismin miljoonat or[jat ovat] osoittaneet olevansa valmiita ta[istele]maan riistosta vapaan elämän [puo]lesta. Koko maailmassa käydää[n] haillaan kamppailua imperialist[ien ja] demokraattisen maailman kesken.

Ne jotka nyt ovat keräin[neet] "kolmannen voiman" lipun[alle] ovat joko poliittisesti sok[eita tai] taantumuksellisen imperi[alismin] salaisia asiamiehiä. He tulev[at] huomaamaan olleensa omien [harha]kuviensa tai toisen petoksen [uhre]ja."

— Erään saksalaisen maanvilj[elijän] vaimo, Sofia Brunnen, synnytti [yhden]toista kuukauden kuluessa [kaksi]toista lasta, kerran kuutoset ja kerran viitoset. Tieto ei kerro monta lapsista jäi elcon.

KANSAN LIIKETTÄ . . .
YLI $150,000 MAKSETTU OSTOPALAUTUKSINA OSTAJILLE.
. . . THE WORKERS' CO-OPERATIVE

VIETTAKÄÄ
JOULUNNE SUOMESSA!
Ajatelkaa sitä nautintoa minkä tuotatte itsellenne kuin myöskin rakkaille omaisillenne ja ystävillenne vanhassa kotimaassa tavatessanne heidät Jouluna.
Kaksi suurta Jouluhuvimatkaa Suomeen
Toimeenpannaan kuuluisilla moottorilaivoilla
NEW YORKISTA
"Gripsholm" Jouluk. 4 p.
"Stockholm" Jouluk. 10 p.
GÖTEBORGIIN
Lyhyt ja mukava matka Suomeen — Ruotsin kautta. Suurin osa suomalaisista jotka lähtevät Joulua viettämään vanhassa kotimaassa ottaa osaa jompaankumpaan näistä huvimatkoista.
LIITTYKÄÄ MUKAAN!
TILATKAA HYTTIPAIKKANNE NYT!
★
AIKAISEMMIN LÄHTEVÄT NEW YORKISTA
'Gripsholm' Marrask. 5 p.
'Stockholm' Marrask. 17 p.
★
Matkalippu Göteporista matkan päähän Suomessa ja takaisin Göteporiin voidaan maksaa täällä Canadan dollareissa ennen lähtöä Canadasta.
Saadaksenne hyvän paikan laivassa tehkää paikkatilauksenne heti. Halutessanne tarkempia tietoja kaikista matkaa koskevista asioista kääntykää paikallisasiamiehemme puoleen.
SWEDISH AMERICAN LINE
600 Dorchester St., W. Montreal 2, Que.

ARMAS[...]

"K[...]

Jatkoa.

SOSDEMIEN PETOK[...]
VUONNA 1929

Kuristuslain toisessa ja[...] lyssä jouluk. 12, 1929 sattui [...] manlainen tapaus. Sosialist[...] en ja pienviljelijäin eduskun[...] taholta tehtiin ehdotus la[...] hylkäämisestä. Tämän e[...] maalaisliittolaisen Lohen te[...] puan lain hyväksymisehdo[...] tassa. Lohen ehdotus voi[...] kahdeksalla äänellä. Tällö[...] dem. edustajaa oli poissa [...] sestä ja yksi, jälleen Anna [...] äänesti Lohen ehdotuksen[...] Poissa äänestyksestä oliva[t] sosdem. kansanedustaja[t] A. Aalto, Aro, Bryggari, Ko[...] vanen, Marttila, Penttala, S[...] lanpää, Valjakka, Ahlström[...] ja K. Valta.

Toinen käsittely oli ratka[...] lei sosdem. eduskuntaryhm[ä] jestänyt siinä edustajiaan p[...] lakiehdotus olisi tullut koko[...] jätyksi. Kukko lauloi tois[...] Työväenluokka katsahti sos[...] kuntaryhmään, joka tunsi [...] Suomen kansanvallan asian[...] seen Lapuan väkivaltaliikke[...]

Lakiehdotuksen kolmanne[...] telyssä jouluk. 23, 1929 s[...] työväen ja pienviljelijäin ed[...] kivät viimeisen yrityksen lai[...] seksi. He ehdottivat sen siir[...] vaalien. Tämän ehdotuks[...] sytyksi tulemiseen riitti 1/[...] mistön kannatus. Sitten so[...] kuntaryhmä oli asetettu [...] harjalle, sillä nyt ei riittänyt [...] jäntoista sosdem. edustajan [...] sestä karkaaminen jos miel[...] laki heti paikalla. Koko sos[...] kuntaryhmän oli kieltäydy[...] nestämästä Lapuan lakia va[...] ta se tulisi hyväksyttäväksi[...] olisi äänestänyt vaikkapa v[...] naisena ryhmänä sitä vas[...] tuo pahamaineinen Lapuan [...] si koskaan tullut Suomen [...] si sosdem. eduskuntaryhmä [...] ilmoitettiinkin eduskunnall[...] ryhmänä ei tule äänestämä[...] tystä yli vaalien. Kukko [...] mannen kerran. Työväenlu[...] sahti sosdem. eduskuntary[...] se, lukuunottamatta Mikko[...] ja paria muuta vasemmist[...] mokraattia, jotka olivat ä[...] sosialistisen työväen ja pien[...] edustajien mukana, painoi p[...] ja tunsi myyneensä Suome[...] vallan asian Lapuan fasis[...] Historiallinen häpeäteko oli [...] tu kolmikertaisella äänesty[...]

TRAGIKOMEDIAN JAT[...]
JA LOPPUNÄYTÖS

Siten Lapuan laki tuli vo[...] sialidemokraattisen eluskun[...] ja fasistisen suurporvaristo[...] mentaarisen" yhteistyön tul[...] koomuspuolueen esille loihti[...] valtamiesten järjestelless[...] maata kansanvallanvastaisi[...] parlamentaarisia mölykokou[...] sa oli vähän kansaa, mutta [...] män palkattuja huligaan[...] Siitä alkoi Suomessa "laillis[...] sismin väkivaltainen riemuk[...] hapolttoineen, ihmismurhin[...] lutuksineen ja vieraan o[...] anastustoimenpiteineen. Va[...] laiset työväenjärjestöt lak[...] monet tuhannet ihmiset sy[...] sistihunnien vartioimiin v[...] Vainottujen kansalaisjärje[...] maisuus ryöstettiin suoje[...] ja sosialidemokraattisille [...] Kun tuon lapualaislaillisuu[...] nattajat kieltävät olleensa[...] siä, niin siihen voi miltei y[...] ler aloitti Saksassa saman[...] jestelmällisen mielivallan ha[...] sen vasta kolme vuotta m[...] Hitlerin itseään olisi siis vi[...] mittää lapualaislaillisuuden [...] tajaksi!

Niinkuin edelläkerrotusta [...] hän Suomen kansanvallan [...] telmään yhtyy koomilline[...] re, ja se on sosialidemokraat[...] luejohdon näyttelemä osa La[...] keen laillistamisessa. Koet[...] käsiään riviniestensä silm[...] jatkoivat ilveilyään loppuun[...]

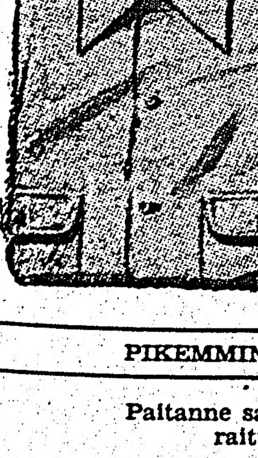
PIKEMMIN[...]
Paitanne s[...] rait[...]
KOKE[...]
SUDBURY[...]
171 LARCH ST.

ARMAS ÄIKIÄ:

"KOLMAS TIE"

Jatkoa.

SOSDEMIEN PETOKSISTA VUONNA 1929

Kuristuslain toisessa jatkokäsittelyssä jouluk. 12, 1929 sattui toinen samanlainen tapaus. Sosialistisen työväen ja pienviljelijäin eduskuntaryhmän taholta tehtiin ehdotus lakiesityksen hylkäämisestä. Tämän ehdotus oli maalaisliittolaisen Lohen tekemää Lapuan lain hyväksymisehdotusta vastassa. Lohen ehdotus voitti jälleen kahdeksalla äänellä. Tällöin 14 sosdem. edustajaa oli poissa äänestyksestä ja yksi, jälleen Anna Haverinen, äänesti Lohen ehdotuksen puolesta. Poissa äänestyksestä olivat seuraavat sosdem. kansanedustajat: Hakkila, A. Aalto, Aro, Bryggari, Koskelin, Kovanen, Marttila, Penttala, Setälä, Sillanpää, Valjakka, Ahlström, A. Valta ja K. Valta.

Toinen käsittely oli ratkaiseva. Jollei sosdem. eduskuntaryhmä olisi järjestänyt siinä edustajiaan pakoon, niin lakiehdotus olisi tullut kokonaan hyljätyksi. Kukko lauloi toisen kerran. Työväenluokka katsahti sosdem. eduskuntaryhmään, joka tunsi myyneensä Suomen kansanvallan asian toistamiseen Lapuan väkivaltaliikkeelle.

Lakiehdotuksen kolmannessa käsittelyssä jouluk. 23, 1929 sosialistisen työväen ja pienviljelijäin edustajat tekivät viimeisen yrityksen lain torjumiseksi. He ehdottivat sen siirtämistä yli vaalien. Tämän ehdotuksen hyväksytyksi tulemiseen riitti 1/3 vähemmistön kannatus. Silten sosdem. eduskuntaryhmä oli asetettu temppelin harjalle, sillä nyt ei riittänyt enää neljäntoista sosdem. edustajan äänestyksestä karkaaminen jos mieli hyväksyä laki heti paikalla. Koko sosdem. eduskuntaryhmän oli kieltäydyttävä äänestämästä Lapuan lakia vastaan, jotta se tulisi hyväksyttäväksi, tai jos se olisi äänestänyt vaikkapa vain puolinaisena ryhmänä sitä vastaan, niin tuo pahamaineinen Lapuan laki ei olisi koskaan tullut Suomen laiksi. Siksi sosdem. eduskuntaryhmän puolesta ilmoitettiinkin eduskunnalle, että se ryhmänä ei tule äänestämään lakiesitystä yli vaalien. Kukko lauloi kolmannen kerran. Työväenluokka katsahti sosdem. eduskuntaryhmään, ja se, lukuunottamatta Mikko Ampujaa ja paria muuta vasemmistososialidemokraattia, jotka olivat äänestäneet sosialistisen työväen ja pienviljelijäin edustajien mukana, painoi päänsä alas ja tunsi myyneensä Suomen kansanvallan asian Lapuan fasistiliikkeelle. Historiallinen häpeäteko oli vahvistettu kolmikertaisella äänestyksellä.

TRAGIKOMEDIAN JATKO 1930 JA LOPPUNÄYTÖS 1947

Siten Lapuan laki tuli voimaan sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän ja fasistisen suurporvariston "parlamentaarisen" yhteistyön tuloksena kokoomuspuolueen esille loihtimien väkivaltamiesten järjestellessä pitkin maata kansanvallanvastaisia ja ulkoparlamentaarisia mölykokouksia, joissa oli vähän kansaa, mutta sitä enemmän palkattuja huligaanijoukkoja. Siitä alkoi Suomessa "laillistetun" fasismin väkivaltainen riemukulku murhapolttoineen, ihmismurhineen, muilutuksineen ja vieraan omaisuuden anastustoimenpiteineen. Vasemmistolaiset työväenjärjestöt lakkautettiin, monet tuhannet ihmiset syöstiin fasistihunnien vartioimiin vankiloihin. Vainottujen kansalaisjärjestöjen omaisuus ryöstettiin suojeluskunnille ja sosialidemokraattisille järjestöille. Kun tuon lapualaislaillisuuden kannattajat kieltävät olleensa hitleriläisiä, niin siihen voi miltei yhtyä. Hitler aloitti Saksassa samanlaisen järjestelmällisen mielivallan harjoittamisen vasta kolme vuotta myöhemmin. Hitlerin itseään olisi siis viisainta nimittää lapualaislaillisuuden kannattajaksi!

Niinkuin edelläkerrotusta näkyy, tähän Suomen kansanvallan murhenäytelmään yhtyy koomillinenkin piirre, ja se on sosialidemokraattisen puoluejohdon näyttelemä osa Lapuan liikkeen laillistamisessa. Koettaen pestä käsiään rivimiestensä silmäntekevät jatkoivat ilveilyään loppuun asti. Puheissaan ja sanomalehdissään he koettivat esittää asiat niin, että koko Lapuan liike oli muka kommunismin synnyttämä, joten todellisia syyllisiä moiseen kansanvallan polkemiseen eivät olleetkaan kommunismin vastustajat, vaan kommunistit itse. Näytteeksi siitä, miten villiintyneet demagoogit siihen aikaan narrasivat kansaa, lainattakoon tähän muutamia otteita Suomen Sosialidemokraatin kirjoitustavasta.

Niinpä S.S. lausui tammik. 5, 1930 irvokkaasti:

"Että kommunistit ja fasistit ovat 'veljet keskenään', sen tietävät jo kaikki." — "... näiden 'kokousten' (tarkoittaa lapualaishuligaanien mölykokouksia) alkusyy oli kommunismissa ..."

Mutta tammik. 9, 1930 S.S. keksi vielä ovelamman sukkeluuden Se ennusti kommunistisen liikkeen "häätämistä" maastamme:

"... niin tepsivällä tavalla, ettei se enää pysty meillä nousemaan, vaikka 'Lapuan suurpolitiikot', 'ohranat' ja koko taantumus yhdessä kuinka koettaisivat tehdä kuolevalle kommunismille reklaamia ..."

OLIVATKO SOSDEMIEN PUHEMIEHET HULLUJA?

Vieläkin pirullisemman selityksen Lapuan liikkeelle ja yhdistymisvapauden hävittämiselle näyttää keksineen sosialidemokraatti Anton Hakala, joka tammik. 19, 1930 lausui Suomen Sosialidemokraatissa julkaistussa puheessaan:

"Yleisenä ja uskaltaisinpa sanoa yksimielisenä mielipiteenä lausuttiin se ajatus, että kommunistit olivat Moskovasta annettujen ohjeiden mukaan jo etukäteen laskeneet, että heidän on saatava taantumusporvaristo liikehtimään joitain voimakeinoja ja provokatoorisia toimenpitettä käyttäen, koska heidän toimintansa ei muuten enää näytä ulospäin joukkoja innostavalta. He siis itse valmistelivat porvaristolle tilaisuuden hyökätä heitä itseään vastaan, näin leimatakseen itsensä ja puolueensa niiksi 'todellisiksi marttyyreiksi', jotka uudelleen voisivat nostattaa valistumattoman työläisjoukon mielialoja... Yhdistyslain huonontamisenkin saivat kommunistit omalla edesvastuuttomalla esiintymisellään."

Lukiessa kaikkea tätä tekee mieli kysyä, onko noiden sanojen julkituoja ollut itse hullu, vai onko hän luullut lukijoitaan vähämielisiksi. Siinä on yhdessä lyhyessä kappaleessa kaikkea sitä, mitä Hitlerin propagandamiehet kolme vuotta myöhemmin niin äärettömällä työllä ja voimainponnistuksella keksivät kommunisteja vastaan. Mutta ei, se ei ollut hulluutta, se oli harkittua, sillä sama sananselitys jatkui väsyttävällä yksitoikkoisuudella päivästä päivään. S. S. julkaisi tammik. 25, 1930 jonkun Paavo Kettusen lausunnon, jossa sanottiin:

"Työläisten keskuudessa, punapaitakommunisteja lukuunottamatta, ollaan sitä mieltä, että kommunistit ovat omalla viheliäisellä toiminnallaan kiihoittaneet taantumusmiehet itseänsä vastaan, eikä kommunisteilla ole näin ollen aihetta hyökätä sosialidemokraatteja vastaan yhdistyslain huonontamisen johdosta, sillä he itse antoivat heikkomielisille fasistiveljilleen aihetta nousta pinnalle."

Tämä oli silloin sosialidemokraattisen sanomalehdistön yleinen sävy. Sitä vastaan esiintyivät Karl H. Wiik ja eräät muut vasemmistososialidemokraatit, jotka näkivät, että Lapuan liike ei tähtäytynyt vain kommunismia, vaan yleensä kaikkea demokratiaa vastaan. Puolueen johto ei kuitenkaan antanut arvoa vasemmiston mielipiteille.

SOSDEMIT LAPUAN LIIKKEEN RESERVINÄ

Teeskennellen olevansa tyytymättömiä fasistiliikkeeseen sosdem. puolueen johtohenkilöt toimivat Lapuan liikkeen reservinä hyökäten silmittömästi kommunisteja vastaan. Jokaisen lapualaishuligaaneja vastaan lausumansa sanan nuo suurpääoman muiluttajamiesten edessä nöyristelevät demagoogit ottivat kymmenen kertaa takaisin herjaamalla väkivaltapolitiikan uhreja, kommunisteja, esittäen niitä alkusyynä fasistiselle Lapuan liikkeelle. Siten he kasasivat fasismille ideologisia aseita, todistelivat kommunistisen ja samalla kaiken vasemmistolaisen työväenliikkeen hävittämisen oikeutusta. Tietysti, pahan alkusyy, on hävitettävä! Sitäkin enemmän, kun se on jo itsekin kuolemassa ja toivoo murhia, muilutuksia ja muita väkivaltatekoja itseään vastaan herättääkseen kannattajissaan uutta innostusta!

Kaiken tämän demagogian kukkuraksi tuli nyt sitten seitsemäntoista vuoden jälkeen samalta taholta uusi ilveilynäytös. Päätettyään vielä kerran nousta viimeiseen ponnistukseen jo vuonna 1930 kuolleeksi iskemänsä kommunismin tappamiseksi Suomen Sosdem. Puolueen teoreettinen johtaja Unto Varjonen esitteli vuoden 1947 syyskuussa sotaansyyllisyydestä vankilassa istuvan opettajansa, Väinö Tannerin, Lapuan lain suurimpana vastustajana! Tämä egyptiläisen fakiirin taitoa muistuttava silmänkääntötemppu suoritettiin siten, että Suomen Sosialidemokraatti julkaisi vuonna 190 vangitun sosialistisen työväen ja pienviljelijäin eduskuntaryhmän jäsenen, William Tannerin, Lapuan lakia vastaan pitämän puheen eräitä loistavia kohtia Väinö Tannerin lausuntoina. Siten vanki Väinö Tanner, joka Lapuan liikkeen päivinä kävi Lapualla todistamassa lapualaisten ja sosialidemokraattien päämäärät saman "kommunismin hävittämisen", astui nykyhetken kansalaisten eteen Lapuan liikettä vastustaneen sankarin sädekehä niin lapualaisfasismin kuin hitleriläisenkin fasismin rikoksien auttamisessa harmaantuneilla ohimoillaan.

Sitä voi jo sanoa suuren suomalaisen tragikomedian repäiseväksi loppunäytökseksi.

LAILLISTETUN FASISMIN VALTAKAUSI 30-LUVULLA

Kirjasessaan Sosialidemokratian tie sosdem. puolueneuvosto sivuuttaa vaitelijaasti koko 30-luvun esittelemättä sosialidemokratian sankaritekoja. Vaitelias on kuitenkin aiheellista, sillä samanlaisia sankaritekoja kuin ennen Lapuan lain hyväksymisen sosialidemokratialla on 30-luvulla ollut paljon. Tosin sen ei tarvinnut sosialistisen työväen ja pienviljelijäin eduskuntaryhmän hajoittamisen jälkeen enää järjestää äänestyksien pakoja, koska fasistiporvaristolle, sillä poikkeuslakeilla muutenkin lain piiriin saatettu sen oppositio rajoittui koko 30-luvun ajan suunsoittoon. Käytännössä tannerilainen sosialidemokratia oli yhteistyössä taantumusporvariston kanssa.

Jos Sosdem. Puolueen johto olisi ollut pienimmässäkään määrässä rehellinen kansanvallan kannattaja, niin se ei enää Lapuan lain hyväksymisen jälkeen olisi hiiskunut sanaakaan Suomessa vallitsevasta "demokratiasta". V. 1930 suoritetut eduskuntavaalit eivät enää minkään järjen nimessä olleet demokraattiset ja vapaat vaalit, koska kokonainen kansanosa, joka seurasi vasemmistotyöväenliikkeen lippua, oli estetty valitsemasta omia ehdokkaitaan. Samaa on sanottava kaikista muistakin 30-luvulla suoritetuista valtiollisista ja kunnallisista vaaleista. Mutta sosialidemokraattinen puoluejohto vain puhui "demokratian säilyttämisestä" tarkoittaen sillä Suomessa silloin vallinnutta laillistettua fasismia. Sosdem. Puolueen johtoherrat olivat varsin tyytyväisiä siihen, että Suomessa ei enää ollut vasemmistolaisia työväenjärjestöjä, koska he pitivät niitä kilpailijoinaan. He ottivat mielellään vasemmistolaisen työväenliikkeen talot puolueensa omaisuudeksi ja kiirehtivät laatimaan yhdistysten säännötkin sellaisiksi, että noita taloja ei voida enää palauttaa oikeille omistajilleen. Yksinomaan sen vuoksi he tänäänkin isännöivät Helsingin työväentalolla. Lapuan laki ei ole enää voimassa, mutta monet työväentalot ovat kuitenkin sen perusteella edelleenkin Sosdem. Puolueen hallussa.

Jatkuu.

ERIKOINEN PAITOJEN PESU-PALVELUS

3 tai 4 päivää

PIKEMMIN ERIKOISISSA TAPAUKSISSA

Paitanne saatte takaisin varmasti puhtaina, raittiina ja hyvin silitettyinä.

KOKEILKAA PALVELUSTAMME

SUDBURY STEAM LAUNDRY & DRY CLEANERS

171 LARCH ST. Puh. 6-6445 98 ELM ST. W.

23-26-30

"Hollannin Fanny" hurmannut helsinkiläisen kansan

Helsinki. — Täällä perjantaina syysk. 17 pnä pidetyissä naisten kansainvälisissä yleisurheilukilpailuissa hurmasi hollantilainen nais-mestariurheilija Fanny Blankers-Koen helsinkiläisen urheiluväen siinä määrin, että se unohti suomalaisen kylmyytensä ja ryntäsi radalle kun naisten 100 m. loppukilpailu oli juostu illan hämyssä ja viimeisenä kilpailuna. Kentälle ryntänneet heittivät Fannyn ilmaan kansan hurratessa.

Kilpailuja oli saapunut seuraamaan huomattavan runsas yleisöjoukko ja kansainvälisyys kilpailuissa oli toinenkin vierailija nimittäin Anne Iversen Tanskasta. 80 m. aitajuoksussa olisi voitu saavuttaa uusi ME ellei rata olisi ollut kehnossa kunnossa. Naisten korkeushyppyssä saavutettiin uusi TUL:n ennätys kun Sirkka Liukko ylitti 1.50 m. korkeuden ja paransi entistä ennätystään yhdellä senttimetrillä.

Parhaat tulokset:

Naisten 80 m:n aidat: 1) Fanny Blankers-Koen Hollanti 11,4, 2) Mirja Jämsä JKT 12.2, 3) Anne Iversen Tanska 12,6, 4) Elsa Lehtonen HJy 13,8.

Naisten 100 m: 1) Fanny Blankers-Koen Hollanti 12,0, 2) Mirja Jämes JKT 13,0 3) Hilkka Helenius TKV 13,4.

Naisten 200 m.: 1) Lola Smidslund TuRi 28,5, 2) Aune Tikander KoRe 28,6.

Naisten korkeus: 1) Anne Iversen Tanska 150, 2) Sirkka Liukko KoKiri 150, 3) Maire Österdahl ReK 145.

Naisten pituus: 1) Fanny Blankers-Koen Hollanti 559 (541—589—556—559—528 — —). 2) Maire Österdahl ReK 518, 3) Anne Iversen Tanska 503.

Naisten keihäs: 1) Mirja Rekola HNU 39.25, 2) Regina Marjanen HTa 35.46, 3) Tamara Tele HNU 28.08.

Naisten kuula: 1) Meeri Saari Urjalan Taimi 11.54, 2) Irja Sarnama Vähänkyrön Viesti 11.22, 3) Ella Kcskikallio Salon Viesti 10.37.

Miesten lajit:

800 m C-luokka ja luokattomat: 1) T. Vallenius PulU 2.03,4, 2) J. Harjula Vanajan Paukku 2.03,6, 3) L. Autio Nok. Urh. 2.05,0.

10,000 m.: 1) V. Järvinen, Sauv. Urh. 31.55,0, 2) P. Salonen Riihimäen Kisko 31.56,8, 3) B. Ohlsson Ruotsi 31.59,6.

Kumityöläiset aikovat saada paremmat järjestelyt töissä

Kitchener. — Kumityöläisten union Kitchenerin osastot ovat ryhtyneet toimenpiteisiin saadakseen paremman sähkövoimaohjelman palkkakunnan teollisuuslaitoksia verten nykyisen sähköpulan aikana.

Union taholta otetaan yhteys seudun muiden unio-osastojen kanssa ja tarkoituksena on muodostaa komitea, joka ottaa yhteyden Ontarion hydrokomissionin kanssa. Tarkoituksena on saada seudun työläisille paremmin sopivat järjestelyt työn suhteen sähköpulan vallitessa.

Sähköyhtiön työläisille ehdotetaan lisäpalkkaa

Ottawa. — Sovittelulautakunnan enemmistön raportissa suositellaan, että Ottawa Light, Heat and Power Companyn työläisille myönnettäisiin 18 sentin palkankorotus, ilmoittaa liittohallituksen työministeri Mitchell.

Raportissa suositellaan myöskin, että palkankorotus olisi taannehtiva viime toukokuun 1 p:stä alkaen, eli siitä saakka, jolloin yhtiön ja työläisten välinen työehtosopimus päättyi. Yhtiön työläiset kuuluvat Broterhood of Electrical Workers- (AFL-TLC) unioon.

Jänkkien lentovoimat toimivat nyt myöskin Afrikassa

Washington. — Yhdysvaltain ilmavoimat, jotka nyt jo toimivat Euroopassa ja Kauko-idässä, ryhtyvät nyt toimimaan myöskin Afrikassa.

Joukko Superfortress-koneita on lähtenyt Englannista ja Saksasta ja mennyt Accraan, brittiläiseen siirtolaan Afrikan Kultarannalla. Tarkoituksena on kouluttaa jänkkilentäjiä toimimaan kaikilla sellaisilla maailman kolkilla, mitkä ovat tärkeitä Yhdysvalloille tulevassa sodassa.

Farmarien elinkustannusindeksi kohosi 6 pistettä 4 kuun aikana

Ottawa. — Liittohallituksen tilastotoimiston ilmoituksen mukaan on farmarien elinkustannusindeksi kohonnut kuudella pisteellä viime huhtikuun ja elokuun välisenä aikana.

Farmikaluston ja materiaalin, farmipalkkojen ja farmiperheiden elinkustannukset kohosivat 189,2 pisteeseen viime elokuun lopulla, ollen pistemäärä 165,6 viime vuoden elokuussa. Vuoden kuluessa farmarien elinkustannusindeksi kohosi 23.6 pisteellä ja neljän kuukauden aikana, eli viime huhtikuusta elokuuhun 6.1 pisteellä. Enimmän indeksin kohoamiseen vaikutti palkkain nousu.

— Englannin kuningas Yrjö I ei elämänsä aikana osannut puhua sanaakaan englantia.

Maailman suurin alumiinitehdas

Ottawa.—Canadassa Quebecin maakunnassa Sagueneyn virran varrella Arvida-nimisessä kaupungissa on maailman suurin alumiinitehdas. Se on suuri laitos, yksi ainoa rakennus mailia pitkä ja 900 jaardia leveä. Tehdas on sijoitettu loitolle canadalaisen erämaan keskelle sen vuoksi, että siellä on käytettävissä 1,740,000 hevosvoimaa kehitettävä koski. Alumiinin valmistukseen tarvittavan bauksiittinsa tehdas tuottaa loitolta, brittiläisestä Guiayanasta, mutta ainekset osittain Grönlannista ja Yhdysvalloista. Mutta tehdas kannattaa loistavasti ja tuottaa omistajilleen kymmenien miljoonien dollarien tulot vuosittain. Alumiinin kysyntä näet nykyisessä maailmassa on valtava ja yhä kasvamassa.

KODIN PIIRISTÄ

Kirj. VERA MORRIS

Muuan nainen kirjoitti erääseen englanninkieliseen lehteen pyytäen ratkaisua probleemilleen. Hän sanoi: "Minun 3½-vuotias lapseni nukkui aina pimeässä huoneessa siihen saakka kunnes hän kuuli aikuisten puhuvan eräästä toisesta lapsesta, joka ei voi nukkua jos yövalo ei pala huoneessa. Antaisimmeko hänen polttaa valoa huoneessaan? En ole varma jos hän tosissaan pelkää pimeää tai jos hän muuten vain haluaa tehdä vaatimuksia."

Tällaisessa tapauksessa voi olla parikin mahdollisuutta. Sattuu, että lapsi ei pelännyt pimeää ennenkuin sai tietää, että sitä pelkäävät toisetkin lapset. Ja mahdollisesti hän tahtoo polttaa valoa ainoastaan sitä varten, että se tuntuu erikoiselta ja hauskalta.

Kun ette kerran ole varma, ei se tuota suurta vahinkoa vaikka jättäisittekin himmeän valon yöksi palamaan lapsen huoneeseen. Mielestäni tämä olisi viisainta sillä jos hän todellisesti pelkää pimeää ja jos pakolla pidätte häntä siinä niin hän voisi pelästyä pahemman kerran.

Useammat lapset pelkäävät yötä. Vanhemmat hämmästyvät aina saadessaan tietää kuinka lasten mielikuvitus toimii, saaden mitättömät varjot näyttämään hirvittäviltä ja peloittavilta.

On turhaa kinata lasten kanssa, ettei heillä ole mitään pelättävää. Jos he saavat lohdutusta pienestä valosta niin se ei ole suuri vastus teille.

JOKAPÄIVÄISIÄ NEUVOJA PUKUJEN HOIDOSSA

Aloitetaan hameella... Jotkut kankaat, vaikka kuinka kalliit, venyvät istuimen kohdalta.

Tätä voi välttää kolmella eri tavalla:

1. Jos voitte niin nostakaa hamettanne kun alotte istua johonkin.

2. Höyryttäkää se! Voitte käyttää kuumaa vettä tai kuumaa suihkua. Antakaa hameen kuivaa hyvin ennenkuin panette sen uudestaan päällenne. Tämä ottaa pois kaikki rypyt ja säästää räätälin silityshinnan.

3. Käyttäkää aina hameen ripustinta.

Jos panette pukutakkinne miesten pukujen ripustimeen (henkariin) niin se pysyy hyvänä sillä miesten vaateripustimet ovat leveitä.

Pitäkää napit kiinni puvun ripustimessa ollessa.

Pankaa pukunne ripustimeen heti kun otatte sen päältänne.

Ottakaa pukunne pois vaatekaapista yöksi niin useasti kuin mahdollista sillä raitis ilma on sille hyvää.

Viimeinen neuvomme on, että käyttäkää pukunne usein puhdistamossa.

Suomesta kysytään

Ruusu Elisabeth Siponard — Miina Rekonen, Turku, Kauppiaskatu 10 as. D.

Olga Maria Kurronen, Fort Frances, Ont. — rva Bertta Lundberg, Sulkava, kk.

Akseli ja Nestori Herranen — veljenpoika Eino Ilmari Herranen, Viitasaari, Keihärinkoski.

Tyyne Kollanus, Montreal. — Veli Kalle Kollanus, Haapamäki, Peltolan talo.

Heikki Jokelainen, Puolangalta — Katri Lyttinen, Vaala, Varpuva.

Fanni Salonen — Pauli Laitinen, Lappila, Osuuskauppa.

Hilda Koskela, synty. Suomussalmella — rva Anna Kyllönen, o.s. Mulari, Hyrynsalmi, Paljakka, Lakela.

Heino Salmi (Sundgren) — Seth Palmisto, Rauma, Tehtaankatu 7.

Oskar Field ja hänen perillisensä — Tyyne Kamppainen, Helsinki, Albertinkatu 4 A.

Helsinki 13. 10. 1948.
Suomi-Seura.

Lontoon eläintarha joutunee hylkäämään nuoren elfantin

Lontoo. — Dicksi, nuori afrikkalainen elefantti, on niin pahankurinen, että eläintarhan virkailijoilla on suunnitelma siirtää se Whipsnadeen, jossa eläintarhan farmi sijaitsee.

Sen jälkeen kuin se kolme vuotta sitten tuotiin Kenyasta on Dicks rikkonut häkkinsä rauta-aidan, repinyt elefanttien tallin oven, särkenyt pilttuunsa ja repinyt puun juurineen maasta.

"Se on kaikkein hävyttömimmin käyttäytyvä elefantti mitä olen koskaan nähnyt", sanoi eläintarhan virkailija.

Henry Wallacen radiopuheet

New York. — Lukuisten yksityisasemien välityksellä pitämäinsä puheiden lisäksi Yhdysvaltain Progressivepuolueen presidentin ehdokas Henry Wallace puhuu NBC:n välityksellä joka maanantai kello 10.30 (EST) illalla ja ABC:n välityksellä torstaisin kello 8.30.

Yhdysvaltain presidentin vaalit pidetään marraskuun 2 pnä.

Poliisi hälytetty näyttämölle "murhan" johdosta

Tukholma. — Harvinainen välikohtaus tapahtui syysk. 15 pnä tukholmalaisen Dramaattisen teatterin pienellä näyttämöllä Stig Dagermanin uutta näytelmää "Martin varjo" esitettäessä. Tämä näyttämö on teatterin päärakennuksen takana, ja aavistamattakaan että täällä oli teatteri, lähti muuan mies kulkemaan käytävää, joka vie katsomon varauloskäytävään. Nuori näyttelijä Per Oskarsson lausui juuri viimeisiä vuorosanojaan loppunäytöksen suuressa yksinpuhelussa istuessaan äitinsä ruumiin ääressä, jonka hän oli murhannut. Tuo harhautunut kulkija pääsi siihen käsitykseen, että murha todellakin oli tapahtunut, ja hälytti paikalle poliisin. Yleisön istuessa näytelmän aiheuttamassa jännityksessä kuului koputuksia varauloskäytävän ovelta. Niiden luultiin ensiksi kuuluvan näytelmään, mutta ne toistuivat kasvavalla voimalla ja lopuksi toista tietä paikalle saapunut poliisi avasi oven tavatakseen virkaveljensä pyrkimässä sisään. Hämmästys oli molemminpuolin suuri.

Kysymyksessä ei ollut mikään mainostemppu, vaan ällistys joka taholla, niin poliisin ja yleisön kuin näyttelijäin ja teatterihenkilökunnan oli yhtä aito.

Pohjois-Suomessa raskaat hallantuhot

Helsinki. — S-S) — Pohjois-Suomen useissa pitäjissä ovat hallantuhot tänä vuonna väestölle aivan katastrofaaliset. Tilanteeseen apua saadakseen on Helsinkiin saapunut suuri lähetystö käymään eri ministereiden ja eduskuntaryhmien luona pyytämässä että valtiovalta auttaisi hädänalaisia kuntia.

Tämän kesän hallaisuus pohjois-Suomessa on pahin tällä vuosisadalla. Kaikkiaan on ollut n. 20 hallayötä ja jo juhannuksen aikoihin, milloin yleensä ei ole hallaa, oli peräkkäin 11 hallayötä, jolloin jo auringon laskiessa oli kaksi astetta pakkasta, ja vielä pari kolme tuntia auringonnousun jälkeen -2,5-3° pakkasta. Pahimmat hallayöt olivat elokuun 7—8 ja 29-30 päivien välillä, ja tällöin oli paikotellen jopa -9° pakkasta. Tuhot ovat senmukaiset. Niinpä esim. Kärsämäellä rukiin, ohran, vehnän ja kauran kato on 100%, perunakato 75 pros. Vehnää ei monin paikoin ole kannattanut puida ollenkaan, muusta sadosta on jonkin verran saatu eläinten rehuksi mutta ihmisruoaksi kelpaavaa ei ollenkaan.

Pahimmin hallavaurioista ovat kärsineet siirtolaiset ja suonsyrjillä asutetut pienviljelijät. Näiden hallaseutujen peltoalasta on n. 80 pros. suoviljelmiä, siis soiden kuivaamisella saatua peltoa, mikä osoittaa, että suon kuivaaminen ei yksinään riitä hallan torjumiseksi, vaan että lisäksi tarvitaan voimaperäistä työtä suomaan laadun muuttamiseksi viljelyskelpoiseksi, mihin kuitenkaan yksityisten voimat eivät riitä.

Eri pitäjät ovat pitäneet tilanteen johdosta yhteisiä kokouksia. Oulun talousseuran sekä Pohjois-Pohjanmaan maataloustuottajain kutsusta pidettiin eri kuntien edustajain yhteiset neuvottelut, jossa päätökseksi tuli kuntien valtuutettujen lähetystön lähettäminen Helsinkiin. Valtuutettuja on yli 30 seuraavista pitäjistä: Kärsämäki, Piippola, Vihanti, Haapajärvi, Pyhäntä, Pyhäjärvi, Kestilä, Haapavesi, Paavola, Pulkkila, Alavieska, Ylivieska, Reisjärvi, Muhos, Nivala ja Kuusamo. Lisäksi on lähetystön mukana Oulun talousseuran ja Pohjois-Suomen hallatoimikunnan edustajat sekä Perä-Pohjolan ja Lapin maatalousseurojen edustajat.

Oulun maatalousseuralle on tullut katoilmoituksia tähän mennessä 40 kunnasta, lisäksi ovat vauriot erittäin suuret Perä-Pohjolassa, Lapissa sekä Keski-Pohjanmaalla. Kuopion läänistä on tullut katoilmoitukset Kiuruvedeltä ja Vieremältä.

Lähetystö pyytää valtiovaltaa kiinnittämään huomionsa näiden kuntien maatalousväestön erittäin vaikeaan asemaan järjestämällä korvauksia hallavaurioita kärsineille, pitkäaikaisia korottomia tai halpakorkoisia lainoja, siemenviljaa, luovutusrästien poistamista sekä ansiomahdollisuuksien järjestämistä näihin kuntiin. Lähetystön asiaan suhtaudutaan kysymyksessä olevissa valtion elimissä kaikella suopeudella.

Ranskan työläiset tuomitsevat raskaat tuomiot

Pariisi. — (ALN) — Ranskan työläiset, jotka ovat jättiläismäisessä kaivoslakossa, ovat ilmaisseet mielipiteensä niitä raskaita tuomioita vastaan, joita on annettu Madagascarin itsenäisyystaisteluun osallistuneille Tämän kansallisen vallankumouksen tukahdutti Ranskan hallituksen joukot, jotka tappoivat 80,000 saaren asukasta. Tuomittujen mukaana on 4 Ranskan edustajahuoneen jäsentä, joita odottaa kuolemantuomio. Kaikki vasemmistolehdet ovat tuominneet nämä raskaat tuomiot. Sosialistien lehti "Populaire" sanoo tällaista toimenpidettä "kunniattomaksi", mutta ei mainitse mitään siitä, että heidän parlamentissa olevat edustajansa äänestivät sen puolesta, että näiltä edustajilta riistetään immuunioikeus.

Mount Everest on edelleen maailman korkein vuorenhuippu

Mount Everestiä pidetään maapallon korkeimpana vuorenhuippuna vaikka sodanaikaiset lentäjät uskoivat ja uskottelivat Länsi-Kiinassa tavanneensa Amne Machinin vuoristojonossa Mount-Everestin voittajan. Tuon uskottelun seurauksena on eräs retkikunta käynyt ottamassa asiasta oikein perinpohjaista selkoa. Sitä retkikuntaa on johtanut Amerikassa kasvanut kiinalainen lentäjä Moon F. Chin, erittäin kykenevä mies, joka on toiminut muun muassa Chiang Kaishekin henkilökohtaisena lentomestarina. Mukanaan hänellä on ollut 14 kiinalaista ja ulkomaalaista sanomalehtimiestä ja hän on risteillyt ja kierrellyt Amne Machinin vuoristojonon vaiheilla ja yläpuolella löytääkseen vuoristohuippujen maailmanmestarin.

Mutta se matka meni hukkaan. Retkellä tultiin vakuuttuneiksi, ettei Amne Machinin vuoristossa ole olemassa maailman korkeinta vuorenhuippua. Korkein huippu, joka tavattiin, oli 22,000 jalkaa korkea, kun Mount Everest on 29,000 jalkaa (n. 8,800 metriä) eikä sekään ollut Amne Machinin vuoristojonossa vaan Kuolossa. Amne Machinin korkeimmat huiput jäivät olle 20,000 jalan.

Työnantajat päässeet vähemmillä työttömyysvakuutusmaksuilla

Ottawa. — Vaikka työttömyysvakuutuslaki edellyttää, että työnantajat ja työläiset maksaisivat yhteensä yhtä suuret määrät työttömyysvakuutusrahastoon, todetaan työttömyysvakuutuskomissionin viime maaliskuun loppuun päättyneen virkavuoden toimintakertomuksessa, että työnantajat maksoivat mainitun vuoden aikana 44.6 prosenttia ja työläiset 55.4 prosenttia vakuutusmaksuista ja että kuluneiden viiden vuoden aikana ovat työnantajat päässeet vakuutusmaksuista kaikkiaan noin 33 miljoonaa dollaria vähemmillä maksuilla kuin työläiset. Tämän sanotaan johtuneen siitä, että työläisten palkat ovat olleet noususuunnassa. Koska työnantajat ovat maksaneet suuremman osan pienipalkkaisten kuin paremmin palkattujen vakuutusmaksuista, ovat työnantajat sen johdosta selvinneet vakuutuksesta vähemmin kustannuksin kuin työläiset. T. k. 4 pnä voimaan astuneiden vakuutusmaksujen tarkoituksena on korjata tämä epäkohta, sanotaan komissionin selostuksessa.

Suomen eduskunnan jäseniä vieraiksi Englantiin

Helsinki — (S-S Eduskunnan puhemies on saanut Englannin lordikanslerilta ja alahuoneen puhemieheltä D. Winston Brownilta kirjelmän, jossa Suomen eduskuntaa pyydetään lähettämään eduskunnan jäsenistä kokoonpannun lähetystön vierailulle Yhdistettyyn Kuningaskuntaan. Lähetystön, johon kuuluisi 8—10 eduskunnan jäsentä, sopisi kutsun mukaan saapua marraskuun 1 päivänä ja alahuoneen puhemiehen suunnitelman mukaan se viipyisi Englannissa parlamentin vieraana marraskuun 7. päivään saakka.

Kutsun johdosta ovat eduskuntaryhmät valinneet vierailuehdokkaat. Kokoomuksen ryhmä päätti nimetä ehdokkaakseen ed. Kyllikki Pohjolan, edistyksen ryhmä Irma Karvikon, maalaisliitto Juho Koivisto ja Lennart Heljaksen, ruotsalainen ryhmä Albin Wickmanin, sos.demokraatit Väinö Hakkilan, Martta Salmela-Järvisen ja V. K. Turusen sekä kansandemokraatit Mauri Ryömän. Vierailuun osallistuvat myös eduskunnan puhemies Urho Kekkonen ja sihteeri E. H. I. Tammio.

Valkon sosdemit ovat liittäneet u.-seuransa porvarien liittoon

Helsinki. Valkon urheilupiirissä on herättänyt huomiota eräs varsin hämmästyttävä ja nurinkurinen tapahtuma. Paikakkunnan sosdemit ovat perustaneet uuden seuran, joka on liittynyt — SVUL:n siis porvariliittoon. Perustavana jäsenenä ja puheenjohtajana on asemanpäällikkö Heikki Silander, joka oli sosdemien valtuustoehdokkaana viime kunnallisvaaleissa ja muina jäseninä telakan virkailijoita.

Aikaisemmin toimi Valkossa vain TUL:n alainen seura, Valkon Visa, jonka jäsenistön keskuudessa porvarillittoon liittyneet ovat ruvenneet värväämään jäseniä, siten pyrkien hajoittamaan elinvoimaista ja ansioituneutta työläisurheiluseuraa, jossa kaikki urheilua harrastaneet mielipiteisiin katsomatta ovat voineet yhteisesti toimia.

DELUXE
Laatu PUHDISTUSTA
VIELÄ AINOASTAAN
89c
Pikku korjaukset VAPAASTI
48 t. palvelus jos halaatte
PUH. 3-0460
VAPAA haku- ja tuontipalvelus
Sudbury ja Gatchell — joka päivä
Copper Cliff — keskiv. ja lauant.
DELUXE
Cleaners & Dyers
1123 COPPER CLIFF RD.
SUDBURY
Omist.
BERNARD ja DAVID LEWIS

DR. R. L. DesROSIERS
HAMMASLÄÄKÄRI
67 Elm St. East Sudbury, Ont.
Suomalainen tyttö palveluksessa
Puhelin 8-8573 Kotipuhelin 8-8529
Regent teatterin vieressä

SUDBURY CAB
Puhelin 4-4311 tai 8-8877
98 Elm St. West Sudbury, Ont.
Vapauden vieressä.
Nopea ja rehellinen palvelus.

REPAIR
H. MÄKI
SUOMALAINEN SUUTARI
Amerikan armeijan kumikenkiä myytävänä puolella hinnalla
Maki Shoe Repair
27 LISGAR ST - SUDBURY

WISHING WELL JUOMIA
Hyvä yksin tai seurassa
The SUPERIOR BEVERAGE Co.
PUHELIN 4-4313
305 Albinson St. Sudbury

UNION CAB
4-4277
Sudburyn Suurin ja Suosituin Taxiliike
Omist. Bill Toleck ja Earl Meillur

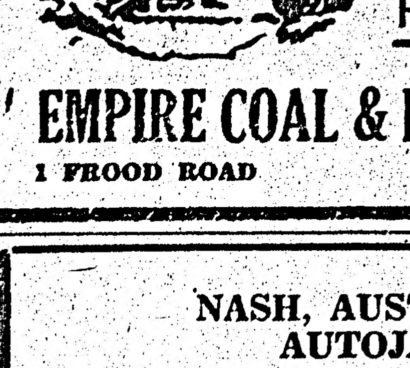

LAATU POLTTOAINEITA
PUHELIN 6-6433
EMPIRE COAL & LUMBER CO., LIMITED
1 FROOD ROAD SUDBURY, ONT.

NASH, AUSTIN JA WILLYS
AUTOJA — JEEPS
REO JA WILLYS TROKEJA
LEADER TRAKTOREITA
JACK'S AUTO SERVICE
435 Lorne St. Sudbury

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

Muuttoajoa ja säilytystä

MUUTTOVAUNUT LÄHTEE ITÄÄN, länteen, pohjoiseen ja etelään mil-tei joka viikko. Muuttollenne soittakaa McKenzie Van Service, 7-7301, Sudbury.

ILMOITUS

SINDER - BLOKEJA, SEMENTTI-blokeja, tiilejä, pengersiltä ja kaivorenkaita, sementtitolppia, ilmanvaihtoaukoilla varustettuja savupiippuja myytävänä.
VUOKRATTAVANA: Yksi sementin sekoituskone, nostolaitteita, hirsiä ja hirren päitä. A. ED. BROWN 215 Spruce St., puhelin 7-7421.

A. FOURNIER
Perustettu 1896
VAKUUTUKSIA
11 Elm St. East Sudbury, Ont.
Puhelin kotiin 3-0654
Suomalainen asiamies
J. S. JOUDOUIN
PUHELIN 7-7546

SUDBURY CLINIC
DR. S. S. POLACK
DR. D. W. STEWART
DR. R. M. THOMSON
DR. I. W. DAVIDSON
DR. J. E. MARSHALL
Lääkärit ja kirurgit
Hammaslääkäri
DR. L. M. HOBBS
130 Elm St. E., puh. 5-5665, Sudbury

Tri. Albert R. Kaukinen
Suomalainen Hammaslääkäri
Huone 110 — Mackey rakennus
Elm ja Durham kat. kulm.
Puhelin 7-7798 Sudbury

FINNISH BAKERY
VEIKKO KETOLA
Puhelin 6-6649
392 Antwerp St. Sudbury

Sudbury Footwear
Vanhin suomalainen jalkineliike Sudburyssa.
E. LATVALA
21 Larch King Edward raken.

Hääkukkavihkoja
— KUKKAKIMPPUJA —
PUHELIN 5-5341
MANHATTAN FLORIST
8 Cedar Street Sudbury, Ont.

ENSILUOKAN RAATALI
ED'S CUSTOM TAILORS
Ed. Heikkinen, omistaja
36 Elm St. Sudbury, Ont.
(Niemen valokuvaamon vieressä)
35 vuoden kokemus Amerikan ensiluokan räätäliliikkeissä
★ *Parhaita englantilaisia kankaita . . . kaiken värisiä.*
Käykää katsomassa.

DR. L. HOOEY
LÄÄKÄRI JA KIRURGI
Puh. 7-7355 Kotiin 6-6729
122 Elm St. E. Sudbury

Suomalaisten Huom!
Olen yhtynyt Main Cab taxi-liikkeeseen
Tarvittaessanne kyytiä soittakaa
MAIN CAB
5-5631
Sulkeudun suosioonne
John Lehtelä
Kotipuhelin 8-8129

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Sudburyn naisten kerho kokoontuu maanantaina kello 7.30 Finnish haalilla.

Osaston kirjasto avataan ensi keskiviikkoiltana klo 7.30 haalilla.

Niilo Basto soittaa tanssit tänä iltana

Tänä iltana pidetään Finnish-haalilla Kivi-juhla, jossa esitetään ohjelmaa suomalaisen kirjallisuuden uranuurtajan, Aleksis Kiven muiston kunnioittamiseksi. Ohjelman suorituksen jälkeen pannaan tanssiksi. Tanssimusiikista huolehtii nuori hanuritaituri Niilo Basto. Juhla alkaa kello 8 illalla.

Finnish-haalilla siis tavataan tänä iltana!

"Liekin" esitys alkaa huomenna klo 7.30

Koska viime sunnuntaina tapahtuneen "Liekki"-nimisen suurkaupunkilaiskuvauksen esityksen alkamisajan suhteen oli monelle tapahtunut sellainen erehdys, että arveltiin esityksen alkavan klo 8 illalla, ilmoitetaan täten, että näytelmän esitys alkaa klo 7.30 illalla Finnish-haalilla.

Merimiesten johtaja puhuu huomeniltana

Canadian Seamen's Union presidentti Harry Davis ja kaivostyöläisten johtaja R. H. Carlin puhuvat huomenna kaivostyöunion haalilla pidettävässä joukkokokouksessa, joka alkaa klo 8 illalla. He selostavat merimieslakon merkitystä Canadan työväenliikkeelle ja paljastavat kaiken sen vehkeilyn mikä on ollut käynnissä tämän union ja sen taistelun murskaamiseksi.

Kaikki ovat tervetulleet tähän kokoukseen!

Naamiotanssit Beaver Lakella tk 30 pnä

Beaver Lake. — Oletteko lukijat jo päättäneet tulla niihin suuriin, vuotuisiin naamiohuveihin, jotka ovat Beaver Laken CSJ:n haalilla tk. 30 p:nä? Tulkaa vain kaikki sillä siellä on niin paljon hauskaa, ettei tiedä millä jalalla seisoisi ja missä käsiänsä pitäisi. Kaikki Beaver Laken mukanaoleville naamioiduille lapsille jaetaan palkinto, sekä kolme palkintoa aikuisille. Mannsen Väinö on luvannut soittaa soitelt raatikot ym. mukavat pelit, jotta tulkaa vain pitämään hauskaa. Tulot menevät esirippurahastoomme.

— M.

Tanssit Whitefishissä tk. 30 päivänä

Whitefish. — V.. ja u.-seura Speed järjestää "Hallowe'en"-tanssit CSJ:n haalille tk. 30 päivän illaksi. Tilaisuudessa jaetaan 3 palkintoa parhaiten pukeutuneille. Koettakaapa ajatella ja etsiä pukuja, että tästä illasta tulisi tarkoitustaan vastaava eli oikeat naamiohuvit.

Sunnuntaina tk. 31 p:nä on kilpa[illegible] aukaisutalkoot, jota varten asiaan innostuneita pyydetään saapumaan haalille klo 10 aamulla.

— Raportteri.

Vanha auto paloi ja kaksi miestä loukkaantui

Yksi mies sai vakavia palohaavoja alaruumiiseensa ja toinen sai lievempiä vammoja päähänsä ja jalkoihinsa kun heidän ajamansa vanhanmallinen auto meni maantieojaan No. 17 maantiellä Naughtonin länsipuolella, missä auto kaatoi puhelinpylvään. Tapaturman johdosta auto syttyi palamaan. Lievemmin loukkaantunut on 19-vuotias Paul Patry Sudburysta ja vakavammin loukkaantunut 46-vuotias Joseph Poulin, jonka osoitetta ei tiedetä.

Heidän autonsa oli vuoden 1929 mallia ja tapaturman uskotaan aiheutuneen siitä, että ohjauslaitteet menivät epäkuntoon.

Vakituiset tanssit tulevat jälleen Finnish-haalille

Opiskelutyötä edistetään ja toimintaa tehostetaan yleisesti

Opiskelutoiminnan tehostaminen ja syventäminen, sekä säännöllisten tanssien järjestäminen talven ajaksi ja osaston syystoiminnan yleinen valmistelu olivat, eilen illalla pidetyssä CSJ:n Sudburyn osaston kokouksessa käsittelyn alaisena.

Osaston kokous tervehti tpk:n aloitetta, että tämän syksyn aikana järjestetään lyhyitä kursseja opiskelutoiminnan tehostamisen hyväksi ja päätti, että yhteistoiminnassa tpk:n ja aluetoimikunnan kanssa nämä kurssit järjestetään Sudburyssa milloin ne parhaiten sopivat, kunhan ei vain sitä tehdä joulunpyhinä. Kokous otaksui, että iltakurssit ovat parhaiten sopivat täällä.

Suurta huomiota saivat osakseen johtokunnan ja tanssikomitean tekemät järjestelyt säännöllisten tanssien järjestämisen hyväksi, mitkä hyväksyttiin yksimielisesti. Tanssit alkavat lokakuun viimeisenä lauantaina ja soitosta huolehtii nytkin hyvin tunnettu ja pidetty Guy Frattinin orkesteri.

Muista tärkeistä päätöksistä mainittakoon:

Valistustoimikunnan johdolla järjestetään lähitulevaisuudessa kirja-iltamat, joista on mahdollisuus saada miltei ilmaiseksi hyvää uutta kirjallisuutta. Toronton Donwayn tyttökuorolle päätettiin antaa kaikki mahdollinen tuki jos se tulee täällä esiintymään, kuten on ollut puhetta. Luettiin pormestari Beatonin kirje YK:n kolmannen vuosipäivän kunnioittamisen suhteen ja päätettiin, että osaston puolesta puhutaan lyhyesti tästä asiasta näytännön väliajalla ensi sunnuntaina. Kirjastokomiteaa täydennettiin ja laajennettiin, kuultiin osaston rahastonhoitajan ja jäsenkirjurin lyhyet raportit, keskusteltiin näyttämötoiminnasta ja sen toimintaan liittyvistä, sekä valittiin uusia kulissimiehiä ja puvustonhoitaja. Lopuksi juotiin kahvit hyvin onnistuneen kokouksen päätyttyä.

Kokoukseen osallistui noin 40 jäsentä.

Callahanilla hyvä voiton mahdollisuus sanoo mr. Park

Ontarion lainlaatijakunnan jäsen Eamon Park joka edustaa Toronton Dovercourtin vaalipiiriä, on sitä mieltä, että East Algoma piirin täytevaalien CCF:n ehdokkaana olevalla Lorne Callahanilla on hyvät voiton mahdollisuudet.

Kuten tiedetään, täytevaalit pidetään maanantaina ja mr. Callahanin vastaehdokkaana on liberaalipuolueen sotainen ulkoministeri Lester Pearson.

YK:n päivää vietetään sunnuntaina

Huomenna vietetään Yhtyneitten Kansojen päivää, jonka johdosta on Sudburyn pormestari W. S. Beaton lähettänyt sanomalehdistölle, seurakunnille ja eri järjestöille kirjelmän, jossa hän kehoittaa saarnoissa ja puheissa palauttamaan mieliin YK:n perustamisen tarkoituksen ja kultaisen säännön: "Tee lähimmäisillesi kuten soisit itsellesikin tehtävän."

Mr. Beaton korostaa, että YK:n perustamisen kolmantena vuosipäivänä riippuu YK:n menestys maailman kansojen kannatuksesta, joka perustuu valistuneisiin mielipiteisiin hyvän tahdon ihanteiden edistämiseksi.

"Jokainen meistä saattaa tehdä jotakin rauhan ja hyvän tahdon säilyttämiseksi maailmassa unohtamalla vihamielisyydet, olivatpa ne sitten yksilöllistä, kansallista tai kansainvälistä laatua tai rotuun, mielipiteisiin, väriin tai ulkontoon perustuvia. Toisin sanoen meidän olisi osotettava ylentävää urhoollisuutta suorittamalla kunkin päivän työmme suvaitsevalla ja tyydyttävällä tavalla.

"Demokratia ei merkitse, että 'minä olen yhtä hyvä kuin sinäkin, vaan sitä että sinä olet yhtä hyvä kuin minäkin' ", sanoo mr. Beaton kirjeessään.

Postipalvelu Sudburyn seudun suomalaisten asutuskeskuksissa

Liittovaltion postiviraston julkaiseman luettelon mukaan oli Sudburyn seudun suomalaisten asutuskeskuksissa vuonna 1947 seuraavat määrät erikielisiä talouksia, jotka saivat postinsa joko postikonttoreista tai maaseudun postinjakelusta:

Lockerby	278
Wahnapitae	196
Wanup	74
Whitefish	54
Worthington	67
Victoria Mines	25
Rheault	71
Nairn Centre	88
Naughton	36
McKerrow	57
Estaire	69

Näiden lisäksi saivat lukuisat taloudet postinsa maaseudun postijakelun kautta. Tärkeimpien reittien varrella asui seuraavat määrät talouksia:

R. R. 1, Copper Cliff	109
R. R. 1, Whitefish	72
R. R. 1, Worthington	95

Ruotsissa pelätään "kuolonpilveä"

5 kiloa radioaktiivista ainetta voisi tuhota Tukholman väestön, sanoo sotilastutkimusinstituutti

Tukholma. — Ruotsi harjoittaa ilmapuolustusjoukkonsa käyttämään erikoisia menetelmiä atomipommien mahdollisesti aiheuttaman n.s. "kuolonpilven" vaaran torjumiseksi.

Tällaisiin toimenpiteisiin on päätetty ryhtyä sen takia, kun sotilastutkimusinstituutti sanoi, että viisi kiloa radioaktiivista ainetta voi tuhota Tukholman 800,000-henkisen väestön.

Instituutin raportissa sanotaan, että erikoiset suojat voivat pelastaa yhdyskunnan radioaktiivisuuden pahimmalta vaikutukselta, ja paras suojelus sitä vastaan on sellainen kivestä rakennettu suoja, jonka seinät ovat vähintään 1 metrin vahvat ja joka on varustettu erikoisilla ilmanvaihtolaitteilla.

Raportissa sanotaan lisäksi, että "viideskolonnalaiset voivat saastuttaa vesi- ja ruokavarastot". Tullivartijat on ehkä varustettava erikoisilla laitteilla gammasäteiden toteamista varten, ettei radioaktiivista ainetta voitaisi salakuljettaa.

Hyökkäävä armeija voitaisiin pysäyttää radioaktiivisella pommituksella ja halvaannuttaa sotajoukkoja kuljettavat laivat, sanotaan raportissa.

Yhden pahimman probleemin sanotaan olevan sen, kun radioaktiivisen säteilyn vaikutusta ei voida tehdä tehottomaksi pikaisesti.

Lontoo. — Ilmaylimarsalkka sir Roderic Hill sanoo, että atomipommeja kuljettavat raketit ovat pitkän matkan aseita tulevassa sodassa, ja ilmapuolustusmenetelmiä on kehitettävä sen mukaisesti.

Hill sanoo, että Saksan tieteen edistys viime sodassa "oli vain esimakua niistä vastuksista, joita vastaan meidän on valmistuttava".

"Lentävä pommi estettiin saavuttamasta edes toisarvoista tarkoitusta, kun sitävastain rakettia on pidettävä pitkän matkan aseena tulevaisuudessa", sanoo hän.

Hill oli Britannian ilmapuolustuksen komentaja sodan aikana. Hän sanoo hänen päämajansa saaneen tietoja, että saksalaiset aikoivat lähettää Britanniaan 20,000 lentopommia, kaksi pommia tunnissa jokaiselta 100 lähetysasemalta.

Venäläiset luvanneet taistella edelleen atomienergian kontrollikysymyksestä

Paris. — Venäläiset ovat sanoneet, että he taistelevat edelleen atomienergian kontrollikysymyksestä YK:n yleiskokouksen istunnossa.

Canadan esittämä päätöslauselma, jossa kehoitetaan hyväksymään laisivaltain suunnitelma atomienergian kansainväliseksi kontrolliksi varten, hyväksyttiin keskiviikkona YK:n poliittisen komitean istunnossa yllivoimaisella enemmistön äänillä.

Canadan päätöslauselma hyväksyttiin 41 äänellä 6 vastaan, 10 maan pidättyessä äänestyksestä. Päätöslauselmassa määrätään ensin kohta kohdalta ja hyväksyttiin se sitten kokonaan. Tämän äänestyksen perusteella Canadan päätöslauselma luultavasti saa tarvittavan kahdenkolmanneksen enemmistön kannatuksen yleiskokouksen istunnossa, missä edustus on sama kuin poliittisessa komiteassa.

Neuvostoliiton esitys, jonka mukaan atomiaseet olisi kiellettyä ja muodostettava samanaikaisesti atomienergian kansainvälinen kontrolli, hylättiin poliittisen komitean istunnossa 39 äänellä 6 vastaan.

Canadan päätöslauselma hyväksyy YK:n atomienergiakomission enemmistön raportin kansainvälisen kontrollisysteemin perustaksi, t.s. Yhdysvaltain suunnitelman. Canadan päätöslauselmassa esitetään lisäksi, että Canada, Britannia, Yhdysvallat, Ranska, Neuvostoliitto ja Kiina ryhtyvät neuvottelemaan keskenään siitä, onko mitään perustaa sopimuksen aikaansaamiselle atomienergian kansainvälistä kontrollia varten, sekä antavat sitten raportin seuraavalle YK:n yleiskokoukselle.

Canadan esityksen mukaan kehoitetaan YK:n atomikomissiota jatkamaan työtään siitä mihin se jäi viime keväänä, kun komission työ keskeytettiin.

Kenraali McNaughton, Canadan vakituinen edustaja turvallisuusneuvostossa, sanoi olevansa "hyvin kiitollinen" äänestyksen tuloksista.

Yhtiön juttu uniota vastaan lykättiin

St. Catharines. — McKinnon Industries Ltd:n juttu autotyöläisten union paikallisosastoa No. 199 vastaan oli torstaina ensimmäisen kerran esillä poliisioikeudessa, mutta juttu lykättiin viikolla union lakimiehen pyynnöstä.

Yhtiö väittää union kutsuneen lakon laittomasti viime heinäkuun 14 p:nä, vaikka union ja yhtiön välinen sopimus oli voimassa marraskuun 1 päivään saakka.

Hautala väittää olleensa ulkona ampumisaikana

Oscar Hautala, jota syytetään murhayrityksestä 44-vuotiasta Hermel Tremblayta vastaan, oli eilen Ontarion ylioikeuden syysistunnossa kuulusteltavana ja hän sanoi, että ampumistapauksen aikana hän oli kämpän ulkopuolella. Hautala sanoi ampumistapauksen aikana olleensa kämpän ulkopuolella tupakalla mutta Gerard Roy-niminen Driftwoodin työläinen ja Tremblay olivat sisällä.

43-vuotias Hautala sanoi oikeuskuulustelussa, että hän on sairas ja saa kohtauksia, varsinkin juopottelun jälkeen.

Kreikka saanee taas rahaa Yhdysvalloista

Washington. -- Hallituksen viranomaiset ovat ilmoittaneet, että Yhdysvaltain sotilasapuohjelmaa Kreikan suhteen pidennetään vielä yhdellä vuodella. Tämä merkitsee sitä, että kongressilta on pyydettävä lisämäärärahoja Kreikan armeijan kehittämistä varten.

Joillain tahoilla uskotaan, että Kreikka tarvitsee ainakin saman määrän rahaa kuin mitä se on saanut tänä vuonna. Yhdysvallat asetti $225,000,000 rahaston Turkkia ja Kreikkaa varten näiden maiden kaikkia "kommunistivastaisen" taistelun tukemiseksi ja Kreikka on saanut tästä rahastosta 150—175 miljoonan dollarin välillä, mitä raha on kuin tuuleen heitetty.

Jänkkien nukkehallitus sanoo kapinan kukistuvan

Seoul, Korea. — Kapinallisten hallussa oli kaksi kaupunkia vielä torstai-iltana, mutta yhdysvaltalaisten pystyttämän hallituksen viranomaiset väittivät, että kapinalliset kukistetaan pian kuluessa.

Hallituspiirit sanoivat, että eteläranikolla sijaitseva Yosun kaupunki, missä kapina alkoi keskiviikkona, vallataan takaisin kahden päivän kuluessa. Yosun kaupunki sijaitsee niemekkeellä ja se on eristetty maan sekä meren puolelta.

Samat piirit sanoivat, että Sunchon, joka on 20 mailin päässä Yosusta pohjoiseen, "luultavasti vallataan takaisin neljän päivän kuluessa ja saadaan samanaikaisesti vangiksi 1,300-miehinen kapinallisten joukko, joka peräytyi vuoristoon Sunchonin itäpuolella".

Yhdysvaltalaisten pystyttämä etelä-Korean hallitus lopetti sotalain voimassaolon muualla paitsi niissä kahdessa maakunnassa, missä kapinaliike alkoi. Kapinallisten lukumäärä arvioitiin 4,000 mieheksi.

Etelä-Korean hallituksen pääministeri Suk sanoi kapinallisten nostaneen pohjois-Korean kommunistihallituksen lipun Yosussa ja Sunchonissa. Pohjois-Korean radio, joka on aikaisemmin kehoittanut kukistamaan yhdysvaltalaisten pystyttämän hallituksen, ei ole maininnut mitään kapinan johdosta.

Farmarien unio ehdottaa tuloverorajan alentamista

Quebec. — Quebecin katolinen farmarien unio on ryhtynyt vastustamaan rautateiden rahtitaksojen korottamista vuosikokouksessaan. Kokouksessa hyväksyttiin myöskin päätöslauselma, jossa suositellaan tuloverovapautta $3,000 vuosituloille naimisissa oleville miehille ja $200 veroalennusta jokaista perheen lasta kohti. Yksinäisille ehdotettiin $1,500 verovapaata rajaa.

Unio ehdottaa myöskin Canadan lähettilään nimittämistä Vatikaaniin, sekä hyväksymään asetuksen, jonka mukaan "O Canada" tulisi Canadan kansallishymniksi.

— Kahvitahrat poistetaan pellavaliinasta helposti ja käytännöllisesti siten, että tahroja hangataan etikalla ennenkuin liina pannaan veteen.

Yhdysvallat aikoo varustaa armeijan Itävaltaa varten

Paris. — Merkeistä päättäen Yhdysvallat harkitsee aktiivisia toimenpiteitä myöskin Itävallan armeijan varustamiseksi sen lisäksi, että se varustaa länsi-Euroopan blokin armeijat.

Yhdysvaltain republikaanien ulkopoliittinen neuvonantaja John Foster Dulles sanoi palattuaan Wienistä, että ainoa pelko minkä hän havaitsi siellä, on se että "saattaa tapahtua väkivaltainen kommunistikaappaus", mutta siellä ei kuitenkaan ole mitään päteviä todisteita sellaisen pelon tukemiseksi. Hän lausui lisäksi, että hyvin varustettu Itävallan armeija voisi täydellisesti huolehtia tilanteesta.

Itävalta on aselepasopimuksen mukaan kielletty perustamasta armeijaa ennen rauhansopimuksen allekirjoittamista. Mutta Dulles sanoi suurvaltain jo sopineen keskenään Itävallan armeijan muodostamisesta, ja että siinä saa olla enintään 53,000 miestä. Toisilta tahoilta sanottiin, että jos eivät suurvallat pääse sopimukseen Itävallan rauhansopimuksesta, voinee Yhdysvallat katsoa olevansa vapaa tukemaan Itävallan armeijan muodostamista ja varustamista.

Parisin johtava sanomalehti Le Monde on julkaissut Yhdysvaltain "sotilaallis-geopoliittisen suunnitelman", jonka valtiosihteeri Marshallin sanotaan kehittäneen siinä mielessä, että voitaisiin aikaansaada ratkaisu Neuvostoliiton kanssa ensi kevääseen mennessä.

Lisää lentokoneita Berliinin lentoliikenteeseen

Washington. — Presidentti Truman valtuutti torstaina yhdysvaltalaisten komentajan Saksassa, kenraali Clayn asettamaan 66 C-54 transporttikonetta lisää Berliinin lentoliikenteeseen.

Ilmavoimat toimittavat nämä transporttikoneet sitä mukaa kuin kenraali Clay antaa määräyksen. Yli 200 suurinta transporttikonetta on jo Berliinin lentoliikenteessä.

Kenraali Clay kävi Valkoisessa talossa torstaina aamupäivällä ja osallistui sen jälkeen kansallisen puolustusneuvoston istuntoon.

Clay sanoi lehtimiehille, ettei hän ole havainnut itä-Saksassa mitään sellaista sotavaan toimintaa, joka osoittaisi venäläisten valmistuvan sotaan. Mutta hän väitti, että Saksan itäisellä vyöhykkeellä on "kommunistinen poliisivoima, jossa 200,000—300,000 miestä".

Clay sanoi lieventäneensä Ilse Koshin elinkautisen tuomion neljäksi vuodeksi, koska hän uskoo, ettei oikeudenkäynti edellyttä kovempaa tuomiota".

Clayn piti lentää takaisin Berliin'in torstai-iltana.

Tunnettu näyttelijätär kuollut syöpään

Kingston, N. Y. — Entinen filmitähti Elissa Landi kuoli torstaina täkäläisessä sairaalassa syöpään 43 vuoden ikäisenä. Lääkärien lausunnon mukaan syöpä oli alkanut hänen vatsastaan ja levisi sitten aivoihin.

Elissa Landi sai huomattavaa tunnustusta etevänä filminäyttelijättärenä, esiintyen lukuisissa huomattavissa filmeissä, kuten esimerkiksi "Sign of the Cross", "The Count of Monte Cristo" jne.

KIHLOISSA

RAILI KORPI
Wanup, Ontario
ja
EINO AHO
Sudbury Junction, Ontario

SYNTYNYT

TERVE TYTTÖ

Sinervä ja Ero Leveälahdelle

Lokakuun 15 p:nä 1948
Women's College Hospitalissa Torontossa

Äiti ja tytär voivat hyvin

Sinervä ja Ero Leveälahti,
15 Dorval Rd. Toronto, Ont.

SUOMALAINEN SÄHKÖMIES
Electrical CONTRACTING
COMMERCIAL INDUSTRIAL RESIDENTIAL REPAIRS
CITY ELECTRIC SERVICES
GEORGE ALDO (Prop.)
Phone 8-8609
353 MABEL
SUOMALAINEN SÄHKÖMIES

Huom! **KAUPPIAAT** *Huom!*
Myymme tukuttain kangastarpeita
Malleja lähetämme pyynnöstä
Samettia ● Satiinia ● Silkkiä ● Crepejä
Takkikankaita ● Leninkikankaita ● Vuorikankaita
Laatu kuviollisia pumpulikankaita.
SCHWARTZ & COMPANY
11 Elm St. E. Puhelin 8-8651 Sudbury

Northern Electric
RADIOITA
Uusilla alhaisilla hinnoilla
KOSKEN RADIO LIIKKEESSÄ
98 Elm St. W. Puh. 6-6078 Sudbury

Nämä hinnat ovat voimassa niin kauan kuin varastossa riittää. Tilatkaa nyt myöhäisempää lähetystä varten, sillä emme voi taata kuinka kauan varastoa riittää.

RADIO-FONOGRAFI
Lattia mallinen, radio-fonografi, 7 lampun, lyhyen ja pitkän aallon, varustettu automaattisella levyjen soittolatteella, joka soittaa 12 - 10 t. levyä ja 10 - 12 t. levyä, 14 t. "permanent" magneettinen äänenantaja, antenna sisään rakennettu.
25 tai 60 cyclen. Tavall. $357.00 NYT .... **$229.**

Radio-Fonografi
Pöytämallinen radio-fonografi, 7 lampun lyhyen ja pitkän aalon setti, varustettu automaattisella levyjen soittolaitteella, soittaa 12 - 10 t. ja 10 - 12 t. levyä vaihtaen automaattisesti, 6 t. "permanent" magneettinen äänenantaja. Koko 25¾" x 12½" x 16¾". Tavall. $189. NYT ... **$129.**
25 tai 60 cyclen

Pöytäradioita
1947-48 mallit. Näitä radioita myydään loppuun alennetuilla hinnoilla. 5 lampun AC/DC pöytäradio, plastiikkinen kaappi varustettu äänen kontrollilla. Tavall. 37.25
NYT **$28.95**

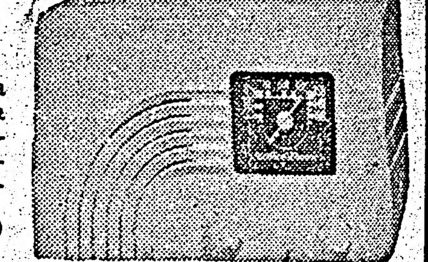

"BABY CHAMP" PÖYTÄRADIO
1948 mallinen 5 lampun pöytäradio. Käy AC ja DC sähköllä, 5 tuuman P. M. äänenantaja. Plastiikkinen kaappi ja suuri viritystaulukko. Ette voi uskoa, että on niin monta asemaa ilmassa, ennenkuin kuulette tämän radion. Kuusi eri väriä joista voitte valita.
HINTA .. **33.95**

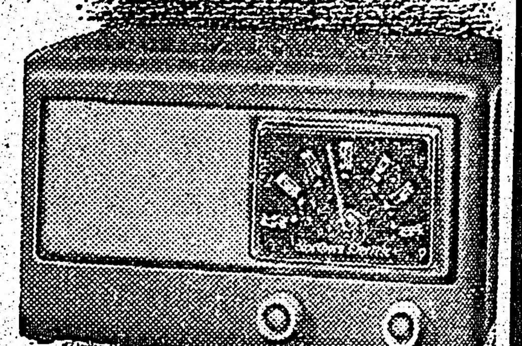

KULJETETTAVIA RADIOITA
Siro kaappi, joka on päällystetty ruskealla alligaattorin nahalla. 4 lampun patteriradio ja 5 lampun AC/DC 110 v. radio. Todella osto.
AC/DC .... **$44.95** patterien kanssa **$49.40**
Patteriradio **$34.95**

KÄYTETTYJÄ RADIOITA
Hyvä valikima käytettyjä radioita, joko pattereilla tai sähköllä. Meillä on 10 patteri-pöytäradiosettiä. EI MITÄÄN KOHTUULLISTA TARJOUSTA HYLÄTÄ. Jos tarvitsette patteriradion, käykää katsomassa näitä.

RADIO KORJAUSPALVELUS
Korjaamme kaikenmerkkisiä radioita. Eikä tarvitse olla huolissanne, että teitä verotetaan ylimääräisesti. Maksatte ainoastaan osista, mitä käytetään radionne korjaukseen ynnä korjauksen työajasta. Saatte takaisin kaikki vijoittuneet osat.

SÄHKÖLAITEITA
Käykää tilaamassa sähkölaitteenne meiltä. Välitämme sähköhelloja, rangettes, sähköjääkaappeja, paahtaajia, vesipumppuja, moottoreita, sähköaltaa y.m. Näitä on tilattuna ja lähetykset täytetään niin pian kuin mahdollista.

SÄHKÖLÄMPÖPATTEREITA
Höyry-sähkö lämpöpattereita siihen huoneeseen kodissanne, joka tarvitsee vähän lisää lämmintä. Turvallisia käyttää ja toimivat le kustannuksella tuntia kohden.
LOPPUUNMYYDÄÄN **$29.95**

Koski's Radio
VAPAUDEN VIERESSÄ
98 Elm W. Puh. 6-6078 Sudbury